ممالك عثمانيه‌نك تاريخ و جغرافيا لغاتی

اثر

حميديه طابوری بيكباشيسی

علی جواد

(قسم ثانی لغات تاريخيه)

جلد رابع

عموم مكاتب عسكريه‌يه قبولنه مجلس معارف عسكريه طرفندن قرار ويرلمشدر

معارف نظارت جليله‌سنك ١٥٢ نومرولی و ١٩ مايس سنه ٣١٢ تاريخلی
رخصتنامه‌سيله طبع اولنمشدر

استانبول

(قصبار مطبعه‌سی) باب عالی جاده‌سنده نومرو ٢٥

١٣١٧

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

حرف الالف

(آبازه محمد پاشا)

وزرای عثمانیه‌دن اولوب آبازه پاشا دینمکله کسب شهرت ایتمشدر. جانبولاد اوغلنك خدمتنده ایکن مشهور قیوجی مراد پاشانك ید اسارتنه کرفتار اولمغله قتله محکوم اوله‌رق یکیچری آغاسی خلیل پاشا طرفندن قورتارلمش وبو صورتده خلیل پاشانك بنده‌لری صره‌سنه کچمش ایدی.

کندیسی صوك درجه‌ده شجیع وجسور اولدیغندن واسفار ومحاربانده فوق‌العاده یارارلقلر کوستردیکندن خوتین سفرندن صکره روم ایلی بکلربکیلکی وبعده سیواس وارضروم والیلکیله امتیاز بولمش ایدی.

یکیچریلرك اوته‌دن بری اطوار ومشوار سرکشانه‌لرینی چکه‌مدیکنه‌دن کلیتلی سکبان عسکری تدارکیله ارضروم وسیواسده بولنان یکیچریلری قلعه‌دن اخراج ایتدکدن صکره طلب دم عثمانی بهانه ایدرك یر یر طوائف یکیچریانی قیرمغه باشلادی.

قلاون یوسف پاشا ایله دردولتدن آبازه جمعیتی طاغتمغه مأمور ایدیلان مرتضی وطیار محمد پاشالر دخی معیتنه التحاق ایدرك جمعیتی تکثر وکسب قوت ایتدیکندن صدراعظم چرکس محمد پاشا ومؤخراً خسرو پاشالر قوهٔ کلیه ایله اوزرینه کوندرلمش ایدی.

نهایت خسرو پاشا آبازه‌یی درعلیه‌یه کتورمکه موفق اولمش وقباحتنی عفو ایله سلك مصاحبانه ادخال قلندیغی حالده بر آرالق

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

روم وارمنیلر بیننده تکون ایتمش اولان بر مسئلهٔ مذهبیه مداخله‌سندن طولایی جزای سزاسی ویرلمشدر .

آبازه محمد پاشا اسمنده دیگر بر ذات دخی اولوب عصر مصطفی خان ثالثده روم‌ایلی اسفار ومحاربانده خیلی یارارلغی کورلدیکی وبالآخره مقتولاً ارتحال ایلدیکی مسطور صحایف تواریخدر .

(آجه خلیفه)

اونجی عصر هجری علمای بنامندن اولوب اسمی یعقوب ومولدی اناطولیده‌کی حمید آباد سنجاغی‌در بو جهتله اسمنه حمیدی دخی دنیلور ایدی .

علماء عصردن مقدمات علومی تحصیل ایتدکدن صکره علاءالدین علی فناریدن تکمیل نسخ ایتمش وآقشهر ، قونیه واغراس و مغنیسا مدرسه‌لرینه مدرس نصب وتعیین قلنمش ایدی .

تاریخ رحلتی ۹۲۸ سنهٔ هجریه‌سیدر .

(آجه زاده)

سلطان بایزید ثانی وسلیم اول دورلری علماسندن بر ذات اولوب اصل اسمی محی‌الدین بن یوسفدر .

خطیب زاده طلابندن اولدیغی حالده برقاچ دفعه مدرس وقاضی اوله‌رق ۹۲۴ تاریخنده دیار آخرته انتقال ایلدی .

(آذری چلبی)

اسمی مولا ابراهیمدر سلیمان‌اول دوری علماسندن وابوالسعود مرحومك تلامیذندن اولوب پدری سلیم خان اول علمای بنامندن معلم‌زاده در .

بدایت حالنده نشانجیلق مسلکنه وصکره طریق قضاته دخول

ایدرك تیره ودها سائر مواقعده قاضی اولمش و ۹۹۳ سنه‌سی حما قاضیسی ایکن انتقال ایلدکده تاریخن - دیدیلر کچدی آذری چلبی . تاریخی موجبنجه وفات ایدرك خارج شهرده دفن اولنمشدر .

شعر و انشاده ماهر برذات ایدی . مرتب دیوانی ونقش خیال آدلو برمنظومه‌سی واردر .

(آرسلان بك)

بدایت تأسس دولت عثمانیه‌ده ابراز خدمات مهمه ایتمش غازیلردن برینك اسمی‌در .

کوتاهیه‌ده مدفوندر .

بو اسمده یانیه بکلرندن برایکی ذات دها واردر .

(ارسلان پاشا)

سلطان محمد خان ثالث وزراسندن یانیه‌ده والیلك ایتمش مشهور برذات اولوب بونك احفادی تپه‌دلنلی‌یه قدر یانیه‌ده والیلك ایتمشدر . الیوم شهر مزبورده برجامعی ودرگاه و مدرسه‌سی واردر .

(آرناؤد)

روم ایلیٔ شاهانه‌ده مسکون برقوم اولوب تفصیلات ایچون لغات جغرافیه‌یه مراجعت بیوریله .

(آشچی محمد پاشا)

سلطان احمد ثالث زمان سلطنتنده ایکی دفعه مسند قپودانی‌یه صعود و ۱۱۲۷ ده مصرده والی اولدیغی حالده ارتحال ایتمش اولان ذاتدر .

(آصف افندی)

محمد امین آصف افندی دیاربکرلی بر ذات اولوب پدریله شامه ومؤخراً درسعادته کلمش واوراده ارتحال ایلمشدر .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

شعر وانشاده مهارتی وزماننده خیلی شهرتی وار ایدی .

(آصف بك)

عصر سلیم ثالث قضاة وحکامندن ادیب بر ذات اولوب ترسانه امینی زاده دیمکله مشهوردر .

برچوق شعرلرده واك صکره اسکدارده تأهلیکی واردر .

تاریخ رحلتی ١٢٥٩ در .

(آصفی)

سلطان سلیمان دوری شعراسندن رندمشرب وقلندر سیرت ذوق وصفایه منهمك ایدی .

حلبده ارتحال ایتمشدر .

(آغا ابراهیم پاشا)

دور سلیم ثالثده مسند صدارت عظمایی احراز ایتمش وزرادن برذات اولوب اصل اسمی حلمی ابراهیم پاشادر .

بوذات اوجاق ضابطاندن محمد آغا اسمنده برینك اوغلی اولوب ١١٦٠ تاریخندن اسکدارده والده عتیق محله سنده طوغمش وصغرسنده یکیچری اورطه لرینه دخول ایله اوجاقده نشو ونما بولمش ایدی .

کنج یاشنده ایکن غایت نحیف وضعیف اولدیغی ایچون کچی بوینوزی نامیله معروف ایکن بالآخره لحم وشحم صاحبی اولمغله پهلوان ابراهیم آغا دیو کسب شهرت ایلمشدر .

ارباب رشد ودرایتدن اولمغله آز وقت ایچنده قطع مراتب ایدرك قندیه وطربزون کبی بعض مواقعده آغالق ایتدکدن صکره درسعادته عودتله یکیچری آغاسی اولمش وبر مدت صکره ١٢٢١ تاریخنده اسماعیل پاشانك عزلی اوزرینه صدارته کچمش ایدی .

روسیه محاربه سنك ظهورنده اردوی همایونی مستصحباً طونه ساحلنه عزیمت ایتدیکی اثناده سلیم ثالثك فراغتی وقعه سنده اختفایه مجبور اولمشدر .

بعده اختفاگاهندن چیقوب بوسنه والیلکنده بش آلتی سنه قدر بولنوب حج شریفه دخی عزیمت ایلمشدر .

نهایت قرق تاریخنده درسعادتده وفات ایدرك اسکدارده مسکینلر درگاهنك قاشوسنده کی صوفه ده دفن اولنمشدر .

(آغا پاشا)

اواخر سلطنت سلیم خان ثالثده یکیچری آغاسی اولان پهلوان پاشادر . مشار الیه بلغراد سنجاغنده بوسنه حدودنده صو قول نام قضا قراسندن بر قریه اهالیسندن ایکن مظهر هدایت رحمان ومرور زمان ایله درسعادته کلوب یکیچری اورطه لرندن اللی آلتی بلوکك یولداشلغیله شادان وبرمدت مرورنده اوجاق بازرگانه حمله جی اولوب ایکی یوز سفرنده مرقومك یساقچیلغی خدمتیله پویان ایکن اللی طقوز بلوکك چورباجیلغی محلول اولوب مرقومك اثر اقدامیله ال اوپه رك بلوکه چورباجیلق ایله نائل عز وشان ورفته رفته یولی بولدیوب طورناجیلق وسکصونجیلق وزغرجیلقدن قول کتخدالغنه نقل ایله کامران واول هنگامده یکیچری آغاسنك جبه علی سمتنده وقوعبولان حریقده بالای بامدن سقوطیله عازم سوی جنان اولمسی اوزرینه درگاه عالی یکیچریلری آغالغیله خندان و وایه دار عنوان مسلم البرهان اولدی .

اشبو طور مرغوب ووضع محبوب اوزره اردوی همایون ایله سلستره یه وارمشکن یکرمی ایکی سنه سی اوائل رجبنده ولی نعمتی

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

حقنده تصمیم ایلدیکی اهانتك جزاسنی بولوب کندی قازدیغی قیویه یینه کندیسی دوشمشدر .

ضبط وربطه قادر تهدیدینی ایقاعه مقتدر جری و جسور ووجیه ووقور بر آغای مشهور ایدی .

(آغا حسین پاشا)

یکیچری اوجاغنده نشو ونما بولەرق آغالغه قدر ترفع ایتمش بر ذات اولوب موخراً بوغاز محافظی نصب اولنمش ایدی .

یکیچری اوجاغنك الغاسنده حسن خدمتی کوریلەرك عساکر منصورۀ محمدیەنك تشکلنده برنجی دفعه اولەرق سرعسکر نصب بیورلمش ایدی .

سرعسکرلکه خسرو پاشانك تعیینی اوزرینه صاحب ترجمه ادرنه والیسی ومصر وقعەسنده سرعسکر و قوماندان نصب اولنەرق حلب اوکنده منهزم اولدی برقاچ دفعه ودین والیلکنده بولنوب ١٢٦٥ ده اوراده ارتحال ایلمشدر .

(آغا حسین حسنی پاشا)

دور مصطفی خان ثالثده یکیچری آغالغندن مسند قپودانی‌یه نائل و١١٨٦ تاریخنه قدر اول منصبی محافظه ایتمش اولان ذاتدر .

قدیەده مدفوندر .

(آغا محمد پاشا)

آنف‌الترجمه آغا حسین حسنی پاشادن اول قپودانلق ایتمش وبرسنه قدر قپودان دریالق ایتمش اولان ذاتك اسمی‌در .

(آغازاده)

ابوالسعود مرحومك تلامیذندن اولوب بعض مهم مدرسه‌لك وقاضیلکلرده بولنمش وزماننده جهل ونادانی ایله اشتهار ایلمشدر .

اسمی محمددر .

(آفتابی)

ابوالفتح سلطان محمد خانك زمان سلطنتلرنده یتشمش بر شاعر اولوب مرزیفونده تولد ایتمش وعلوم متداولەیی بعدالتحصیل طریق صوفیه‌یه بالانتساب کوشۀ انزوا وقناعتی اختیار ایتمشدر .

سلطان بایزیدك شهزادەلکی هنکامنده آماسیەده مظهر توجهی اولەرق مصاحبت مرتبەسنه قدر چیقمش ایسەده بر آرالق توجهدن ساقط اولمش ایدی . بالآخره تقدیم ایلدیکی مصنع بر قصیده اوزرینه یینه مظهر توجهلری اولدی .

آتیده‌کی بیت جملۀ اشعارندندر :

دیش یارەسی وار سیب زنخدانندە
یینه شفتالی یمشلر کبی بستانندە

(آفتابی)

اوننجی عصر هجری علماسندن حسن افندی اولوب حسن‌خطده تفرد ایتمش ایدی . شعری دخی وار ایدی .

شو بیت زادۀ طبعی‌در .

بولمهٔ حسن ایله‌که سن نور بصرسك
یوزویرمه‌ایکی زلفکه کیم نوری بصرسك

٩٨١ تاریخنده ارتحال ایلدی .

(آق بیق)

فتح قسطنطنیەده بولنمش اولان مظنۀ کرامدن اولوب سلطان احمد جوارنده اسمنه منسوب بر محلەسی واردر .

(اقسرای)

غازی خداوندکار زماننده قونیه‌اقسراینده کائن مدرسۀ سلسلەده

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

مدرس اولان اعاظم مشایخ وعلمادن برذات اولوب اصل اسمی شیخ جمال الدین محمددر .

مشارالیه علوم عربیه وفقهیه وشرعیه‌ده فرید عصر اولوب خلقهٔ تدریسنده فضلا وعلمای عصردن برجم غفیر حاضر اولور ایدی .

مدرسهٔ سلسله‌نك بانیسی اولان ذات مدرس انتخابنی صحاح جوهری‌یی ازبردن اوقویه‌جق اولان ذاته تعلیق ایتمش اولدیغندن مشارالیه بوشرطی تماماً بالاجرا مدرس نصب اولنمش ایمش .

تقریر وافاده‌سی خارق العاده اولدیغندن تلامیذی صوك درجه‌ده تفسیر کشافه حاشیه یازمش وانموذج ایله ایضاحی شرح ایتمشدر .

سیدشریف جرجانی علامه‌نك صیت وشهرتنی ایشتدکده لاجل الملاقات بلاد رومه کلمش ایسه‌ده اقسرایه عزیمتی شیخك یوم ارتحالنه تصادف ایلمشدر .

شیخ حضرتلری تلامیذنی اوچ صنفه آیروب برصنفه یولده دیکرینه خارج مدرسه‌ده اوچنجیسنه داخل مدرسه‌ده اجرای تدریسات ایدرمش . ملا فناری دخی شیخ جمالك تلامیذندن ایدی .

(آق شمس الدین)

کبار اولیاء اللهدن واعاظم مشایخدن برذات اولوب اسمی محمد بن حمزه‌در .

دمشق الشامده تولدایله دیار رومه کلوب اوراده نشو ونما بولمشدر . علوم ظاهریه وباطنیه‌ده صاحب یدطولا وعلم طبده مهارتی تصدیقکردهٔ پیر وبرنا ایدی .

عثمانجق قصبه‌سنده مدرس اولمشدر .

علوم باطنیه تحصیلی وطریق صوفیه‌یه انتساب هوسنه دوشدیکنده

شیخ حاجی بایرام ولی حضرتلرینه مراجعت ایدرك مظهر قبول اولمش ومشارالیهك ارشاد ودلالتیله آز مدتده تصفیهٔ درون ایله واصل کمالات اولمشدر .

استانبول فتحنده حضرت فاتح ایله برلکده بولنوب پادشاه مشارالیهك مظهر احترامی اولدیغندن بالمکاشفه مرقد ابا ایوبی تعیین ایلمشدر .

پادشاه حضرتلرینك شیخ حقنده احترامی زیاده اولوب نصایح وحکمیاتندن مستفید اولمریله برآرالق انابت ایتمکی تصمیم بیورمشلر ایسه‌ده حضرت شیخ ممانعت ایتمشدر .

بعدالفتح وطن اتخاذ ایتدکاری کوینك قصبه‌سنه عزیمت ایدرك اوراده ذکر وعبادات وتشفیهٔ مرضا ایله اوقاتکذار اوله‌رق ٨٦٤ تاریخنده رحلت بقا بیوردیلر .

علوم طبیه‌یه دائر بر رساله‌سی وتصوفه متعلق براثری وطریقت صوفیه‌یه قارشو دیکر براثری واردر .

اولادندن نورالهدی جذبهٔ رحمانه مظهر ویوسف ذلیخانك ناظمی حمدالله انتساب علم ومعرفتله مشهوردر .

تربه‌سی کوینکده‌در .

(آق قیونلی)

ترکستان عشیرتلرندن اولدیغی حالده سکز عصر اقدم ایران وعراق وآناطولی جهتلرینه مهاجرتله اولدقجه قوتلی بردولت تشکیل ایتمش اولان برحکومت اولوب بونلرك دولت علیهٔ عثمانیه ایله اولدقجه مهم ماجرالری مسبوق اولدیغندن لغات تاریخیهٔ عثمانیه‌ده ذکری الزمدر .

آق قیونلیلر قره قیونلیلرله برابر آرغون خان زماننده ترکستاندن

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

آزربایجانه هجرت ایدرك قره قیونلیلر ارزنجان سیواس و آق قیونلیلر دیار بکر طرفلرینی اشغال ایله برر حکومت وجوده کتورمشلردر .

آق قیونلیلرك برنجی حکمداری طور علی بك که بوکا علاءالدین ترکمانی دخی دیرلر . موصل و آمد جهتلرنده کسب استقلال ایلدی .

تاریخ عثمانیده اسمی مذکور وفاتح مرحوم ایله محاربات مشهورهسی مسبوق اولان اوزون حسن ٨٤٨ تاریخنده مسندنشین اولان جهانکیرك برادری ایدی .

مشهور اسماعیل صفوی بوحکومته خاتمه چکدی .

(آق محمد پاشا)

سلطان محمد خان رابع دورنده بولنمش اولان وزرادن اولوب ١٠٦١ده شام والیسی ایدی .

(آق محمود پاشا)

آوجی سلطان محمد عصری وزراسندن اولوب ١٠٦٥ده بغداد والیلکنده بولنمشدر .

(آکاه افندی)

شعرای عثمانیهدن اولوب اصل اسمی محمددر .

بو ذات درسعادتده طوغوب مقدمات علومی تحصیلدن صکره طریق کتابته سلوك ایدرك سلیمانیه جامعی وقفی روزنامهجیسی اولمش و١١٥٨ تاریخنده رحلت ایلمشدر .

(آکاه پاشا)

دورمجید خانیده بروسه شام، حجاز والیلکرنده بولنوب اشقودره والیسی ایکن ارتحال ایلمش اولان بر وزیردر .

اسمی عبدالعزیز ایدی .

(آکهی)

اوتنجی عصر هجری اواخرنده یتشمش شعرادن اولوب منشای سلانیکده کائن وارادار یکیجهسیدر .

تحصیل علم وکمالاتدن صکره طریق قضاته دخول ایدرك برچوق قضالرده بولنمش و٩٨٥ده ارتحال ایلمشدر .

اشعاری لطیف ومعنیداردر :

جکدیروب فرقتنی بزدن ایراغ اولدکسن
بحر فرقتده نیجه فورطنهلر چکدم بن

(آنقروی)

کبار مشایخ مولویهدن شیخ اسماعیل حضرتلریدر .

بو ذات اوننجی عصر هجریده آنقرهده تولد و تکمیل علوم ایتدکدن صکره طریق تصوفه سلوك ایله مولوی طریقنده اکتساب درجات ایلمش ومثنوی شریفه یدی بیوك جلددن مرکب مکمل برائر یازمش ایدی .

غلطهده اسکندر پاشا زاویهسنده مثنوی خوان اولدیغی حالده ١٠٤١ده ارتحال ایلدی .

(آنقروی شیخ حسامالدین افندی)

انقرهده اوننجی عصر هجریده دنیایه کلهرك کبار مشایخدن احمد شاربانه انتساب ایتمش و مشار الیهك وفاتنده مقام عالیسنه صعود ایله سجاده نشین اولمشدر .

انجق جذبهٔ رحمانه مستغرق اولدیغندن ظاهراً مخالف شرع مبین بعض اوضاعی مشاهده اولنمسی اوزرینه طرف شرعشریفدن حبس اولنمش اولمغله ایرتسی کون کوشهٔ محبسده میت اولهرق کورلمشدر .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

(آنقروی شیخ احمد چلبی)

کبار مشایخ حلوتیه‌دن واوتنجی عصر هجری رجالندن مشهور بر ذات اولوب دور ممالك وسیاحته مهنمك ایدی .

اواخر عمرنده انقره‌ده اختیار عزلت ووعظ ونصیحت ایله مشغول اوله‌رق ۹۵۰ تاریخنده داربقایه ارتحال ایلدی .

(آنقروی محمد افندی)

آوجی سلطان محمد خان دورونده مسند مشیخت اسلامیه‌ده بولنمش اولان مشاهیر علمادن اولوب ۱۰۲۸ ده انقره‌ده دنیایه کلش وعلی الاصول طریق تدریسه داخل اولدقدن صکره بروسه مصر قضالرینه وبعده استانبول قاضیلکنه نائل وبعده عزل اولنوب ۱۰۹۶ ده مسند مذکوره واصل اولمشدر .

۱۰۹۷ تاریخنده شیخ الاسلاملق مسند جلیلنه نائلیتله مظهر اعزاز واکرام اولدقدن صکره ۱۰۹۸ تاریخنده حلول اجل موعودیله ارتحال داربقا ایلمشدر .

سلطان سلیم جوارنده قوغه‌جی دده تربه‌سی پیشکاهنده مدفوندر .

عالم وفاضل ومتقی بر ذات اولوب کتاب تنویره بر حاشیه‌سی ومدرسه کبی آثار خیریه‌سی واردر .

(آهی)

اوتنجی عصر هجریده یتشمش اولان اعاظم شعرای عثمانیه‌دن اولوب مسقط رأسی نیکبولی قصبه‌سیدر .

تذکرهٔ شعرانك روایتنه نظراً آهینك پدری سیدی خواجه نامنده غایت زنکین بر تاجر ایمش .

پدرینك ارتحالنده اکتساب علم وعرفان واکمال تحصیل ایلمك

اوزره درسعادته کله‌رك طریق علمیه سالك اولوب بر خیلی مدت ملازمت ایلمش وبر آرالق خسرو وپرویز نامیله مشهور اولان منظومه‌یی وجوده کتوره‌رك یاوز سلطان سلیم خان حضرتلرینه تقدیم ایلمش ایدی .

شهریار مشارالیه آهینك بو منظومه‌سنده‌کی اقتدار ادبیسنی تقدیر ایتدیککندن سنی ورتبه‌سنی سؤال ایتمش وترفیع رتبه‌سنی فرمان بیورمشدر .

اولوقت آناطولی قاضیعسکری اولان ابن کمال مرحوم بر موجب ارادهٔ پادشاهی آهی‌یه بروسه‌ده‌کی بایزید مدرسه‌لکنی عرض وانها ایتمش ایسه‌ده آهی روم ایلی قاضیعسکری اولان زیرك زاده‌نك ربودهٔ دام اغفالی اولمغله بایزید مدرسه‌سنی رد ایلمشدر .

بونك اوزرینه خاطر پادشاهی آهیدن رنجیده اولمغله خیلی زمان فیضی مسدود قالمش ایسه‌ده بر آرالق قره فریه‌یه مدرس نصب اولنمش ایدی .

آهی اواخر عمرنده مناستره عزیمت واوراده حاورینك همشیره‌سنی تزوج ایله رحمت رحمانه واصل اولدی .

آهی شعرای عثمانیه میاننده نادر الامثال بر ذات اولوب خسرو وشیرین وناتمام اولان حسن دل منظومه‌لرندن اقتدار شعریه‌سی منفهم اولور :

مکر کیم صبحدم بو زال کردون
سپهرك دامنن قیلمشدی پر خون
مکر کیم وضع حمل ایتمشدی ناهید
آنك چون قان ایچنده طوغدی خورشید

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

طوغردی صبحدم بانوی دوران
بر آلتون باشلی صرمه صاچلی اوغلان
الی دوشمشدی سرمادن چنارك
اياغی دونمش ایدی چشمه سارك

*
* *

نه مصاحب بولنور درد وغم یار کبی
نه فراغت یری وار کوشهٔ خمار کبی
کوتروب نقطه کبی اورته یه آتدی بنی چرخ
بشلدی کندی قبی چزمکه پرکار کبی
اول قیامت بنی فردایه صالوب آهی ینه
یارنه قالدی ایشم وعدهٔ دیدار کبی

*
* *

جاهلك فخری جاه و مالله در
عارفك عزتی کمال ایله در
عشق وشوق اهل وجد وحال ایستر
نه کمال ایستر و نه مال ایستر
بزی کور کیم نه حالمز واردر
نه کمال و نه مالمز واردر.

(آیاس پاشا)

دور سلطان سلیمان خان قانونیده درت سنه قدر مسند صدارتده بولنمش اولان وزرای عظامدندر.

کندیسی آرناود اولوب سلیم اول دورنده حرم همایوندن آغالقله

طشره چیقمش ویکیچری آغاسی اولدیغی حالده مصر سفرنده بولنه رق شجاعت وجسارتی وعقل ودرایتی منظور و مقبول شهریاری اوله رق مظهر عاطفت اولمش ایدی.

سلطان سلیمانك ابتدای سلطنتلرنده جانبرد غزالی وقعه سی اوزرینه شام والیسی اوله رق ردوس فتحنده دخی خدمات مبروره سی کورلمشدر.

بر آرالق مظهر غضب اولمغله وزارتی رفع و کندیسی حبس اولنمش ایسه ده بر مدت صکره ینه عفو و اطلاق ایله رتبه سی اعاده اولنمشدر.

بغدان سفرنده وبارباروس ایله برابر قورفو محاصره سنده یارلغی کوریلمکله وزیر ثانی و ٩٤٢ ده صدراعظم نصب اولندی.

درت سنه قدر اول مقام عالیده بولندقدن صکره ٩٤٦ ده درسعادتده ظهور ایدن طاعوندن متأثراً وفات ایلدی.

زنه مائل وسائر اخلاقی معتدل کثیر الاولاد برذات ایدی.

ایوب سلطانده مدفوندر.

(آیاس پاشا)

فاتح یمن سنان پاشانك برادری اولوب سلطان سلیمان قانونی دورنده ارضروم بکلربکیسی ایدی.

(آیدین بك)

دولت سلجوقیه امراسندن اولوب علاء الدین کیقبادك وفاتنده والی اولدیغی حالده دولت ابدمدت عثمانیه نك بدایت تأسسنده شمدیکی آیدین سنجاغنده بر حکومت مستقله حالنده بولنمش اولان حکومتك مؤسسی ایدی که مذکور حکومته آیدین اوغللری حکومتی و مملکته آیدین ایلی نامی ویریلور.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

آيدين بك آياسلوغى مركز حكومت اتخاذ ايتديكى وكنديدن صكره اوغلى محمد بك و آندن صكره عيسى بك مقام رياسته كچديكى ومزبور عيسى بك ييلدرم بايزيد خانه مملكتنى تسليم ايلمسى اوزرينه ازميره والى نصب وتعيين قلنديغى مرويات تاريخيه‌دندر.

(آيدين پاشا)

دور مراد رابع وزراسندن اولوب جده حبش وحجاز واليلكلرنده بولنمش ايدى .

(آبدال خان)

سلطان ابراهيم بن محمد خان عصرنده بتليس حاكمى اولوب رفع لواى عصيان ايتمش اولمغله ملك احمد پاشانك واليلكنده تأديب وتربيه اولنه‌رق درسعادته اعزام قلنمش و مشاهده اولنان بعض اوضاع نامرضيسنه بناءً مؤخراً قتل اولنمشدر .

(آبدال موسى)

بروسه فاتحاندن برذات مجاهد اولوب تربه‌سى شهرك ايچنده‌در .

(ابراهيم آغا)

ابراهيم خان دورينك صدراعظمى اولان هزار پاره احمد پاشانك برادرى و مصاحبه خوبيار قادينك زوجى اولوب صدارت عظمى كتخداسى ايدى آنجق عيش وعشرته صوك درجه‌ده منهمك وسفاهته مجبور اولديغندن برادرى طرفندن حبس اولنمش ايدى.

موسى پاشا يرينه بغداد واليلكنه نصب اولديغى حالده برادرينك سقوطى اوزرينه بوده عزل اولندى .

(ابراهيم آغا)

داماد شهيد على پاشانك كتخداسى اولوب غايت مكار و حيله‌كار بر آدم ايدى .

مساوئ احوالنه بناء بلغراد اوكنده اعدام اولنمشدر .

(ابراهيم آغا)

آندرون همايون اغواتندن صاحب علم و عرفان بر ذات اولوب خدمهٔ خاصه معلمى و شام شريفده جامع امويه متوليسى اولمش و١٠٢١ ده وفات ايتمشدر.

(ابراهيم احسائى)

احسا علما وفقهاى بنامندن ومظنهٔ كرامدن برذات اولوب علوم ظاهريه وباطنيه‌ده يد طولا صاحبى ايدى .

مكهٔ مكرمه مفتيسى كبار مشايخ كرامدن عبد الرحمن مرشديدن اخذ انابت ايتدكدن صكره احسايه عودتله تاج الدين هندى‌يه انتساب ايله واصل درجات كمال اولمش وتصوفه و سائره‌يه دائر آثار متعدده يازمشدر .

نظم الاجروميه شرحى ايله دفع الاس فى اذكار الصبح والمسا جملهٔ تأليفاتندندر .

تاريخ رحلتى ١٠٤٨ در .

(ابراهيم اطاس)

اسم ديكرى برهان الدين‌در .

مسقط رأسى خمص قصبه‌سى اولوب اوائل تحصيلنده مصره كيتمش واوراده تكميل علوم ايله اخذ اجازت ايدرك وطننه عزيمتله تدريسات ايله مشغول اولمش و اواخر عمرنده طرابلس شام مفتيسى اولديغى حالده ١١٩٦ ده ارتحال ايلمشدر .

(ابراهيم افندى)

مراد رابع مرحومك هنكام سلطنتلرنده دفتردار اولان مشهور برذات اولوب عن اصل موستاريلدر .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

پادشاه مشارالیهك ایام حكمرانیلرنده ظهور ایدن روان سفری اثناسنده ارضرومده اقامتله لوازم سفریه‌نك تهیه وتداركی خصوصاتنه بذل مجهود ایتمكده ایكن صدر اعظم وقت اولان طبانی یاصی محمد پاشانك وسوسه واندیشه‌سنی موجب اوله‌بیله‌جك بعض اوضاع واطواری ظهور ایتمسنه بناءً قتل واعدام اولنمشدر .

عفیف ومستقیم ودرایتلی آچیق كوز برذات ایدی .

(ابراهیم افندی)

روز نامچه‌جی ابراهیم افندی دیو معروفدر .

بو ذات دخی موستارلی اولوب روز نامچه‌جیلك مسندینی اواخر عمرینه قدر محافظه ایتمش ایدی .

كندیسی عاقبت بین ودوراندیش برذات اولمغله پادشاه وقتك مظهر نوازش وتوجهی اولدیغی حالده بیوك مسندلره طالب اولمدیغندن وقتنی رقیبسز كچورمش ایدی .

بغداد سفری اثناسنده موصل جوارنده ارتحال دار بقا ایلدی .

(ابراهیم افندی)

شیخ الاسلام ابو سعید زاده فیض الله افندینك مخدومی اولوب علم وفضلی وحسن اخلاقی سببیله شهزاده سلطان محمود اولك معلملكنه تعیین قلنمش و ١١١٤ ده قاضیعسكر اولمشدر .

(ابراهیم نسیم افندی)

سلطان سلیم ثالث عصرینك اك پارلاق رجالندن اولوب ابراهیم كتخدا نامیله معروفدر افندیٔ مومی الیه خوتینده كائن آیاصوفیه جامعی امامی احمد افندینك مخدوم درایت موسومی اولوب هنكام صباوتنده پدری ارتحال ایتمكله جدمادریسی خوتین عربه‌جی باشیسی

محمد آغانك تحت صحابت وحمایتنده دورهٔ صباوتنی امرار ایتمش وسكسان درت تاریخنده محمد آغا ایله برلكده درسعادته كله‌رك سكسان سكز تاریخنده مكتوبیٔ صدر عالی قلمنه چراغ بیورلدی .

مومی الیه امور مأموره‌سنه دوامه بذل ماحصل اقتدار ایله آز وقت ظرفنده درجهٔ قابلیت واستعدادی السنهٔ اولیای اموروده متواتر اولمغله باشلادی ایكی یوز ایكی سنه‌سنده روسیه ونمچه سفری مناسبتیله اردوی همایونك خروجندن صكره افندیٔ مومی الیه كتخدای صدر عالی اولان الحاج ابراهیم افندی‌یه مهردار ورتبهٔ خواجكانی ایله قدری بالاتر اوله‌رق مغبوط صغار وكبار اولدی مكتوبی ركاب كامیاب احمد افندینك ایلچیلك ایله بچه مأموریتی سرخلیفه مصطفی بكك مكتوبجیلق وكالتنه نصبنی ایجاب ایتمكله صاحب ترجمه دخی مومی الیهك وكالتیله كامور اولمشدر . افندیٔ مومی الیه ارباب عقل خداداد واصحاب رشد وسداددن بولنمغله بو مأموریتنده فوق العاده خدمات مهمه ومشكوره ابرازینه موفق وبیورلدی‌یه دخی مأذون اولمغله مكتوبجیلنی محو ایده‌جك درجه‌لرده كسب نفوذ وشهرت واول اثناده مؤتمن دولت اولان راشد افندی‌یه تحصیل انتما ومنسوبیت ایتمش ایدی .

اردوی همایونك درسعادته وصولنده بالطبع مأموریتندن معزول اولدیسه‌ده راشد افندینك معیتنده بعض لوایح مهمه تبییض وسرائردن اولان موادی قلمه آلمق خدمتنده بولنمغله آراسی چوق كچمكسزین مكتوبیٔ صدر عالی سرخلیفه‌لكی ایله نائل مأمول اولدی .

الحاج عزت محمد پاشانك صدارتنده دفعهً مكتوبجیلق مقامنه

اعتلا ودرت سنه قدر اول مسند عاليده ابراز اهليت ايدوك مشارٌ اليهك اواخر صدارتنده كتخداى صدر عالى نصب وتعيين قلندى .

آنجق اون سكز كون صكره عزت پاشانك انفصالى وقوعيله ضيا يوسف پاشا مقام صدارته كچمكله افندئ مومى اليه بى صاحب كبى قالمشكن پاشاى مشار اليه مسندنده ابقاسى صورتنى تخصيص ايتمكين ينه اول منصبده قرار ايلدى .

ضيا يوسف پاشا سردارلغيله اردوى همايونك مصره خروجنده ركاب همايون كتخدالغيله كامياب واردوى مزبورك درسعادته عودتنه قدر بلا قصور ارائهٔ خدمات مهمه‌ده صرف مقدور ايتدكدن صكره فرانسه مصلحتكذاريله مذاكره‌يه مأمور و اون يدى سنه‌سنده ثانياً كتخداى صدر عالى مقامنه نصب اولندى وعلاوهٔ مأموريت اوله‌رق همشيرهٔ شهريارى بكخان سلطان كتخدالغى دخى دوش استحقاقنه تحميل قلندى .

اشبو ايكى مأموريتك افندئ مومى اليهك عهده‌سنده اجتماعى تكثير شهرت وتزييد نفوذ ومكنتنى موجب اولمغله محسود الاماثل واقران ورجال دولت ميانه‌ده حائز شرف وشان اولمش ايدى .

اسماعيل پاشا مسند صدارت عظمايه اعتلا ايلدكده ابراهيم كتخدانك شهرت شايعه‌سيله قولاغى طولمش ايدوكندن خدمت مستقلهٔ وكالت كبراده كنديه رقيب عد ايله مومى اليه حقنده بركمال اولان توجه شاهانه‌يى تحويله تشمير ساق اهتمام و نتيجهٔ مساعيسى كاركر تأثير اولمديغندن تخم نفاق و فسادى زير پردهٔ خفادن صاچمغه اقدام ايلمكله بو كيفيت افندئ مومى اليهك اخطاريله تبدل صدارتى وبركون صكره دخى كندى عزلنى موجب اولمش در .

آنجق ابراهيم كتخدانك صداقت وحميتى نزد شاهانه‌ده معلوم اولديغندن اوزرنده‌كى توجه شهريارى كماكان باقى اولمغله آره صره باب عالى‌يه كيتمك وامور دولته نظارت ايلمك فرمان بيورلدى .

ابراهيم كتخدانك قدر منزلتى نقيصه‌دار اولميوب كالاول مهام امور دولت يد اقتدارينه مسلم اولديغندن حساد اقبالى زوالنه چارچشمله مترقب ايكن خائن موسى پاشا مسند قائممقامى‌يه بسط قاليچهٔ اهتدا ايلدكده مومى اليهك زوال اقبالنى تهيه اسبابنى احضاره دامن درميان اقدام واسماعيل پاشانك صاچدينى نائرهٔ فسادى اشتعاله اهتمام ايتمكله قواقلو فسادى ساحهٔ ظهوره كلمش ومشار اليه بو آتش فتنه ايچنده يانوب كيتمشدر .

قبرى دكز ابدال سمتنده كائن سراج طوغان جامعى خطيره‌سنده كبار اولياء اللهدن نفايس حسن افندى مرقدى جنبنده‌در .

مومى اليه خفيف اللحيه طليق اللهجه تيز فهم دور انديش عاقل بى تشويش سريع القلم كريم الهمم امور خارجيه‌ده صاحب يد طولا دقايق حاليه وزمانيه‌يه آشنا فقرا پرور مكارم كستر مائل بخش وعطا راغب جود وسخا برذات مستجمع الصفات ايدى .

(ابراهيم افندى)

سلطان سليم ثالث دورنده بحريه ناظرى اولان الحاج ابراهيم افندى ايكى يوز ايكى سنه‌سى سرزدهٔ ظهور اولان روسيه محاربه‌سنده اردوى همايونده مسند اقتدابى احراز ايتمش اولان اسماعيل افندينك مخدومى اولوب بدايت حالنده موقوفات قلمنه و بعده مكتوبئ صدر عالى اوطه‌سنه چراغ بيورلدى .

آراسى چوق كچمدن رئيس الكتاب مصطفى افنديه قرابت

صهريه پيداسيله دفعهٔ سرخليفه‌لك مسندينه ارتقا وبعده مكتوبجيلق خدمتنه نقل ايله كامروا برمدت مرورنده خدمت مزبوره‌دن انفصال ايدرك براز صكره ينه مكتوبجيلغه نائل اولدى.

دفعهٔ ثانيه مكتوبجيلغنده مسقو سفرى وقوعه كلمكله اردوى همايون ايله روسجغه عزيمت ايله اوراده ركاب همايون كتخداسى نصب اولنمشدر بو اثناده جزايرلى غازى حسن پاشا نائل صدارت عظمى اولوب حالبوكه پاشاى مشاراليهله آرالرى بوزوق اوله‌رق دائما محترز اولديغندن صرهٔ همايون امانتنى استدعا ايله جانب حجازه عازم وبعدالحج عودتنده حسن پاشا ارتحال ايتمش اولديغندن صاحب الترجمه دفع وحشت وباش محاسبه‌جيلكله كسب رفعت ايلمشدر.

ملك محمد پاشا صدارتنده كتخداى صدر عالى مسندينه واصل وبعدالانفصال مكرراً دفتردارلق ترسانه امانتى ايراد جديد دفتردارلغى حبوبات نظارتى مناصب جليله‌سنى دور ايدرك اشبو ايكى يوز يكرمى ايكى سنه‌سى انكلتره دونمه‌سنك درسعادته ورودنده ترسانه امينى نصب اولندى.

اشبو مأموريتنده امور مأموره‌سنه بذل ماحصل قدرت اوزره ايكن وقعهٔ سليمى ظهورنده احراز رتبهٔ شهادت ايلدى.

ازهراللون كبود العين طليق اللهجه غضوب الوجه فطين تهديدنى ايقاعه قادر متانت وصلابتله مشتهر فن خوشنويسيده ماهر انجق حست وامساكده يكانه وكمال غدارى وبى رحمى ايله معيوب زمانه ايدى.

(ابراهيم افندى)

سلطان عبدالحميد خان اول دورنده مسند معلاى مشيخت اسلاميه‌يى احراز ايتمش اولان قره حصارى ابراهيم افندى قضاتدن عثمان افندينك

اوغلى اولوب ١١١٣ تاريخنده قره حصار شرقيده كهواره زيب عالم وجود و اون درت ياشنده درسعادته كله‌رك عموجه‌سى روم ايلى قاضيعسكرى اولان زين العابدين افنديك معاونتيله ١١٣٠ تاريخنده ملازم اولمشدر.

بعده صاحب الترجمه زين العابدين افندى‌يه داماد اوله‌رق آنكله برابر مكهٔ مكرمه‌يه كتمش و عودتنده ١١٤٣ سنه‌سى مدرس و ٦٨ سنه‌سى سلانيك قاضيسى ٧٤ ده شام ملاسى ٨٢ ده استانبول قاضيسى ٨٤ ده اناطولى قاضيعسكرى ٨٧ ده نقيب الاشراف ٩٠ ده مكرراً روم ايلى قاضيعسكرى ٩٣ ده رئيس العلماء ٩٦ ده مسند مشيخت اسلاميه ايله كامروا اولدى.

سكز آى اول مسند معلاده بولندقدن صكره ١١٦٧ سنه‌سى طقسان ياشنده عازم داربقا اولمشدر.

مرقدى سلطان سليم جوارنده‌در.

(ابراهيم افندى)

داغستانى ابراهيم افندى سلطان سليم ثالث دورى قاضيعسكرلرندن اولوب فاتح جامعنده برمدت تدريسات ايله مشغول اولدقدن صكره صره‌سيله قطع مراتب ايدرك روم ايلى پايه‌سنى احراز ايتمش و ١٢١٠ تاريخنده ارتحال ايلمشدر.

(ابراهيم افندى)

دور سلطان محمود ثانى رجالندن اولوب شهرامينى ابراهيم افندى ناميله متعارف ايدى.

كنديسى ادرنه‌لى اولوب اوائل حالنده ضيق معاشدن ناشى درسعادته

كلەرك تحصيل علمە وسيما حسن خطە چاليشمش وخطاط شهير اسماعيل
زهدى افنديدن يازى يازمشدر .

سلطان مصطفى رابع دورندە باش محاسبەجيلك مقامنە صعود وپادشاه
مشاراليهك توجهنە مظهريتله تميز ايتمش ايسەده وقعۀ سليميەده اختيار
بى طرفى ايله ابراز صداقت ايتمسى محمود خان ثانى حضرتلرينك موجب
محظوظيتى اولديغندن زمان سلطنتلرندە فوق العادە توجهلرينە مظهر
اولمش ومشاورخاصلق درجەسنه اعتلا ايلمش ايدى.

مشهور حالت افندى‌يى نزد پادشاهى‌يە سوق ايله كندندن صكرە
موقع و نفوذينى اكا ترك ايلمش ايدى .

١٢٢٨ دە شهر امينى ايكن ارتحال داربقا ايلدى.

(ابراهيم افندى)

تاتار شيخ ناميله متعارف اولوب مشايخ خلوتيەدن برذات ستودە
صفات ايدى.

نورالدين زادەدن تكميل طريق ايله كوچك آياصوفيەدەكى زاويە-
سندە خلقى ارشاد وجوامع شريفەدە تفسير وحديث تدريسيله مشغول
اولديغى حالدە ١٠٠١ سنەسى عالم عقبايە روان اولمشدر.

(ابراهيم افندى)

جراح پاشا شيخى ديمكله مشهوردر . عن اصل بوليلى اولوب
درسعادتدە اكمال تحصيل ايله شيخ واعظ اشتيبى حضرتلرينە انتساب
ايدرك طريقتە سالك اولمش و آززمان ظرفندە اكتساب كمالات ظاهريە
وباطنيە ايتمشدر.

قاسمپاشادە پيالە پاشا جامع وتكەسندە امامت و خطابت و مشيخت

جهتلريله متعيش وجراحپاشا جامعندە اجراى وعظ و نصيحتله احراز
مثوباتە ساعى ايدى .

سلطان عثمان ايله خوتين سفرينە عزيمت ايلمشدر.

وفاتى ١٠٤٢ دە در.

قوۀ حافظەسى غايت زيادە اولوب علم فقهدە تفرد ايلمش ايدى
قاضى زادە ايله مناقشەلرى واردر .

(ابراهيم بك)

سلطان حميد اول دورندە ايكى دفعە مسند مشيختى احراز ايتمش
اولان عوض پاشا زادە در .

١١٢٧ دە محمود اول وزراسندن فاتح بلغراد عوض پاشانك
صلبندن درسعادتدە تولد ايدرك ٤٦ دە طريق تدريسە داخل وصرە-
سيلە يكى شهر بروسە مدانيە شام قاضيلقلرينە نائل اولمش ٧٣ دە
آناطولى پايەسيلە استانبول قاضيسى اولوب ٧٥ دە آناطولى قاضيعسكرى
٨٠ و ٨٥ دە مكرراً روم ايلى قاضيعسكرى نصب اولنمشدر .

٨٨ و ٩٩ دە ايكى دفعە مسند مشيختە كتورلمش وبرنجيسندە اون
وايكنجيسندە اوچ آى بولندقدن صكرە حدت مزاجى سببيله عزل
وانقرەيە نفى اولنوب سليم ثالث حضرتلرينك جلوسندە درسعادتە
كلەرك منزويانە امرار حيات ايتمكدە ايكن ١٢١٢ تاريخندە ارتحال
ايلمشدر .

(ابراهيم پاشا)

جاندارلى سلالەسندن چلبى سلطان محمد خان حضرتلرى دورندە
مسند جليل صدارتعظمايى احراز ومراد ثانى حضرتلرى دورندە
دخى ابقا بيورلمش اولان ذات اولوب چلبيان وقعەسى ختامندە نزد

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

پادشاه جليل الشانه كلمش واولتاريخدن يعنى ٨١٥ : ٨٣١ سنه‌سنه قدر مقام صدارتده بولنمشدر .

(ابراهيم پاشا)

عصر بايزيد خان ثانيده ايكى سنه (٩٠٣ : ٩٠٥) صدارتده بولنمش وسالف الترجمه ابراهيم پاشانك تورونى اولان وزير بى نظيردر .

مشار اليه پدرى خليل پاشانك يكتندن حصه‌مند اولمغله بر آرالق برايش بولمغه چاليشمش وطريق علمى‌يه دخالته سعى ايتمش ايسه‌ده موفق اوله‌مامش ايدى .

آخر الامر آماسيه قاضيلغنه نصب اولندقده سلطان بايزيد خانه انتساب واوراده مشار اليهك توجهنه مظهر اولمغله حين جلوسلرنده اولا قاضيعسكر و ٩٠٣ ده صدراعظملغه اعتلا ايلمشدر .

غايت عادل معارفپرور و اجدادى طريقنه سالك بر ذات اولوب حين ضرورتنده كنديسنه بد معامله ايدن بروسه قاضيسنى صدراعظم اولديغى زمان تلطيف ايتمش ايدى .

(ابراهيم پاشا)

بوكا مقتول ابراهيم پاشا دخى ديرلر . عن اصل فرنك اولديغى حالده اسارتله برينك النه كچه‌رك سرايه تقديم قلنمش وآنجق ارباب عقل ودرايتدن اولديغندن آز وقت ايچنده قطع مراتب ايدرك خاص اوطه باشيلق واچ شاهينجيلر آغالغى رتبه‌لرينه اعتلا ايلدى .

حضرت پادشاهك منظور نظر توجهلرى اولديغندن پيرى پاشانك تقاعدى اوزرينه مسند صدارتى احراز ايلمشدر ٩٢٩ .

٩٣٠ ده مصره عزيمتله مسئلهٔ منازع فيهايى تسويه و ٣١ ده

قلندر وقعه‌سى ايچون آناطولى‌يه عزيمتله مظهر عاطفت شهريارى اولمشدر .

مجارستان وعراق سفرلرنده خدمات مشكوره‌سى مشاهده اولنمسى اوزرينه سرعسكرلك منصبيله دخى قدرى ترفيع ودستور مكرم اولمق اوزره اعطا اولنان برات شريفه ايله حكم نفوذى توسيع بيورلمشدر .

بودرجه التفاته مظهريتك شكرينى حلم و تواضع ايله ادا ايتمك لازمهٔ حالدن ايكن مشار اليه بعض مغفللرك اعفالاتنه قاپيلديغندن بغداد سفرندن عودتده اسكندرچلبى‌يه غدراً اعدامى سبب ظاهريسيله ٩٤٢ سنه‌سى بغتةً اعدام اولنمشدر . مشار اليه دولت عثمانيه‌ده صوك درجه مظهر التفات پادشاهى اولمش اولان ايكى ابراهيم پاشالرك برنجيسيدر .

(ابراهيم پاشا)

عهد سلطان محمد ثالثده اوچ دفعه مقام صدارتى احراز ايتمش شرف صهريته نائل اولمش وزراندن در .

مشار اليه عن اصل بوسنه‌لى اولوب مراد ثالث دورنده سلحدارلق يكيچرى آغالغى روم ايلى بكلربكلكى ايتمش و ٩٩٠ ده رتبهٔ وزارته واصل اولمشدر .

قپودان دريا قيلنج على پاشانك وفاتنده قپودانلق منصبنى دخى احراز ايلدى .

سلطان محمد ثالثك اوائل سلطنتلرنده قائممقام وبر سنه صكره صدراعظم نصب اولندى اكرى سفر همايوننده معيت جناب شهرياريده بولنوب جغال زاده‌نك خدمات مشكوره‌سى اوزرينه مشار اليه

صدارته کچمکله صاحب ترجمه عزل اولندیسه‌ده قرق کون صکره یینه مقام صدارته کتورلمشدر .

١٠٠٦ سنه‌سی بتکرار تاتار خان ماده‌سی اوزرینه انفصال ایلدی ایسه‌ده ١٠٠٧ سنه‌سی اوچنجی دفعه اوله‌رق صدارتله مبجل اولدی .

بو دفعه مجارستان سرعسکرلکی دخی ضمیمهٔ مأموریت اولمغله مجارستانه کیدوب بر ایکی سنه اوحوالیده خیلی ایش کورمش ولوجه ایله قنیژه‌نك فتحنه موفق اوله‌رق ١٠١٠ سنه‌سی ارتحال ایلمشدر .

عاقل مدبر بر وزیر ایسه‌ده غدارلغی علی الخصوص بعض اکابری لغرض افنایه انهماکی مروی وبعض شیلرده لاقیدانه حرکاتی کبی سیئات احوالی صحایف تواریخده محکیدر .

(ابراهیم پاشا)

بوکا قره ابراهیم پاشا دیرلر .

عهد محمد خان رابعك ایام اخیره‌سنده مسند صدارتی احراز ایتمشدر . اصلاً بایبورتلی اولوب فراری مصطفی پاشا دائره‌سندن یتشمش وبعض وکلایه کتخدالق خدمتلرنده بولندقدن صکره میراخورلق ورکاب قائممقاملغی وقپودانلق مناصبنه دخی اعتلا ایلمشدر .

١٠٩٥ ده صدارتی احراز ایلدیسه‌ده مجارستان سفرینه عن قصد کیتمدیکی رخاوت وجبانتنه حمل اولنه‌رق اولاً سکتهٔ عزله کرفتار وبعده رقباسنك القا آتیله مالی مصادره وکندیسیده ردوسده مخنوقاً رحلت کزین دار القرار اولمشدر .

(ابراهیم پاشا)

خواجه ابراهیم پاشا دیو اشتهار ایتمشدر .

بو ذات عن اصل ازمیر حوالیسندن اولوب اوائل حالنده خاصه

بوستانجیلرندن ایکن بر سببدن طولابی جزایره فرار ایتمش وبرسنه صکره درسعادته کله‌رك قالیونجیلق وقایقجیلق ایله تعیش ایتمکده بولنمش ایدی .

احمد خان ثالث حضرتلری بر آرالق تبدیلاً صاحب ترجمه‌نك قایغنه بنمکله اول تاریخدن اعتباراً نزد پادشاهی‌یه تقرب حاصل ایتمش وقلایلی قوزك صدارته دعوت امری صاحب ترجمه ایله کریده ارسال قلنمش ایدی .

بو مأموریتی حسن ایفا ایتمسی اوزرینه قالیون قپودانلغی وبعده صره‌سیله دریا قپودانلغی مسندینه دخی ارتقا ایلدی .

کندیسی ذاتاً یالی اهالیسندن وبحریه ایشلرینه یرار زمره‌دن اولدیغندن محاربات بحریه‌ده ایجه ایش کورمش اولمغله کوندن کونه شهرتی آرتوب ١١٢٤ سنه‌سی دفعةً صدارته کتیرلمشدر .

آنجق امی وساده دل وامور دولتدن کلیاً غافل اولدیغندن صدارتی اداره ایده‌میوب داماد علی پاشا حقنده‌کی غرضکارلغی دخی سوء اداره‌سنه انضمام ایتمکله سبب نکبتی اوله‌رق اعدام اولنمشدر .

(ابراهیم پاشا)

مقبول ابراهیم پاشا وسفیه ابراهیم پاشا دخی دیرلر .

سلطان احمد ثالث مرحومك دامادی ومقبول ومرغوب صدر اعظملری اولوب اون اوچ سنه یعنی ١١٣٠ : ١١٤٣ تاریخنه قدر بلا فاصله مسند نشین صدر وکالت اولمشدر .

عن اصل اورکوبلی اولدیغی حالده ١١٠٠ تاریخلرنده درسعادته کلوب تبرداران بلوکنه قید اولنمش واستعداد خداددی مقتضاسیله

مدت قليله ايچنده قطع درجات ايدرك سراى عتيق اوقاف كتابتنه تعيين قلنمش ايدى .

كنديسى نبضكير ومزاج آشنا برذات اولديغندن اول اثناده شهزاده بولنان احمد خان ثالثك مظهر توجهلرى اولديغندن حين جلوسلرنده دار السعاده آغاسى يازيجيلغنه نصب بيورديلر .

ايشته بو تاريخدن اعتباراً ابراهيم افنديڭ اطوار حسنه واخلاق مستحسنه‌سى سببيله منظور نظر عاطفت شهريارى اولوب اخص ندما صره‌سنده اولمغله شعشهٔ اقبالى كوندن كونه متزايد ومتعالى اولمغه باشلدى و مأموريتيله غير متناسب اولان اعظم امور وابستهٔ نفوذ وتدبيرى اوله‌رق مرجع خواص وعوام بر رتبه‌يه اعتلا ايلدى .

ابراهيم افندى مكارم اخلاق صاحبى اولديغى جهتله حسود اقبالى اولنلرى دخى برر صورتله تطيبه بذل ماحصل غيرت ايتديكى كبى مساند عليايه ارتقادن دخى بغايت توقى ايتمك صورتيله دخى دور انديشانه بر فكره سالك اولمش ايدى .

حتى بر مدت صكره كوشهٔ عزلته دخى چكيله‌رك ساكتانه بر عمر كچورمكى تصميم ايلديكى حالده بر آرالق موقوفاتجى منصبى ايله ينه مأمورين رسميه صره‌سنه ادخال قلنمشدر .

بوندن صكره ابراهيم افندى روزنامچه‌جيلك مسنديله سرايه آلنوب مؤخراً ميراخور اول وبعده كتخداى صدر عالى و قائممقام ركاب همايون اوله‌رق رتبهٔ وزارت احسان وعلى پاشا متروكه‌سى فاطمه سلطانڭ تزويجيله دامادلق شرفنه نائل اولمشدر .

٢١٣٠ تاريخنده حقنده‌كى توجه شاهانه ديكر بر صورتله دخى جلوه‌كر اولمق اوزره مسند صدارت عظمايه نصب اولندى .

ابراهيم پاشا اصلاحات داخليه‌يه حصر نظر ايتمك اوزره صلحى حربه ترجيح ايدنلر زمره‌سندن اولديغندن اون اوچ سنه دوام ايدن ايام صدارتنده دول متجاوره ايله اوزون بر صلح عقد ايتمش وانجق اصلاحاته حصر اقتدار ايده‌جكى يرده چراغان صفالرى لاله باغچه‌لرى حلوا صحبتلريله وقت كچيروب خلقى اولتاريخه دكين مألوف اولمديغى سفاهته آلشديره‌رق ايام اقبالى بر دور سفاهت حالنده كچمشدر .

نهايت ١١٤٣ تاريخنده بطرونه وقعه‌سى اوزرينه ايادئ اهل شقاوتده اقليم عدمه عازم وجثه‌سى انشا كرده‌سى اولان شهزاده باشنده‌كى سبيلى خطيره‌سنده دفن اولنمشدر .

خيرات وحسناتى كثير اولوب درسعادتك متعدد محللرنده متعدد چشمه‌لر انشا ايلمش ووطن اصليسنده مآثر حسنه وجوده كتورمشدر .

(ابراهيم پاشا)

بوكا قبا قولاق ابراهيم پاشا ديرلر .

سلطان محمود خان اول دورنده سكز آى قدر صدارتده بولنمشدر .

اوائل حالنده بعض وزرانڭ خدمتنده بولندقدن صكره داماد محمد پاشانڭ توسطيله باش مقاطعه‌جى نصب اولنمش وبر آرالق بوسنه واليسى اولوب رتبهٔ ميرميرانيى احراز ايلمش ايسه‌ده موخراً رتبه‌سى رفع اولنه‌رق ينه بعض وزرا كتخدالقلرنده بولنمشدر .

محمود خان اولڭ اوائل جلوسنده بعض مقربينڭ توسطى ايله مسند صدارته كتورلديسه‌ده كينه‌دار وغدار بر ذات اولديغى اظهاره باشلامغله حقنده كفت وكو چوغالوب افندى زاده‌سنى نفى وتغريب ايچون حاضرلديغى بر چكديرمه‌يه بينديريلوب تبعيد اولنمشدر .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

(ابراهیم پاشا)

شهرتی مصرلی زاده‌در .

طرابلس غرب اوجاغی دایی‌لرندن اولدیغی حالده درسعادتده ترسانه‌یه یازیله‌رق فن ملاحیده‌کی مهارتنه بناءً آز زمان ایچنده قالیون قپودانی ومؤخراً ١٠٩٧ ده قپودان پاشا اولمشدر .

١٠٩٩ ده اغریبوز محافظلغنه نصب اولنوب سلطان سلیمان ثانی دورنده ینه قپودان دریالق مقامنه دعوت اولندی .

بعده ثانیاً اغریبوز محافظلغی آناطولی‌والیلکی ساقز سرعسکرلکی کبی مهم مأموریتلرده بولندقدن صکره ١١٠٩ سنه‌سی نمچه سفرنده رتبهٔ شهادتی احراز ایلدی .

غایت شجیع جسور اولوب ترسانه‌ده ابتدا سفینه انشاسنه همت ایتمشدر .

(ابراهیم پاشا)

کتخدا ابراهیم پاشا وموره‌لی ابراهیم پاشا دخی دیرلر .

عن اصل موره‌لی اولوب تربولیچه‌ده طوغمشدر .

چورلیلی علی پاشانك کتخداسی ایکن پاشاسنك عزلی اوزرینه مسند قپودانی‌یی احراز (١١١٨ سنه) وبعده مصر وحلب وقدس والیلکلرنده وقندیه‌ده بولنوب بر آرالق امیر الحج دخی اولمشدی جانم خواجه‌نك ایلك دفعه عزلنده ینه قپودان دریا اولوب قندیه‌ده ارتحال دار بقا ایلدی .

(ابراهیم پاشا)

اورصه پوچه — ابراهیم خواجه دخی دیرلر .

سلطان احمد ثالث دورنده قپودان پاشا وصدر اعظم اولمشدر .

(ابراهیم پاشا)

اکریبوزلی ابراهیم پاشا ١١٨٦ تاریخنده قپودان پاشا اولمشدر اواخر عمرنده مسقط رأسی اولان اغریبوزه چکیله‌رك اوراده ارتحال داربقا ایلمشدر .

(ابراهیم پاشا)

مصرده‌کی ادارهٔ حاضره‌نك مؤسسی اولان محمد علی پاشانك بیوك اوغلی ویاخود عموجه‌زاده‌سیدر .

١٢٠٤ تاریخنده قواله‌ده طوغوب محمد علی پاشا ایله برابر مصره کیتمش واوراده صعید عربانی تأدیب وتربیه‌سنده حسن خدمتی کوریله‌رك وهابیلرك تنکیلی مأموریتیله جده‌یه کیدوب رتبهٔ وزارته نائل اولمش وخطهٔ حجازیه‌یی اشقیای وهابیاندن بعد التطهیر مصره عودت ایله سودان ونوبه جهتلرینی ضبط وتسخیر ایدرك حدود مصریه‌یی توسیع ایلمشدر .

بو آرالق موره اغتشاشاتی ظهور ایتدیکندن ابراهیم پاشانك موفقیاتی نظر دقته آلنه‌رق مشار الیه موره‌یه مأمور ایدلمکله قوتلی دونما وعساکر ایله موره‌یه کیدوب فسادی باصدرمش ایسه‌ده اوروپا دولتلری طرفندن دونماسی و عثمانلی سفاینی ناوارینده خلاف عهد احراق اولنمغله ابراهیم پاشا مصره عودته مجبور اولمشدر .

خسرو پاشا ماده‌سندن طولایی محمد علی پاشا ایله باب عالی آراسنده تحدث ایدن مسئلهٔ معلومه اوزرینه ابراهیم پاشا سوریه‌یی ضبط ایله آناطولی‌یه یوریمکده ایکن اوروپالیلرك مداخله‌سی اوزرینه کوتاهیه‌ده توقفه مجبور اولدی .

کوتاهیه قرارنامه‌سی وجهله ابراهیم پاشا شام و آطنه‌یه والی نصب

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

اولدیسه‌ده محاربه‌نك یكیدن علولنمسی اوزرینه نزیبده ابراهیم پاشا
دولته قارشو حربی قزانمش وایلرولمكه تشبث ایتمكده ایكن دول متفقه
طرفندن جبراً مصره اعاده قلنمشدر بونك اوزرینه صاحب ترجمه
اوروپا ودرسعادتی زیارت ایدرك صحتی مختل اولان پدرینك یرینه
امر اداره‌یی درعهده ایتمك اوزره مصره عودتنده پدرندن ایكی آی
اول وفات ایلمشدر .

فعال غیور و امر ادارهٔ عسكریه‌ده علی الخصوص فن حربده
فوق العاده ماهر بر وزیر ایدی .

(ابراهیم پاشا)

سلطان محمد خان ثالث دورنده رتبهٔ وزارت ومصر والیلكنی
احراز ایتمش اولان وزرادندر .

بو ذات ابتدا قضاتدن ایكن دفتردار وحلب والیسی اولمش وقره
یازیجی وقعه‌سنده عدم موفقیتی اوزرینه سكتهٔ عزله اوغرامش ایدی .
مصر ویركوسنك درسعادته صاحب ترجمه ایله ارسالی اوزرینه مصره
والی اوله‌رق اوراده وفات ایتمشدر .

(ابراهیم پاشا)

سرخوش ابراهیم پاشا دیو مشهور اولوب بوسنه‌لیدر .

لالا محمد پاشانك مجارستان سفرینه عزیمتی اثناسنده عساكر كلیه
ایله خرواتستانه دخول و آوستریانك قوهٔ كلیه‌سنی هزیمت فاحشه‌یه
كرفتار ایتدكدن صكره نمچه‌نك جكركاهنه قدر آقینلر اجراسیله پك
كلیتلی مال غنیمت اخذینه موفق اولمش ایدی .

(ابراهیم پاشا)

آوجی سلطان محمد خان دوری وزراسندن اولوب ١٠٩٥ سنه‌سی

بدون محافظه‌سنه تعیین اولنمش واوراده فوق العاده ابراز شجاعت
وحسن خدمت ایدرك سردارك وفاتنده سرعسكرلك دخی كندیسنه
توجیه قلنمش ایدی .

بو مأموریتنده دخی صوك درجه‌ده چالیشمش واعدایی آیلرجه
اشغال ایتمش ایسه‌ده حسب الوظیفه دشمن قوماندانیله مخابره‌سی
دردولته اعداسی طرفندن اهانت وخیانت شكلنده اشعار اولنمغله بلغراد
مشتاسنده اعدام اولنمشدر .

(ابراهیم پاشا)

دور قانونی وزراسندن صاحب الخیر متقی متدین بر ذات ایدی
سیلوری قپوسی جوارنده جامع مدرسه ومكتب انشا ایتمش وتربه‌سی
دخی جامعی جوارنده در .

(ابراهیم پاشا)

دلی ابراهیم پاشا نامیله مشهوردر .

اوچنجی سلطان محمد خانك ابتدای سلطنتلرنده مساویٔ سابقه‌سی
نظر تامله آلنه‌رق یدی قله‌ده بعد الاختناق دریایه آتیلمشدر .

(ابراهیم پاشا)

مدت مدیده دفترداراولغی جهتیله دفتردار ابراهیم پاشا نامیله اشتهار
ایلدی .

عن اصل بروسه‌لی اولوب دمشقده توطن ایتمش واورادن حجه
دخی كیتمش ایدی .

بعض ارباب نفاقك غمز وسعایتیله اختلاسنه حكم اولنه‌رق ١٠٤٣
ده محبسده قتل اولنمشدر .

علم وفضلی وزهد و تقواسی مرویدر .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

(ابراهیم پاشا)

قوانوز ابراهیم پاشا دخی دنیلور . دور ابراهیمیده عسکر سورمک ماموریتیله آناطولیده بولندیغی اثناده حرکات غدارانه‌سی مسموع اولمسنه بناءً درسعادته جلبله جزاسی ویرلدی .

(ابراهیم پاشا)

دور ابراهیمیده بغداد والیسی اولوب صدراعظم مقتول صالح پاشانک خزینه‌دارلغندن چیقمه‌در .

افندیسنک ارتحالی اوزرینه بغدادده داعیهٔ تفرد و استقلاله دوشه‌رک نهایت موسی پاشانک متسلمی شهره قویمامش وطوپلادیغی عربان وکوله منلرله بغداد یکیچریلریله محاربه‌یه باشلامش ایدی .

بونک اوزرینه بغداد والیلکی صالح پاشا برادری مرتضی پاشایه ویرلمش ایسه‌ده درسعادتدن هر ایکیسنک دخی جزاسی ویرلمك اوزره مخصوصاً آدملر کوندریله‌رك ایکیسیده اعدام اولنمشدر .

(ابراهیم پاشا)

ایلچی ابراهیم پاشا دیو اشتهار ایتمشدر .

سلطان مصطفی خان ثالث دورنده مأموریت مخصوصه وسفارتله نمچه قرالی نزدینه کیتمش واوائل حالنده بعض وزرای عظامك کتخداقلری خدمتنده بولنمش ایدی .

(ابراهیم پاشا)

کرد ابراهیم پاشا دیو مشهوردر .

سلطان مصطفی خان ثانی دورینك پارلاق وزراسندن اولوب وزیر مکرم عنوانیله مباهی ایدی .

١١٠٩ ده یکیچری آغاسی ایکن بودین بکلربکیسی اولمش

ومؤخراً قبریسه ومرعشه تحویل مأموریت ایدرك مدت مدیده مرعش بکلربکیلکنده بولنمشدر .

ایران محارباتنده مکمل برقوهٔ امدادیه‌ایله تبریزه کیدوب دیاربکر وطربزون والیسی دخی اولمشدر .

(ابراهیم پاشا)

سلطان احمد ثالث دورنده لاابالیانه بر عمر سورمش اولان اصیلزادکان وزرادن اولوب پدری دخی سلحدار حسین پاشا نامنده وزرادن بر ذات ایدی .

١١١٦ده سلحدار شهریاری اولدیغی حالده شهر زور والیلکنه وبعده ارضروم والیلکی وقافقاسیا سرعسکرلکی مأموریتلرینه تعیین قلنمش ایدی .

سرعسکرلکنده تفلیس وکنجه‌یی ضبط ایتمش ایسه‌ده مائل ذوق وصفا برذات اولدیغندن ایران محارباتنده دولتك دلخواهی وجهله حرکت ایده‌مدیکندن روسیه‌لویه باکویی قاپدرمش وبوبابده‌کی رخاوتی سبب عزلی اولمش ایدی .

کندیسی شعرادن اهل پرور برذات اولوب شاعر مشهور نابینك ممدوح ومتبوعی ایدی .

نابیٔ مرحوم ایله مشاعره‌لری واردر .

(ابراهیم پاشا)

اولونیه خاندانندن اولوب قورد پاشانك دامادی وخلفی اولمشدر .

تپه‌دلنلی علی پاشا ایله بینلرنده عظیم منافرت اولدیغندن علی پاشا بر آرالق بونی اله کچوروب محبسه آتمشدر .

(ابراهيم پاشا)

سيروزليدر . دور سلطان محمود وعبدالمجيد خانيده بوسنه قونيه وسلانيك واليلكلرنده بولنه‌رق سلانيكده وفات ايلدى .

(ابراهيم جنينى)

اون برنجى عصرده يتشمش اولان علمادن اولوب ١٠٤٠ ده جنين‌ده طوغمشدر وسوريه ومصرده اكمال تحصيل ايلمشدر .

علم انساب واسامئ كتب ومؤلفين حقنده معلوماتى واسع اولوب ابن حزمك تاريخنى اكمال ايتمش وسائر رسائل يازمشدر .

(ابراهيم حصكفى)

حلبده مهد آراى عالم وجود اولوب پدرى احمد حصكفيدن وسائر علماء وقتدن اخذ علوم ايله تكميل ايتمش و ١٠٠٠ تاريخنده حجه دخى كيدوب حلبده اختيار عزلت ايدرك ١٠٣٠ ده وفات ايلمشدر .

« الدرر والغرر » نامنده اولان اثرى مقبولدر .

(ابراهيم حق)

معرفتنامه صاحبيدر .

كبار علما ومشايخندن اولوب حسن قلعه قصبه‌سنده طوغمش وعلوم ظاهره‌يى زمانى علماسندن تحصيل ايدرك شيخ اسماعيل حضرتلرينه انتساب ايله علوم باطنيه‌يى دخى اخذ ايدرك ذوالجناحين بر انسان كامل وعارف بالله اولدقدن صكره شيخنك وفاتنده مقامنه كچمشدر .

الهياته دائر اشعار لطيفى ومعرفتنامه‌سى متداول ومرغوبدر .

(ابراهيم حلبى)

اعلم علماى حنفيه‌دن و طقوزنجى عصر هجرى اعاظمندن اولوب حلبده تولد وشام ومصرده تحصيل وتعلم ايتدكدن صكره قانونى مرحوم

زماننده درسعادته كلوب علماى قسطنطينيه‌يى خيرتده براقه‌جق صورتده تدريساته دوام ايده‌رك ٩٥٦ ده ٩٠ ياشنده اوله‌رق ارتحال دار بقا ايلمشدر .

ملتقى الابحر حلبى وطبقات الفقها نام‌لرنده مهم مهم آثار يازمش و آثار مزبوره اليوم ايادئ طلابده بر موقع ممتاز احراز ايتمكده‌در .

(ابراهيم حلبى)

ابن مصطفى اون ايكنجى عصر علماى بنامندن اولوب عالم اسلاميتده فضائل مخصوصه ايله اشتهار ايتمشدى .

حلبده تولد ومصر وسوريه‌ده مشاهير و اعاظم علمادن علوم عقليه وفقهيه‌يى تعلم ايلدكدن صكره جانب حجازه عزيمت ايتمش ودرسعادته دخى كلوب صدر وقت اولان قوجه راغب پاشايه خواجه‌لك ايتمشدر .

راغب پاشا خواجه‌نك درجۀ علم وفضلنه خيران اولديغندن حقنده فوق العاده حرمت ورعايت ايدرك مصره ملا نصب ايلديسه‌ده موى اليه مدت مديده درسعادتده قالوب سلطان سليم و آياصوفيه جوامعنده تدريس وتعليم ايله مشغول اوله‌رق ١١٩٠ ده دار بقايه رحلت ايله ايوبده جوار حضرت خالدده دفن اولنمشدر .

درره حاشيه‌سى شرح جواهر الكلام نظم السير شرح لغز البهاء العاملى آدلو آثارى ووفق ومعما وسائر علومه دائر تأليفاتى اليوم متداول ومقبولدر .

(ابراهيم خيارى)

مدينۀ منوره علماسندن اولوب ١٠٣٠ ده تولد ايله علوم متداوله‌يى عصرينك مشاهير علماسندن على الخصوص سيد مير ماه بخارى وعيسى مغربى‌دن اخذ و تعلم ايله مدينه مدرسه‌لرندن برنده تدريسه باشلامش ايدى .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

بعده درسعادت وشام ومصره کیدرك بلاد مزبوره علماسیله مباحثات فنیه‌ده بولنمش وعلمای زمانه‌نك مظهر توقیر واحترامی اولمشدی .

درسعادتده بولندیغی مدت صدر اعظم مرزیفونی مصطفی پاشانك رعایت وحرمتنه مظهر اولوب مصر اموالندن مستوفی معاش تخصیص قلنمش وابوالسعود مرحوم ایله دخی کوریشه‌رك فضائلنی تصدیق ایتدرمش نهایت مدینهٔ منوره‌یه عودتنده فجأةً وفات ایتمشدر ١٠٨٣ .

(ابراهیم صارم پاشا)

دور عبدالمجید خانك اواسطنده مسند صدارتعظمایه نائل اولمش وزرادن آیاصوفیه تربه‌دارلرندن موسی افندینك صلبندن ١٢١٦ تاریخنده درسعادتده تولد ایتمش وصغر سننده علوم ابتدائیه‌یی بعدالتحصیل دیوان همایون قلمنه چراغ اولنمش و بو اثناده صنعت کتابت وفن حد سندیسیده اکتساب مهارت ایدرك سلیمان نجیب افندی‌یه داماد اولمغله ٣٨ده خواجکانلق رتبه‌سنی احراز ایلمشدر .

مؤخراً آمدی خلفالغی بعده آمدجیلك منصبلرینه و بعض وزرانك قپو کتخدالغنه نصب اولنوب روسیه محاربه‌سندن صکره مملکتینه مأمور اولمش و لوندره پارس سفارتلریله بر خیلی نظارتلرده ابراز کارآکاهی ایلیه‌رك ٦٤ ده صدارتی احراز ایدرك اوج بچق آی قدر اول مقام عالیده قالدقدن صکره خداوندکار طربزون والیلکلرنده وبعده معزولاً درسعادته کلوب حلول اجل موعودیله ١٢٧٠ تاریخنده ارتحال ایلمشدر .

مرقدی اسکدارده مسکینلر تکیه‌سی قارشوسنده کائن صفه‌ده‌در .

(ابراهیم صالحی)

شامده یتشمش ادبا وشعرادن اولوب ١٠٠٨ ده تولد و١٠٨٨ ده ارتحال ایتمشدر .

هجو وادیسنده ایلرویه کیتمشدی .

(ابراهیم قتال)

شامشریف علماسندن اولوب مشهور عبدالغنی النابلیسینك خواجه‌سی ایدی . ١٠٩٨ده وفات ایلدی .

(ابراهیم کلشنی)

کبار مشایخدن اولوب طریق کلشنینك مؤسسیدر .

آذربایجانده تولد ایله تبریزده سید یحیای شروانی خلفاسندن عمر روشنی‌یه انتساب ایله علوم باطنیه‌ده واصل درجات کمال اولمشدر .

شیعیتك ایرانده صفوی یادکاری واسطه‌سیله احداثی اوزرینه مصره کلوب بر مدت اقامت ایلدی .

یاوز سلطان سلیم خان مصره توجه بیوردقلرنده شیخی توقیر واجلالده مبالغه ایله مؤیدیه‌نك قارشوسنده بر عرصه تملیك ایتمش وبو عرصه‌یه بر درکاه بنا اولنمشدر .

سلیمان خان قانونی شیخك شهرت وشایعه‌سنی ایشتدکده درسعادته تشریفلرینی آرزو بیورمغله صاحب ترجمه استانبوله دخی کله‌رك مظهر اعزاز خسروانی اولمش ایدی ٩٣٥ .

٩٤٠ تاریخنده مصرده رحمت رحمانه واصل اولدی .

غایت عالم وفاضل وعلم حدیث و تصوفده یکانه اولوب اهل مصر وعلمای عصر فضل وکمالات وکراماتنه قانع ایدی .

آثارندن مثنوی‌یه نظیره اولان قرق بیك بیتلی معنویسی مشهوردر .

(ابراهيم كورانى)

برهان الدين ابراهيم كورانى بيك تاريخندن صكره كلان اعاظم علمادن اولوب شهر زورده تولد ايدرك مصر و شام ومدينهٔ منوره‌ده اتمام تحصيل ايتمش وفصاحت وبلاغت وتقرير وبيانده زمانك فريدى اولديغى جهتله درسنه برچوق علما حصر اولور ايدى .

يوزى متجاوز تأليفاتى واردر .

(ابراهيم لقانى)

كبار علما ومشاهير مصنفيندن اولوب منشأى مصردر .

ظاهر وباطنى مكمل وخلقك توجه وحسن ظننه مظهر اولوب مسائل شرعيه‌يى بلا مزاحم حل وبيان ايدر ايدى .

(ابو السعود افندى)

اسمى احمد بن محى الدين بن مصطفى العماديدر.

سردفتر علماء روم الطلاقه سزاوار اولان اعظم فضلاى كرامدن اولوب اوتوز سنه قدر مقام معلاى مشيخت اسلاميه‌ده بولنمشدر.

پدرى عماديه‌لى اولوب كنديسى درسعادته جوار اولان مدرس قريه‌سنده دنيايه كلمشدر.

استعداد فوق العاده‌سى دها كنجلكنده نزد اكابرده تحقق ايتمكله خواجه‌سى اولان مؤيد زاده‌يه داماد اولمش و سلطان بايزيد خان حضرتلرى كنديلرينه يومى ٣٠ اقچه وظيفه تعيين بيورمشدر.

طريقه دخولندن صكره درسعادت و طشره‌ده دور مدارس ايله ٩٣٨ ده استانبول قاضيسى و٩٤٤ ده روم ايلى قاضيعسكرى و ٩٥٢ ده شيخ الاسلام اولمشدر.

٢٩٨٨ ه قدر اشبو مقام عاليده كمال موفقيتله ابراز خدمت ايتدكدن صكره ٨٧ ياشنده ارتحال داربقا ايلدى.

تربه‌سى ايوبده صفهٔ مخصوصه داخلنده‌در.

غايت عالم وفاضل علوم شرعيه وعلى الخصوص فقه وتفسيرده وادبيات عربيه وتركيه‌ده يكانهٔ زمان ايدى .

ابن كمالدن صكره كلان علما ميانده بر مثلنه دها تصادف اولنمامشدر ارشاد العقل السليم الى مزايا القرآن العظيم نامنده كى تفسيرى بلاد رومده دكل قطعهٔ حجازيه‌ده بيله غايت معتبر ومقبولدر.

پادشاه وقت سلطان سليمان قانونى حضرتلرى اشبو تفسيرى دها اكمال اولنمقسزين مطالعه ايله جناب ملانك اوچيوز اقچه يوميه‌سنى بشيوزه ابلاغ ايتمش وختام اثرده يوز اقچه دها ضم ايتمك صورتلريله ابراز قدردانى بيورمشلردر.

فتاواى هدايه شرحى وكشاف شرحى دخى آثار معتبره‌سندندر .

(ابو سعيد افندى)

سلطان ابراهيم ومحمد رابع حضرتلرى ايام سلطنتلرنده اوچ دفعه مسند مشيخت اسلاميه‌ده بولنمش اولان ذاتدر.

مورخ شهير خواجه سعد الدين افندى مرحومك حفيدى وشيخ الاسلام اسعد افنديك نجل نجيبى اولوب ١٠٠٣ تاريخنده درسعادتده تولد ايتمشدر. تحصيل لازمى اكمال ايتدكدن صكره شام بروسه مولويتلرينه وايكى دفعه استانبول قاضيلغنه و بعده آناطولى و روم ايلى قاضيعسكرلكنه صره سيله نائل اولدقدن صكره ١٠٥٣ و١٠٦٢ و١٠٦٤ سنه‌لرنده احراز رتبهٔ مشيخت ايدرك بش سنه‌دن زياده دفعات ثلثه‌ده بومقامده بولنمش واواخر ايامنده ايكى دفعه كليبولى‌يه كوندريله‌رك

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

١٠٧٢ ده درسعادتده ارتحال ایله ایوبده مدفن مخصوصنه دفن اولنمشدر.

(ابو المحاسن بن تغری بردی)

مشاهیر مورخین و مؤلفیندن «امیر کبیر جمال الدین یوسف»ك اسمی‌در. بو ذات مصرده تولد ایدوب نشو و نما بولمش و مورخ مشهور مقریزیدن اخذ علوم ایلمش و ٨٧٤ ده وفات ایلمشدر.

مصرك ابتدای اسلامدن ٨٥٧ سنه‌سنه قدر مکمل و مفصل بر تاریخنی قلمه آله‌رق النجوم الزاهرة فی ملوك مصر و القاهرة نامیله میدان استفاده‌یه وضع ایتمش وبالآخره بو اثرینی الکواکب الباهرة من النجوم الزاهرة نامیله تلخیص ایلمش ایدی.

بو اثر یاوز سلطان سلیم خان حضرتلرینك مظهر تقدیری اوله‌رق ابن کمال مرحومه ترجمه‌سنی امر بیورمش واولوجهله مشارالیه طرفندن ترجمه ایدلمشدر.

اوروپا لسانلرینه دخی ترجمه ایله دفعات ایله طبع اولنمشدر.

دیکر آثاری شونلردر: حلیة الصفات فی الاسماء و الصناعات، المنهل الصافی، المستوفی بعد الوافی، و مقریزینك السلوك لمعرفة دول الملوك کتابنك ذیلی وسائره.

(ابه زاده عبدالله افندی)

سلطان احمد ثالث دورینك شیخ الاسلاملرندن اولوب طریقه دخولندن صکره علی الاصول دور مدارس ایدرك حلب مصر ادرنه مکه مولویتلرنده بولنمش و ١١٠٦ ده آناطولی و ١١٠٨ ده روم ایلی قاضیعسکرلکنه نائل اولمشدر.

سلطان احمد ثالثك اوائل سلطنتلرنده خصمی اولان شیخ الاسلام

سابق فیض الله افندینك ارتحالی طویار طویمز منفاسندن بلا استیذان کلدیکی ایچون ینه بروسه‌یه اعاده اولندیسه‌ده براز صکره مظهر عفو وینه روم ایلی قضاسنه نصب بیورلمش ایدی.

١١١٩ و ١١٢٢ تاریخلرنده ایکی دفعه‌ده درت سنه‌یه قریب مقام فتواده بولندقدن صکره اون ایکنجی شارل مسئله‌سندن طولایی عزل وطربزونه ارسال قلنمش ایکن اثنای طریقده کمیسنك غرقندن طولایی مغروقاً ارتحال ایلدی.

احمد خان اول

احمد خان بن محمد خان ثالث حضرتلری دولتك اون دردنجی پادشاهی اولوب اون درت یاشنده تخته جلوس واون درت سنه سلطنت سوردکدن صکره یکرمی سکز یاشنده ارتحال ایتمك کبی غرائب تصادفاته مظهر اولمشلردر.

٩٩٨ تاریخنده تولد ١٠١٢ ده جلوس و ١٠٢٦ ده وفات ایتدیلر. عهد همایونلرنده نمچه وایران ایله محاربه ظهور ایدرك آناطولی وعربستان دخی بر طاقم دره بکلر حرکات باغیانه‌لریله مختل بر حالده ایدی.

مجارستانی نمچه‌دن تخلیص مقصدیله خروج ایدرك مجار قراللغی ادعا ایدن پرنس بوچقایك حمایه‌سی ایچون آچیلان نمچه سفرنده اردولرمز غالب کله‌رك مجارستان حمایهٔ دولتده قالمق اوزره غایت نافع معاهده عقدینه موفق اولدیغی کبی شاه عباسه قارشو قیوجی پاشا مظفر اولوب پك پارلاق بر مصالحه امضا ایتدرمش ایسه‌ده شاه مشارالیه وعدینه وفا ایتمیوب ایران ایشلری سورنجمه‌ده قالمشدر ولایتده‌کی

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

عصاة قپوجی وزیرك تدابیر حکیمانه و سیاست مدیده‌سی سایه‌سنده قهر وتدمیر اولنمشدر.

سلطان احمد مرحوم پك کنج ایکن ١٠٢٦ ده حمای محرقه‌دن وفات ایدرك انشا ایتدکلری جامع مشهورلری جوارنده‌کی تربهٔ مخصوصه‌لرنده مدفوندر.

شهریار مغفور حضرتلری غایت عابد وزاهدواولیاء اللهه فوق العاده حرمت ورعایت ایله موصوف اولوب حرمین محترمینه برچوق خدماتده بولنمش و نشانهٔ وجه کریم نبوی اولمق اوزره شبچراغی محتوی بر لوحهٔ مرصع اهدا ایلمشدر.

کندیلری بالذات ادارهٔ امور دولت ایدن پادشاهلردن اولوب هر ایشنی اهلنه تفویضده موفقیتی وانسان سچمکده اصابتی وار ایدی.

پیر طریق حلوتی عزیز محمود هدایی حضرتلرینه انتسابی اولوب دائما عزیز مشارالیهك شرف مصاحبتلرندن لذتیاب اولورلر ایدی.

احمد خان ثانی

سلطان ابراهیم خانك اوغلی و دولتمزك یکرمی برنجی پادشاهی اولوب برادرلری سلیمان ثانی یرینه جالس سریر عثمانی اولمش وعهد همایونلری اسلافندن قلان وندیك نمچه روسیه محاربه‌لریله کچمشدر.

جلوسی متعاقب صدر اعظم مصطفی پاشا بلغراددن زموں یاقه‌سنه کچوب صلانقمش جوارنده دشمنله شدتلی بر محاربه‌یه طوتوشوب شجاعت وبسالتی وحسن تدبیری سایه‌سنده دشمن اردوسنك بر باشندن اوبر باشنه کچه‌رك کرکی کبی دشمنده آثار هزیمت رونما اولمشکن صدر اعظمك بر قورشون اصابتیله شهید اولمسی عساکر عثمانیه‌نك بوزلمسنی موجب اولدی.

هرسك جهتنده وندیکلیلرله‌ده غوغا اوزایوب دونماسی ساقز جزیره‌سنی آلدی.

بو اثناده اوچ سنه سکز آی یکرمی بش کون سلطنتدن صکره سلطان احمد خان مرتحل روضهٔ رضوان اولمشدر.

احمد خان ثالث

ابن محمد خان رابع یکرمی اوچنجی پادشاه اولوب ١١١٥ ده سلطان مصطفی ثانی یرینه ادرنه وقعهٔ مشهوره‌سنی متعاقب سریر سلطنت عثمانیه‌یه جلوس بیوردیلر.

ادرنه وقعه‌سنده سرکاری اشغال ایتمش اولان دربدرلرك برر برر جزای سزاسی ویریله‌رك آسایش تماماً اعاده اولندقدن صکره روسیه‌لو ماده‌سنه برقرار ویرلمك اوزره ایکن روسیه محاربه‌سی کشاد اولنمشدر.

عثمانلیلر آراسنده آق بیق پترو نامیله مشهور اولان روسیه چاری دلی پترو بر وقتدنبری اسوج قرالی تیمورباش نامیله معروف اولان اون ایکنجی شارله مغلوب اوله اوله نهایت اوقرانیا ایالتنه قدر کلمش واورادە روسیه طرفندن مغلوب ایدلمش ایدی.

تیمورباش خصمنه تسلیم اولمقدن ایسه ممالك محروسه‌یه دخالتی ترجیح ایتمکله اوزی والیسنه التجا ایدرك اولوجهله بندرده اقامتنه موافقت اولندی.

تیمورباشی تعقیب ایدن قزاق فرقه‌لرینك حدود خاقانی‌یی تجاوزینه نقض عهد نظریله باقیله‌رق روسیه‌یه اعلان حرب اولنمش وصدر وقت وسرعسکر اولان بالطه‌جی محمد پاشا پروت صویی قربنده دلی پترو ایله

عساکرینی قلنج چکمکسزین بر مانورهٔ حربیه ایله تضییق ایله مجبور امان ایلدی .

بو مانوره ایله روسیه چارینه یا تسلیمیت ویاخود کاملاً تلف اولمقدن غیری چاره قالمامش ایدی .

بو موفقیت اوزرینه پترو شان دولته غایت موافق بر معاهده امضایه مجبور اولدی .

بو معاهده‌یه تیمور باش ایله قریم خانی مخالف اولمغله روسیه‌لونك بالآخره عهدنامه‌یه عدم رعایتی آنلرك اصابت فکرینی اثبات ایلمشدر .

بو فرصتی فوت ایتدیکی ایچون بالطه‌جی پاشا معزول اولمشدر .

اون ایکنجی شارل بر مدت بندرده وبعده دیمتوقه‌ده اقامت ایله حقنده طرف دولتدن حرمت ورعایت کوسترلمش و مرضیسی اولان اعادهٔ حربدن مأیوس اولدقده ١١٢٦ تاریخنده اردل طریقیله مملکتنه کوندرلمش ایدی .

١١٢٧ ده صدراعظم داماد علی پاشانك رأییله وندیکه اعلان حرب اولنوب اوچ درت آی ظرفنده موره شبه جزیره‌سی کاملاً قبضهٔ تصرفه آلندی .

موره‌نك ضبطی اوزرینه قارلوفچه معاهده‌سی بوزلدی دیه‌رك اعادهٔ حربه قیام ایدرك نمچه اردولری ایلرولمکله واکتساب غلبه‌یه موفق اولدیغندن صدراعظم داماد ابراهیم پاشا صلحه میل کوستردی و بلغراد وطمشوار آوستریالولره قالمق وندیکلو موره‌دن ال چکمك شرطیله پساروفچه معاهده‌سی عقد وامضا اولندی (١١٣٠) .

پساروفچه مصالحه‌سندن صکره بر خیلی زمان محاربه‌سز وقت

کچورلدیکی جهتله داماد ابراهیم پاشانك اقدامیله اصلاحات داخلیه‌یه تشبث اولنه‌رق جابجا چشمه‌لر یاپیلدی، صو یوللری تعمیر ایدلدی، معارفه رغبت کوستریلوب استانبولده ایلك دفعه اوله‌رق مطبعه کشاد اولندی .

بونکله برابر خلق ذوق وسفاهته طاله‌رق کاغدخانه و بهاریه عالملری، حلوا صحبتلری کبی اکلنجه‌لر ترتیب اولنوب نوبنیاد و باغ فرح نامله طرح وتزیین اولنان کوشك ویالیلرك توصیفی شعرایه سرمایهٔ مقال اولدی الحاصل سفاهت قپولری آچیلوب برلاله‌صوفائی بیك آلتونه قدر صاتیلمغه باشلادی .

ایرانده متحدث اغتشاشادن استفاده ایدن نادر علی مملکتی دشمن مستولی اولان افغانیلردن تطهیر ایتدکدن صکره دولت طرفندن اولجه ضبط ایدلمش اولان ایالات غربیه‌نك استردادی ایچون تجاوزاتده بولنمغله ایرانه قارشو بربیوك اردو حاضرلنمقده ایکن سلطان احمد خان کوشهٔ استراحته چکلدی (١١٤٣) .

احمد خان

سلطان بایزید ثانینك بیوك اوغلی اولوب یاوز سلطان سلیم خان مرحومله آرالرنده وقایع حربیه جریان ایتمش ایدی .

اورخان غازی

دولتمزك ایکنجی پادشاه ذیشانی اولوب عثمان غازینك نجل نجیبی وخداوندکار شهیدك پدر بزرکواریدر .

٦٨٧ سنهٔ هجریه‌سنده طوغوب ٧٢٦ ده عثمان غازینك ارتحالنده ٣٩ یاشنده ایکن مقام پدره جالس اولمشدر برادر اکبرلری اولان علاء الدین پاشایی وزارت مقامنه اقعاد وکندیلری زمام سلطنتی ید

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

مؤید خسروانیلرینه اخذ ایدرك هنوز تأسس ایتمکده اولان سلطنت عثمانیه‌نك اعلای شان وسطوتنه جداً اهتمام بیوردیلر.

علاء الدین پاشا ارباب حرب و ضربدن دکلسه‌ده فن تدبیر ملك و اداره‌ده پك بیوك بر مهارت کوستروب دولتك شان عظمت واستقلالنی تأمینه خدمت ایلمشدر.

اول تاریخه قدر الده متداول اولان سکه سلجوقیلر نامنه محکوك ومضروب اقچه‌لر اولوب مستقل بر دولته برنجی دفعه لازم اولان سکه ضربنه وقت وزمان غیر مساعد اوله‌مدیغندن استقلال سلطنت عثمانیه ایچون بوکیفیت برنقیصه‌دن معدود ایدی.

پاشای مشارالیه ٩٢٧ تاریخنده سکه ضرب ایتدردی و یکیچری نامیله معلم وموظف پیاده و آقنجی وسواری بلوکلری تشکیل والبسه نظامی وضع ایدرك دولتمزی منتظم بر دولت حالنه ایصال ایلدی.

کندیلری دخی بالذات امراسیله فتوحاته دوام ایدرك بر چوق مملکت فتح و آلنان یرلره فاتحلك نامنی اعطا ایتمك کبی تزیید مساعی وغیرتلرینه چالیشوردی ٧٣٨ تاریخنه قدر ایدیلان محاربات متوالیه ثمره‌سیله آناطولیده قیصر اداره‌سنده قالان قلعه‌لر کاملاً آنه‌رق اللرنده آنجق بیغا ایله آلاشهر قالمشدی.

عثمانلیلر سیف جلادتلریله آلدقلری ممالك رعایاسنه اجرای عدالت ایله جلب قلوب برابه چالشدقلری قیصرلرك ادارهٔ مستبده‌لری آلتنده ازیلمکده اولان رومارك موجب انتباهلری اولمغله قیاصره‌نك ربقهٔ اسارتلرندن قورتلمق ایچون فوج فوج ادارهٔ عادلهٔ عثمانیه‌یه التجا ودخالت ایتمکه باشلامشلردر.

ایشته عثمانلیلر بر الده شمشیر جلادت دیکر الده قانون عدالت

اولدیغی حالده اون اون بش سنه ایچنده قوجه بر دولتك آسیا مستملکه‌سنه قولایجه صاحب اولدیلر.

علاء الدین پاشانك ارتحالنده غازی سلیمان پاشا مقام عم بزرکواره اقعاد اولنمش وبوده اثر مشارالیهه تبعیتله دولته خدمات مهمه ابرازینه چالیشمقده بولنمشدر.

بر کیجه مشار الیه آیدنجقده صاللر یاپدیره‌رق ایچلرینه سکسان قدر بهادر قویه‌رق روم ایلی یاقه‌سنه کچدیلر و کلیبولی وحوالیسنی ضبط وپی‌درپی آناطولیدن جلب عساکر ایله توسیع دائره فتوحاته اهتمام ایلدیلر بر مدت صکره غازیٔ مشار الیه ارتحال ایتمکله قلوب اصدقا اویله بر وزیر عدو تدمیرك غیوبتنه قان آغلدی ایسه‌ده عساکر عثمانیه ینه غیرتنه فتور کتورمیوب اولاح روم بلغاردن مرکب بر قوهٔ مهیبهٔ صلیبیه‌یی درحال دکزه دوکو ویردیلر.

آراسی چوق کچمدن اوغلنك ارتحالی المیله غازی اورخان حضرتلری دخی عازم خلدبرین اولمشدر.

مدت سلطنتلری یکرمی بش سنه‌در.

حرف الباء

(بابا یوسف)

مظنۀ کرامدن و سفربحصاردن مستجاب الدعوه بر ذات عالیقدر اولوب سلطان بایزید خان ولینك فوق العاده مظهر احترامی اولمش وایفای فریضۀ حج شریف ایچون مدینۀ طاهره‌یه کیتدیکی زمان ظهور ایدن اشارت معنویه موجبنجه عصای پیغمبری‌یی آلوب اوچ بلوك ایدرك برینی امیر سلطان دیکرینی حاجی بایرام ولی حضرتلرینك تربۀ شریفه‌لرینه اوچنجیسنی دخی مأمور بیورلدیغی محله کتورمشدر.

(بابایی)

آناطولیده تورەمش اولان بر طائفۀ ملحدیه ویرلمش بر اسم اولوب رئیسلری اولان بابا الیاس نامنده بر عجم آماسیه‌ده ادعای مشیخت ایدرك باشنه پك چوق مرید طوپلامش و سلطان اورخان زماننده اشتهار ایدرك مشارالیهله کسب مناسبت ایلمش ایدی.

مرقومك اوضاع واطواری داعئ شبهه اولدیغندن ممالك عثمانیه‌دن طرد واخراج قلنمشدر.

(باربا روس)

قپودان نامور غازی خیرالدین پاشانك اوروپالیلر نزدنده مشهور اولان لقبی اولوب بابا اوروجدن غلط ویاخود قرمزی صقال معناسنه اولمسی مظنوندر.

تفصیلات ایچون خیرالدین ماده‌سنه مراجعت اولنه.

(پاشا)

ترك لساننده بیوك اوغله اطلاق اولندیغی حالده صکره‌لری مراتب ملکیه وعسکریه‌دن بعضلرینه تخصیص قلنمشدر.

سلطان عثمان غازی حضرتلری بیوك اوغلی علاء الدینه پاشا دیو خطاب وامور دولتده استخدام ایدر ایدی.

مؤخراً سلیمان پاشا حضرتلری دخی بو عنوان ایله معنون اولدیغی کبی کیت کیده خیرالدین پاشا وسائره‌یه دخی اولاد مقامنده اولملق اوزره پاشا دینلمش نهایت امور دولتده استخدام اولنان ذواته دخی تخصیص اولنمغه باشلادی.

مأمورین دولتدن پاشا عنوانی حائز اولانلر: مشیران ووزارت رتبه‌سنده بولنانلر ایله فریقان ومیرلوالر و ملکیه‌دن روم ایلی بکلربکی ومیرمیران ومیرالامرادر.

پاشا لفظنك پای شاهدن مخفف اولمسی حقنده‌کی روایات طوغری دکلدر.

(پاشا یکیت)

شجعان وغزاۀ عسکریۀ عثمانیه‌دن وغازی خداوندکار امراسندن بر ذات اولوب ییلدرم بایزید خان دورنده بوسنه ایچرولرینه قدر صولتله اطراف ممالکه دهشت صالمشدی.

ادرنه ولایتنده اسمنه منسوب بر ناحیه واردر.

(باقی افندی)

اعاظم علما و شعرای عثمانیه‌دن اولوب اونجی عصر هجرینك مایه الافتخاری اولان ذاتدر ٩٣٣ تاریخنده فاتح جامعی مؤذنلرندن بر ذاتك صلبندن دنیایه کلمش وصغر سننده سراج چراقلغنه کیرمشدر.

آنجق استعداد خدادادی وعلو طبعی طریق علم وادبده تعالیسنی ایجاب ایتدیکندن تبدیل طریق ایله تحصیله ابتدار و آز زمان ایچنده اکمال فنون ایدرك بین الاقران تمیز واشتهار ایلدی.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

٩٦٣ ده حلب ٧٢ ده سیلوری قصبه‌سنده پیری پاشا مدرسه‌سی مدرسی وده‌ها صکره سلیمانیه مدرسی اولدی.

بر آرالق درسعادتدن تباعدینی موجب بر تهمتله اتهام اولندیسه‌ده ینه مظهر عفو اوله‌رق مکه و استانبول قضاسی و بعده صره‌سیله آناطولی و روم ایلی قاضیعسکرلکیله کامیاب اولوب ١٠٠٨ ده داربقایه رحلت ایلدی.

مرقدی ادرنه قپوسی خارجنده‌در.

عالم وفاضل بر ذات اولوب مواهب لدنیه ایله قطب مکینک الاعلام فی احوال بیت الله الحرام کتابنی ترجمه ایتمشدر.

شعر وادیسنده عثمانلی شعراسنک مابه الافتخاری اولوب مرتب دیوانی واردر.

آثار شعریه‌سندن بعضیلری شونلردر:

تیغ برانیله ویراندر الامان ایللری
رحمی اوجندن خراب ایران توران ایللری

جامع ایچره کوره تا کیملره همزانوسنک
شکل سقاده کزر دیدهٔ کریان صف صف
قدرینی سنک مصلاده بیلوب ای باقی
طوروب ال بغلیه‌لر قارشوکه یاران صف صف

مداح اوله‌لی چشم غزالانه باقی
اوکرندی غزل طرزینی رومک شعراسی

بو دور ایچنده بنم پادشاه ملک سخن
بکا صونیلدی قصیده بکا ویرلدی غزل
میخانه‌لر بیت الحرام ...

یینی بوستان زاده‌نک سبب اتهامی اوله‌رق مشارالیهک عزلنی موجب اولمش ایدی.

(بالی افندی)

اوننجی عصر هجری رجالندن ومظنهٔ کرامدن حلوتی طریقته منسوب بر عزیز اولوب ٩٦٠ تاریخنده وفات ایلمشدر.

علوم ظاهریه وباطنیه‌ده مکمل اولوب تصوفه دائر آثار معتبره‌سی واردر. محی الدین عربینک فصوص شرحی غایت مقبولدر.

صوفیه‌نک خارجنده‌کی تربه‌سی زیارتگاه خواص وعوامدر.

(بالی پاشا)

سلطان بایزید ولی وزراسندن شرف صهریته دخی نائل اولمش بر ذات اولوب هما سلطان بنت بایزید خانک زوجی ایدی.

استانبولده آثار خیریه‌سی واردر.

(بالی بك)

مالقوچ زاده دیمکله مشهور شجعان عثمانیه‌دن بر ذاتدر.

سلطان بایزید ولی عهد سلطنتلرنده‌کی امرانک نامداری اولوب محاربات وغزواتده خارق العاده یارارلقی کورلمش و له عسکرینی بغدانده فنا حالده بوزوب قرق بیك سواری ایله له مملکتنی آلتی اوستنه کتوره‌رك حسابسز اموال غنائم اخذ ایتمش ایدی.

(بالی خلیفه)

بین الناس سرخوش بالی دیمکله کسب شهرت ایتمش بر ذات اولوب عشق الهیله مدهوش و جذبات سبحانیه‌یه مستغرق اولمسی سرخوش لقبنه بادی اولمشدر.

اوائل حالنده شهزاده احمدك خواجه‌زاده‌سی وکینکچی مدرسه‌سنك

مدرسی ایکن کوردیکی بر رؤیا اوزرینه شیخ رمضان افندی‌یه انابت ایتمش وجوهری مخلصیله شعر سویلمکه باشلامشدی .

کراماتی باهر ایدی .

﴿ بامیه اوجاغی ﴾

چلبی سلطان محمدك احداث ایتمش اولدیغی بر نوع سواری صنفی اولوب افرادی بامیه اناتیله معروف آماسیه شجعانندن عبارت اولمغله بو اسم ایله مسمی اولمشدر .

مرزیفون اهالیسندن مرکب لخنه اوجاغی ایله برلکده تأسیس اولنمش ایدی .

بو اوجاقلر مؤخراً دها زیاده توسع وترقی ایله محاربانده محسناتی مشاهده قلنمشدر .

بایزید خان اول

سلاطین عدالتقرین عثمانیه‌نك دردنجیسی اولان یلدیرم بایزید خان حضرتلری مراد خداوندکار مرحومك فرزند مکرمی و چلبی سلطان محمد حضرتلرینك پدر عالیگهرلریدر .

٧٦١ تاریخنده بروسه‌ده گهواره زیب وجود اولوب قوصوه معرکهٔ مشهوره‌سنده پدرلرینك رتبهٔ جلیلهٔ شهادتی احرازینی متعاقب سریر شوکت مصیر خسروانی‌یه جلوس بیورمشلردر ٧٩١ .

جلوسلرینی متعاقب دول متفقه ایله حربه دوام اولنوب صربیه‌نك تحت اطاعته آلنمسی وصرب بکی استفانك قیز قرنداشنك حرمسرای سلطنته ادخالی پارلاق صورتده اجرا قلندی .

شرق قیصری اولا حکومتندن عزل ایله اوغلی مقام پدره اقعاد اولنوب مؤخراً اعطای ویرکویه متعهد اولمسندن استرحامی قبول

اولنه‌رق حکومتنده ابقا واوغلنه سلوری ارکلی سلانیك شهرلری اعطا قلندی .

آناطولیده آیاسلوغ صاروخان منتشا نیکده اقسرای قیصریه سیواس اماسیه شهرلری ضبط وقره‌مان اوغلی مغلوب ایدیله‌رك قره‌مانیلره بر گوشمال تأدیب ویرلدی .

روملره متعلق اولان آلاشهر، ینه روم عسکری واسطه‌سیله تسخیر ایتدیرلدی .

٧٩٨ ده نیکبولی محاربه‌سی وقوعه گلوب دول متفقه بکلری ازجمله فرانسه اصیلزاده‌لری اسیر ایدلدی .

موره وتسالیاده برچوق مملکتلر وصربستان تماماً تسخیر اولنوب آناطولینك شرقنده کائن ملاطیه کنغری بهسنی کاخ بلده‌لری ضمیمهٔ ملك عثمانی قلندی .

استانبول حقنده اولان تصور شاهانه‌نك موقع فعله اخراجنه زمان مساعد اولمامش ایسه‌ده شهر یدی سنه قدر تحت تضییقده بولندیرلمشدر .

احمد جلایری ایله قره یوسف کبی حکمداران تیمورك سیلابهٔ هجومندن درگاه شهریار اعدا شکاره التجا ایتمسی پادشاه مشارالیهك بونلری اعاده ایتمامسی اوزرینه تیمورلنك ممالك شاهانه‌یه هجوم ایتمکله انقره‌ده عظیم بر محاربه وقوعه گلوب تیموریلرك مغلوبیتنه رمق قالمشکن بعض مرتبه یولسزلقلر یلدیریم خانك اسارتنی موجب اولدی .

یدی سکز ماه صکره ٨٠٤ ده حمای محرقه‌دن آقشهرده ارتحال بیوردیلر .

بایزید خان ثانی

سلاطین عثمانیه‌نك سکزنجیسی ومشهور ابو الفتح سلطان محمد خان حضرتلرینك مخدومی و یاوز مرحومك پدر عالیکهری اولوب ٨٥١ تاریخ هجریسنده تولد ایتمش و ٨٨٦ ده فاتحك ارتحالی اوزرینه سریر سلطنت عثمانیه‌یه جلوس بیورمشلردر .

اوائل سلطنتلرنده جم غائله‌سی وچراکسه‌نك ممالك ذوالقدریه‌یه تسلطی وقوعه کلمشدر چراکسه‌یه قارشو کوندریلان اردولر امرانك احتیاطسزلغی وذوالقدر اوغلنك وفاسزلغی اوزرینه چار ناچار مغلوب اولدی .

مجارستان محارباتی اوزرینه ایکی جسیم اردومز دالماجیا ولهستانی چیکنه‌یوب کلیتلی اسیر آلندی .

متون وقورون وناوارینك ضبطی اوزرینه وندیك جمهوریتی اوروپادن استمداد ایتمکله اسبانیا فرانسه پاپا ومجارلیلردن مرکب برهیئت صلیبیه تشکل ایدرك آق دکزه قوتلی بر دونما سوق ایتدیلر ایسه‌ده کمال رئیسك صولت دلیرانه‌سی اوزرینه فراره مجبور اولدیلر شاه اسماعیل صوفیلری آناطولی اهالیسنی اغفال واخلال ایچون اطراف ممالکه طاغیلدقلرندن اهالیدن شیعیتی تحقق ایدنلر روم ایلی‌ده یکی ضبط اولنان موره الکاسنه نقل اولندی اسماعیل صفوی ذوالقدر زاده‌یی تأدیب ایچون آناطولیدن کچوب مرعشی اوردی وبوحرکات عسکریه‌دن مقصدی طرفدارانه سطوت عسکریه‌سنی کوسترمك ایدی (٩١٤) .

استانبولده بیوك برزلزله اولوب ٥٠٠٠ انسان تلف ویوز بوقدر

مسجد ایله قلعه دیوارلرینی خراب ایدرك قرق بش کون سوردی وشهری یانغین یرینه چویردی .

درحال آناطولی وروم ایلیدن عمله واوسته‌لر جلب اولنوب ایکی آیده خراب اولان محللر تعمیر ایدلدی .

سلطان سلیم اولك مقام حکمرانی‌یه صعودینی متعاقب بایزید خان لاجل الاستراحه دیمتوقه‌یه کیدرکن حوصه‌ده ارتحال ایلدی (٩١٨) .

(بدرالدین محمود)

قاضیٔ سماونه دیمکله مشهور برذات اولوب علاءالدین سلجوقینك برادرینك حفیدی ایدی .

سماونه قصبه‌سنده قاضی وحاکم اولوب لاجل التحصیل مصره عزیمتله سید شریف جرجانی ایله شریك اوله‌رق مبارك شاهدن وشیخ اکمل حضرتلرندن اخذ علوم ایله مکهٔ مکرمه‌یه کیتدی واوراده دخی شیخ زیلعیدن تکمیل نسخ وکمالات ایدرك سلطان برقوقه معلم تعیین قلندی .

بر آرالق تیمورلنك حضورنده‌کی مباحث علمیه‌یی فصل وحسم ایتدکدن صکره موسی چلبینك قاضی عسکری اولدی .

چلبی سلطان محمد غائلهٔ چلبیانی ازاله ایله مستقلاً تخت سلطنته قعود بیوردقده صاحب ترجمه‌یی ازنیقده اقامته مأمور ایلمش ایدی .

مشار الیه بلدهٔ مزبوره‌ده تدریسات وتألیفات ایله مشغول ایکن کتخداسی اولان بورکلوجه‌نك شیخ نامنه خروجی شیخ مشارالیهك موجب خوفی اولدیغندن همان ازنیقدن فرار واسفندیار دیارینه فرش سجادهٔ قرار ایلدیسه‌ده اسفندیار بك خوف سلطانی ایله شیخی ملکنده آلیقویه‌میوب روم ایلی‌یه کوندردی وآخرکار بورکلوجه جمعیتی شیخی

اوكلرینه قاتوب لشكر پادشاهی ایله دلی اورمانده حربه قیام ایتدكلرندن شیخ اسیر وعونه‌سی قهر وتدمیر قلندقدن صكره سیروز بازارنده صلب اولندی .

شیخ مشار الیه مظنهٔ كرامدن وارباب فضیلتدن بر ذات اولوب علوم ظاهریه وباطنیه‌ده صاحب یدطولی ایدی .

فقهدن لطائف الاشارات تسهیل جامع الفصولین وتصوفدن مسرة القلوب واردات كبری نام آثاری واردر .

(پرتو پاشا)

دور قانونی وزرای بنامندن اولوب سلیم ثانی عصرنده وزیر ثانی اولمشدر .

صنغون دونماسی دیو السنهٔ تواریخده مشهور اولان محاربهٔ بحریه‌ده دونما سرداری اولوب موره ساحلنده قلنج علی پاشا دخی برابر اولدیغی حالده ایدیلان محاربه‌ده محضا قپودان دریا مؤذن‌زاده‌نك خودسرانه حركتی اوزرینه دشمن سفائنی ایكیوزه قریب عثمانلی كمیلرینی اسیر ایلدی .

علی پاشا شجاعت ومهارتی سایه‌سنده فرقه‌سنی قورتاروب وبر خیلی دشمن سفائننی دخی یدكلیوب ساحل سلامته چیقمسی اوزرینه قپودان دریا نصب اولندی .

(پرتو پاشا)

دور محمود ثانینك اك پارلاق وزراسندن اولوب ملكیه ناظری ایدی . كندیسی داریجه‌لی اولوب باب عالیه چراغ اولنمش وآمدی اوطه‌سنده یتشوب صدارت كتخداسی دخی اولمش ایدی .

١٢٥٣ تاریخنده ادرنه‌ده مخنوقاً وفات ایلدی .

شعری دخی واردر .

مرحوم عاكف پاشانك تبصره‌سی صاحب ترجمه حقنده‌در .

سلیمیه درگاهنه خیلی خدمت ومعاونتی اولوب مكمل بر كتبخانه دخی انشا ایلمشدر .

(پرتو پاشا)

عصر اخیرده قسطمونی والیلكنده بولنه‌رق اوراده ارتحال ایتمش اولان فضیلتمندان وزرادن اولوب داماد خلیل پاشا دائره‌سندن یتشمش ومكمل صورتده تحصیل كورمشدر .

اوروپا لسانلرندن بر قاچنه آشنا ایدی .

متعدد آثاری واردر .

ازجمله اطلاق الافكار فی عقد الابكار عنوانلی اثری تعدد زوجات علیهنده اوروپالیلرك زهابنی رد ایچون یازلمش مكمل بر اثردر .

تاریخ رحلتی ١٢٨٨ سنهٔ هجریه‌سیدر .

(بشیر آغا)

محمود اول دورینك متنفذانندن دار السعاده آغاسی اولوب ١١٥٩ ده وفات ایتمشدر .

اصحاب خیر وحسناتدن اولوب باب عالی اتصالنده جامع زاویه ومدرسه‌سی ومدینه‌ده برچوق مآثر خیریه‌سی واردر .

مهماندار رسول كبریا ابا ایوب الانصاری رضی عنه الباری حضرتلری تربه‌سی اتصالنده مدفوندر .

بشیر آغا اسمنده دیكر بر دارالسعاده آغاسی دها واردر .

(بكر صو باشی)

بر خیلی مدت بغدادده ضابطه ریاستی ایتمش نفوذلی وطرفدارانی

چوق بر كمسنه اولوب واليلر بونك شر ومضرتندن بر ايش كوره‌مزلر ايدی .

بر آرالق يوسف پاشا مرقومی ازاله‌يه تشبث ايتدكده بكر صو باشی دها تدبيرلی طاورانمغله پاشايی اعدام ايدرك بغدادی بكلمه‌كه باشلدی .

بونك اوزرينه سليمان پاشا تحقيق ماده ضمننده اوجانبه كوندرلدی ايسه‌ده مرقوم صو باشی شهره قويمديغندن كركی كبی عصيانی اكلاشلمغله ديار بكر واليسی حافظ احمد پاشا مأمور ايديله‌رك بغدادی محاصره ايلدی .

بكر صو باشی ايشك نتيجه‌سنی اكلادقده ايرانه التجا وبغدادی تسليم ايده‌جكنی شاه عباسه عرض وانبا ايلمكله برفرقه ايران عسكری بغداده كلدی .

بونك اوزرينه حافظ پاشا اعمال لطائف الحيل ايله بكر صو باشی‌يه واليلك فرمانی كوندرديكندن مرقوم امانه نائل اولدم قياسيله ايرانلويی اشغال ايلديكندن شاه عباس بالذات بغداده كلوب شهری ضبط وبكر صو باشی‌يی اخذ كرفت ايدرك شط اوزرنده بر سفينه ايچنده احراق ونجه سنيلری قلنجدن كچوردی .

(يوركلوجه مصطفی)

شيخ بدرالدينك كتخدالغی ايتمش و موخراً بر فساد جمعيتی تداركيله خلقی اضلاله باشلامش اولان بر شخص شقاوت پيشه اولوب شيخ بدر الدينك وفاتندن صكره ازميرده طوتيلوب جزاسی ترتيب اولنمشدر .

مرقومك باشنده اون اون بش بيك قدر عونه‌سی وار ايدی .

(بويالو محمد پاشا)

اوننجی قرن هجری اواخرنده نشانجيق مسندنده بولنمش اولان فضيلتمندان وزرادن برذاتدر . ايكی دفعه نشانجيلق و حلب واليلكی وقبه وزارتی مأموريتلرنده بولنمشدر .

قلمی متين قريحه‌سی واسع وشعری رونقداردر .

سلطان سليمان نامنه يازديغی تاريخ مشهوری مطبوعدر .

ادرنه قپوسی قربنده جامعی خطيره‌سنده بولنان تربه‌ده مدفوندر .

(بهاء الدين عمر)

مستغرق جذبات سبحانيه عاشق بالله برذات اولوب نماز قيلاركن عدد ركعتی اخطار ايچون يانده آدم بولنور ايدی .

وفاتی ٨٥٧ تاريخنده‌در .

(بهائی افندی)

١٠٥٦ و ١٠٦٢ تاريخلرنده ايكی دفعه مشيختی احراز ايتمش اولان اعلم علما وظرفادن بر ذات اولوب خواجه سعد الدين وابو-السعود افنديلرك حفيديدر .

زادكان طريقك خلافنه اوله‌رق مكمل بر تحصيل ابتدائی كور-دكدن صكره حلب بغداد ادرنه استانبول قضالريله آناطولی وروم ايلی صدارتلرينی بعد الاحراز ١٠٥٦ و ١٠٦٤ تاريخلرنده ايكی دفعه نائل مشيخت اسلاميه اولدی .

متنوع فنلره واقف تأليفاتی معتبر بر ذاتدر .

توتونك حلنه دائر فتواسی مشهودر .

شعری دخی اولوب آتيده‌كی بيتلر جملهٔ اشعارندندر .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

كه بكاكه اول خنجر برانه بقارسك
مقصودك اكرجانه ايسه جانانه بقارسك
هروعدى ايدرسك نجه بيك عهد ايله محكم
اما ينه نه عهده نه پيمانه بقارسك

(بهجت افندى)

حكيم باشى خيرالله افندى‌زاده صدوردن برذات درايتسمات اولوب سلطان سليم ثالثه سرطبيب اولمش وسلطان محمود خان وقتنده دفعاتله روم ايلى قاضيعسكرى اوله‌رق لاتين وايتاليان لسانلرينه واقف رأى وتدبيرى سديد امور خارجيه‌سى بولنده ايدى بوجهتله اكثر مكالمات دوليه‌ده بولنمشدر .

يكيچريلرك الغاسنده حسن خدمتى كورلديكندن مظهر عاطفت پادشاهى اولمش ايدى فن طبه دائر متعدد ترجمه‌لرى واردر .

(بهلول پاشا)

دور محمود ثانيده بايزيد متصرفلغنده بولنوب ارضروم واليسنك ايرانى الاصل برينى بايزيده تعيين ايتمسنه مقابل صاحب ترجمه ممانعت ايتديكندن يرنده ابقا اولندى .

(پياله پاشا)

دولت عليهٔ عثمانيه‌نك خدمت بحريه‌سنده يوز آغرتمش قپودان دريا اولوب اون درت سنه بو خدمتده بولنمش وبحر سفيدى سفائن اعدايه طار ايتمش ايدى .

بو ذات مهاج محاربه‌سنده آلنمش مجار اسراسندن اولوب كوچك ايكن سراى همايونه آلنه‌رق اوراده تربيه ايدلمش واستعداد ذاتيه‌سى سببيله آز وقت ايچنده قپودان اولمش ايدى .

سجليا واسپانيه دونتمالرينك طرابلس غربه هجومنى ايشتدكده همان اوزرلرينه واروب نصفى احراق وغرق وبكلرجه اسير ايله درسعادته عودت ايلدى (۹٦۸) .

موخراً شرف صهريته ورتبهٔ وزراته دخى نائل اولدى .

قاسم پاشا دره‌سنده برجامع ومدرسه‌يى و آثار سائره‌سى دخى واردر .

(پياله پاشا)

بوكا اوزون پياله دخى ديرلر .

۱۰۵۲ ده قپودان دريا ايدى . بوده‌نامداشى كبى امور بحريه‌ده مشاهير زماندن برى اولوب اسپانيا سواحلنى اوروب آق دكزده اعدانامنه كيمسه‌يى طولاشدرمز اولدى .

بر آرالق طرابلس غرب اوجاغى دايسى محمد داينك دردولته تقديم ايلديكى هداياى عظيمه‌يى كتم ايتديكندن طولايى جزاسى ويرلدى .

(بيراقدار مصطفى پاشا)

علمدار مصطفى پاشا ماده‌سنه نظر اولنه .

(بيراقدار دده)

مجذوب الٓهيه‌دن برذات اولوب مولويخانه قپوسى جوارنده مدفوندر .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

حرف التاء

(تاتار ابراهیم افندی)

علوم ظاهریه وباطنیه رجالندن آیاصوفیه‌ده خلقه وعظ و نصیحت وتفسیر وحدیث نقلنه مواظبت ایتمش بر ذات ستوده صفات اولوب سورهٔ نوره بالامر پادشاهی تفسیر یازمش ایدی . وفاتی(١٠٠١).

(تبردار)

مراد ثانی بن محمد چلبینك احداث بیوردیغی بر اوجاق اولوب آناطولی خلقنك کنج و توانالرندن منتخب اشخاصدن تشکیل اولنمش ایدی .

بونلر اردونك اوکنجه کیدر وشمدیکی طابورلرده کورلدیکی اوزره عسکره یول آچمغه ومانع مشی وحرکت موانعی برطرف ایدرلر ایدی و اردوکاهده چادر قورمق دخی بونلره مفوض ایدی .

فتح قسطنطنیه‌ده بواوجاق ایکی‌یه آیریلوب بری زلفلی بالطه‌جیلر دیکرینه اسکی سرای بالطه‌جیلری دینلدی .

صکره‌لری ایشلری سرای خدمتکارلغنه منحصر قالدی .

(تبردار محمد پاشا)

احمد خان ثالث ماده‌سنه مراجعت اولنه .

(تپه‌دلنلی علی پاشا)

عصر سلطان محمود ثانیده یانیه وجواری ممالکده متنفذ بروالی اولوب اوائل حالده حسن خدمتی کورلمش و معیتی چوق اولدیغندن هرکوندریلان یرده یوز آغرتمش ایدی .

انجق صکره مرکز حکومت رجالندن توحش ایتدیکندن تزیید

قوت و مکنته باشلامسی عصیان وفسادینه حمل اولنمغله فرمانلی اولوب خورشیدپاشا واسطه‌سیله اعدام اولندیه‌ده حالت افندینك اویاندردیغی شوماده موره وقوعاتنی تولید ایلدی .

(ترخان سلطان)

سلطان محمد خان رابعك والده‌سی وابراهیم خانك زوجه‌سی صاحبة‌الخیرات برمخدرهٔ زمانه ایدی .

یکی جامع مشارالیها طرفندن اکمال واتمام قلنمش ایدی .

(تنظیمات خیریه)

ممالك محروسهٔ شاهانه‌نك تأمین اداره‌سی ضمننده وضع وتأسیس اولنه‌جق اولان قوانین جدیده ومهمه‌نك اساسی اولان مال و جانك امنیتی عرض و ناموسك وقایه و تأمینی ویرکو و عساکرك ترتیب وتعیینی کبی مواد اصلیه‌نك اجراسی اراده و تعهداتنی مبین قانون اصلیدر .

١٢٥٥ تاریخنده بالجمله عسکری و ملکی مأمورین ورؤسای ملل کلخانه میداننده تجمع ایله رشید پاشا طرفندن برخط همایون قرائت ایدلمش و پادشاه زمان عبدالمجید خان حضرتلری دخی قصر عالی پنجره‌سندن رسم عالی‌یی تماشا بیورمشدی .

(تیمور باش)

اسوج قرالی اون ایکنجی شارلك ممالك عثمانیه‌ده‌کی نامی اولوب پولتاوه محاربه‌سنده دلی پترویه مغلوب اولمغله ممالك محروسه‌یه التجا ایلمش وبرمدت مدیده ممالك شاهانه‌ده اقامتدن صکره مرفهاً مملکتنه ارسال قلنمش ایدی .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

(تيمور طاش پاشا)

مؤسس دولت ابد مدت عثمانيه سلطان عثمان بى‌مدانينك پدرعالى كهرى ارطغرل غازى ايله برابر ديار رومه كلمش اولان حمصه چاوشك اوغلى اولوب خداوندكار غازى زماننده امراى عسكريه ايچنده مهم بر موقع احراز ايتمش ويلديرم خانه دخى حسن خدمتى سبقت ايتمش وروم ايلى بكلربكلكنده بولنمشدر .

بر آرالق آنقره‌ده بولندقده قرەمان اوغلى على بك بغتةً باصوب صاحب ترجمه‌يى اسير ايلديسه‌ده مؤخراً اسارتدن خلاص بوله‌رق عسكريله واروب على بكى طوتمش ولاجل الانتقام اولدرمشدر .

تيمور طاش پاشا تيمورلنك طرفندن طوتيله‌رق كوتاهيه‌ده مدخر بولنان اشيا واموالى غارت اولنمغله تيموره قارشو متجلدانه جواب ويرمشدر .

تيمور طاش پاشانك اولادى دخى محاربانده ابراز مردانكى ايتمشدر .

(تيمورلنك)

مغول پادشاهلرندن و دنيانك الك بنام جهانكيرلرندن اولوب تركستانده كش شهرينك اميرلكنى استحصال ايدرك ٧٧٢ده بلخده اعلان استقلال ايلدى .

اطراف وحواليده واقع كوچك كوچك حكومتلرى برر برر محو ايتدكدن صكره ايران وبحر خزرك سمت شرقيسنى وروسيه‌نك جنوبنى تسخير ايله بغداده يوريدى و حاكمنك مصره فرار و دخالتى اوزرينه اوراسنى دخى يغما وطقسان بيك انسان كله‌سندن قله ياپديروب ٨٠٠ تاريخنده هيمالايا طاغلرينى آشه‌رق تكميل هندستانى ضبط ايلدى .

قندهار جوارنده يوز بيك كشى‌يى خاك هلاكه سردكدن صكره حلب شام وبتون سوريه‌يى تحت الطاعته آلدى .

٨٠٤ تاريخنده فرمانفرماى روم اولان بايزيد خانه ملتجيلرك اعاده‌سى ايچون تكاليف شديده و متواليه‌ده بولنديسه‌ده سلطان مشار اليه تيموره قارشو سرد جوابلر اعطا ومرقومك تكاليفنى شديداً رد ايتمكله مخابرات ومراسلات توالى ايلدى وتيمور هردفعه‌سنده برده‌يى الچالدوب نهايت بر ترضيه اعطاسنه قدر تنزل ايلدى .

عاقبت الامر محاربه تحقق ايدرك آنقره جوارنده تقابل صفوف وقوعبوله‌رق عساكر جنكيزيه‌يه هزيمت توجه ايتمك اوزره ايكن يلديرم خان عسكرنده بولنان بعض وفاسزلر عار فرارى ارتكاب و طرف تيمورده طوران بكلرينه التحاق ايتديكندن محاربه‌يى تيمور قزاندى ويلديرم قيد اسارته كرفتار اولدى .

تيمور آنقره محاربه‌سندن صكره ازمير و ادرميدى شواليه‌لردن ضبط ايتدكدن صكره كرجستانى چيكنيوب اورادن سمرقنده چكلدى . بر سنه صكره ٢٠٠٠٠٠ عسكر تهيه‌سيله چينه سفر ايتمك اوزره يوله چيقمش ايكن سيحون نهرى كنارنده كائن اترار نام موقعده ٧١ ياشنده ارتحال ايلدى .

تيمور غايت خونريز ومرحمتسز بر مخلوق اولوب هنگام تغلبنده تلف ايتديكى وياخود سببيله تلف اولان انسانلرك عددى اوچ ميليونه بالغ اولور .

آنجق محب علما اولوب الك غضبلى بر وقتده بيله لاجل الزياره كلان علمايه صوك درجه‌ده حرمت ورعايت كوسترر ايمش .

تيمور وقايعنه دائر تيمورنامه اسمنده بر طاقم تاريخ قلقلو اثر يازلمشدر .

تيمور كندى ترجمهٔ حالنى يازوب مظالم واقعه‌سنى حقلى كوسترمكه چالشمشدر .

حرف الثاء

(ثابت)

اون ایكنجی عصر هجریده یتشمش اولان عثمانلی شاعرلرندن اولوب بوسنه‌نك اوزیچه قصبه‌سنده طوغمش ودرسعادته كله‌رك طریق قضایه دخول ایله بوسنه قونیه دیاربكر مولویتلرینه نائل اولدقدن صكره ۱۱۲۴ تاریخنده ارتحال ایلمشدر .

اشعاری لطیف وطرز افاده‌سی سلیس و ضروب امثال ایرادینه منهمكدر .

آتیده‌كی ابیات جملهٔ اشعارندندر :

نسخه‌ك مرض عشقه علاج ایلمدی هیچ
ای شیخ كرامات فروش ازده صوین ایچ

(ثاقب افندی)

آخسخه‌لی علمادن بر ذات اولوب درسعادتده قره مصطفی پاشا مدرسه‌سنده تحصیلنی اكمال ایدرك سلیمانیه‌ده طبخانه مدرسه‌سنده تدریس طبابت ایله مشغول اولوب ۱۲۶۹ تاریخنده وفات ایلدی .

(ثانی)

شعرای عثمانیه‌دن حسن جماله مالك بر كنج اولوب بایزید ثانی دورنده نشو ونما بولمش وكوزللكندن ناشی یوسف ثانی نامنی آلمش ایدی .

عاشقانندن بریسی قیصقاندیغندن ناشی كندیسنی تلف ایتمشدر .

(ثانی)

بیك تاریخی شعراسندن اولوب قول طائفه‌سندن برینك اوغلی ایدی .

اوائل شبابتنی عیش وعشرتله كچیرمش ایسه‌ده صكره‌لری توبه ایدرك صلاح حال كسب ایتمش ایدی .

(ثروت افندی)

اون ایكنجی عصر هجری شعراسندن عثمان ثروت افندی اندرون همایوندن یتشمش و ۱۱۸۰ تاریخنده وفات ایتمشدر .

شو بیت جملهٔ اشعارندندر :

مكر كلك قدر اول طفل ابجدخوانك ای ثروت
جلی خطیله یازمش لوحهٔ رخسارینه تمت

(ثریا پاشا)

متأخرین وزرای عثمانیه‌دن اولوب كمركجی عثمان پاشانك صلبندن ۱۲۴۱ تاریخنده درسعادتده تولد ایتمش و كنجلكنده باب عالی دیوان همایون قلمنه دوام ایله بعض مهم مأموریتلرده بولنمش از جمله پارس سفارت سنیه‌سی ایكنجی كاتبلكنده و مملكتین قومیسرلكنده قدس متصرفلغنده ابراز حسن خدمت ایلمشدر .

۱۲۸۰ ده رتبهٔ وزارتی احراز ایله حلب والیسی ۸۳ ده آیدین والیسی اولمش وبرمدت معزول قالدقدن صكره احكام عدلیه اعضالغنه وخداوندكار والیلكنه دفعهٔ ثانیه اوله‌رق حلب آیدین والیلكیله آنقره وسیواس ولایتلرینه نصب اولندی .

۱۲۹۶ تاریخنده سیواس والیسی ایكن حلول اجل موعودیله ارتحال ایلدی .

آثار قلمیه‌سی وفرانسزجه لساننده مهارتی وار ایدی .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

(ثنائی)

مغنیسالی اولوب شهزاده مصطفی خانك توجهنه مظهر اوله‌رق برلکده اماسیه‌یه کیتمش ایدی .

(ثنائی)

بالیکسرلیدر . روضة الابرار نامنده منظوم براثری واردر .

شو بیت جملهٔ اشعارندندر :

اویانمز شمع اقبالم کورنمز اول قمر طلعت
بنی بوقاره کونلرده قویان بخت سیاهمدر

(ثیابی)

ترزیلکله تعیش ایتدیکندن بومخلصله تخلص ایتمشدر .

عن اصل مرزیفونلی اولوب امی ایسه‌ده طبیعت شعریه‌سی وار ایدی .

مشهور بیتی شودر :

الفلر سرو رنکین کل کبی سینه‌مده داغم وار
محبت سبزه زارنده ینه بر تازه باغم وار

حرف الجیم

(جامی)

سلطان بایزید ثانی دورنده قاضیعسکرلك ایتمش برذات معارفسمات اولوب جاجی حسن زاده دیمکله مشهوردر .

٩١١ سنه‌سی درسعادتده رحلت ایله بنا کرده‌سی اولان مسجد حوالیسنده دفن اولندی .

شعری دخی واردر .

(جامی)

طقوزنجی عصر هجری شعراسندن اولوب عزلت وانزوایه مائل بر ذاتدر .

مشهور ملا جامیله ملاقات ایتمك اوزره ایرانه کیتمش ایدی .

آتیده‌کی بیت زادهٔ طبعیدر :

نیجه بر نفسه اویوب بر سکه سکبانلق ایدهم
یریدر فقر و فنا سلکنه سلطانلق ایدهم

(جزایرلی غازی حسن پاشا)

اعاظم وزرای سلطنت سنیه‌دن و شجعان بحریه‌دن اولوب ایکی دفعه قپودانلق وبردفعه صدراعظملق منصب جلیلنی احراز ایتمشدر.

عن اصل چرکس اولوب تکفور طاغلی برتجارك ازادلیسی ایدی.

روم ایلی محارباتنده شجاعت وبسالتی کورلمش وبرآرالق جزایره کیدوب تلمسان بکی اولمش ایدی .

اسپانیوللره قارشو ایتدیکی محاربات بحریه‌ده موفق اولمغله عربلر بیننده ابوالبروت دیه شهرت قزانمش ایدی.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

جزایر والیسی صاحب ترجمه‌نك شهرتنه حسد ایتمکله سوء قصد اجراسنه تشبث ایتمك اوزره ایکن اسپانیایه فرار ودور سلطان مصطفی خانیده در دولته التجا ایلدی .

اولتاریخده صدر اعظم اولان مشهور قوجه راغب پاشا صاحب ترجمه‌یه التفات ایتمش ایسه‌ده جزایر والیسنك خلاف واقع شکایتی اوزرینه مالی مصادره اولندی .

آنجق بو اشتکا بالآخره افترا اولدیغی تبین ایدرك مالی اعاده اولنه‌رق خدمت بحریه‌یه آلنمش و فیلیون سواریلکی ویرلمش ایدی .

روسیه ایله ۸۱ سفرنده چشمه‌ده وقوعبولان دونما جنکنده امیرال کمیسی اطرافه تصدی ایله هر ایکی سفینه بردن اشتعال ایتمکله کندیسی دکزه القا ایتمك صورتیله نفسنی تخلیص ایلدی .

بو فداکارلغی ومؤخراً لیمنی‌یی استردادی اوزرینه میر میرانلق رتبه‌سی و آلتون چلنك ایله غازیلك عنوانته نائل اولمشدر .

۸۴ و ۸۸ سنه‌لرنده قپودان دریا اولوب ترسانه‌جه خیلی اصلاحات اجرا ایلدی .

سلطان سلیمك اوائل سلطنتلرنده اسماعیل سرعسکری اولوب روسیه‌لویی طونه‌ده مغلوب ایتمسنه مبنی ۱۲۰۴ تاریخنده شمنی‌ده مسند صدارته اعتلا ایلدیسه‌ده عمری وفا ایتمیوب اوچ بچق آی صکره ۸۰ یاشنی متجاوز اولدیغی حالده ارتحال ایلمشدر .

شمنی‌ده انشا کرده‌سی اولان زاویه‌ده مدفوندر .

شجاعت وجسارتی ایله برابر تاریخلر خونیلکنی یازییورلر .

(جزری)

قاسم پاشا وصافی ماده‌لرینه مراجعت اولنه .

(جعفر بك)

سلطان بایزید ثانینك اواخر ایامنده مسند قپودانی‌یه صعود ایتمش اولان امرای بحریه‌دن اولوب یاوز سلطان سلیم زماننده ۹ سنه قدر بومقامده بولندقدن صکره سلیمان خانك جلوسنده قتل اولندی .

(جعفر پاشا)

خادم جعفر پاشادر .

سلیم ثانینك خدامندن غضنفر آغانك برادری اولوب اصلاً مجار اسراسندن ایکن برادریله برابر سرایده تربیه اولنمش وایران محاربانده یرارلغی واوزدمر عثمان پاشا معیتنده ایشکذارلغی کورلمش ایدی .

(جعفر پاشا)

امرای بحریه‌دن اولوب قلیچ علی پاشانك رفقاسندن ایدی .

۱۰۱۵ ده قپودان پاشالق مقامنه کتورلدیکی حالده بر سنه صکره عزل اولنمشدر .

(جعفر پاشا)

بوستانجی باشیلقدن قپودان پاشالغه صعود ایتمش اولان امرادن اولوب موفقیتسزلکی اوزرینه عزل ونفی وبعده اعدام اولندی .

بو اسمده برقاچ ذات دها قپودانلق مقامنده بولنمش ایسه‌ده مشاهیردن اولمدقلرندن تحریرندن صرف نظر اولندی .

(جعفر چلبی)

شعرادن تاجی‌نك اوغلی اولوب تاجی زاده دیو شهرت بولمشدر .

رومك الك مقتدر شعراسندن و خطاط و منشیاتندن اولوب دور سلیم اولده محمود پاشا مدرسی ایکن مظهر توجه پادشاهی اوله‌رق نشانجیلغه ومصاهرت شرفنه نائل اولدی .

اماسیه‌ده تحریك تهمتیله اعدامنه فرمان قضا جریان صادر اولمغله ایجابی اجرا قلنمشدر .

آثار شعریه‌سندن :

بن شهید تیغ عشق اولدقده راه یارده
یومه‌دن دفن ایلکز تندن غباری کیتمسون

وسایم خانك جلوسنه سویلدیکی قصیدهٔ فارسیه‌سندن :

جان آفرین که بر کف ما نقد جان نهاد
بهر نثار مقدم شاه جهان نهاد

بیتلری شعرینك درجه‌سنی تعیینه کفایت ایدر .

﴿ جغاله زاده سنان پاشا ﴾

مشاهیر وزرادن وعثمانلی سردارلرندن اولوب جنویزلی قپودان سیغاله‌نك اوغلیدر .

پدریله برابر پیاله پاشا طرفندن اسیر ایدیله‌رك سرایده تربیه اولنمش واسمی اولان ایسکیپیون یرینه سنان آسمیه قلنمش ایدی .

سرایده سلحدارلق ایتدکدن صکره یکیچری آغالغیله طشره چیقمش وبرچوق ولایتلرده والیلکده بولنوب بر آرالق قپودان دریا دخی نصب اولنمش ایدی . اکری سفرنده شیخ الاسلام سعد الدین افندینك سوق وتعریفیله منفاسی اولان قونیه‌دن جلب وخدماتی مشاهد اولدیغندن صدارته اصعاد اولنمشدر .

١٠٠٦ : ١٠١٠ تاریخنه قدر تکرار قپودانلقده ابراز کار آکاهی ایتمش و ١٠٢١ شرق سردارلغیله ایرانه کوندرلمشدر .

آنجق بو سفرده بر ایش کوره‌مدیکندن مغلوباً دیار بکره کلوب اوراده کدرندن وفات ایلمشدر .

نعشی استانبوله نقل ایله مهرماه جامعی خطیره‌سنه دفن اولندی .

﴿ جفائی ﴾

شعرای عثمانیه‌دن بایزید وسلیم قدیم دورنده بولنمش اولان ایکی شاعردر .

﴿ جلالی ﴾

سلطان سلیم قدیم زماننده آناطولیده توره‌مش ومهدیلك دعواسنه قالقیشمش اولان بر محله منسوب طوائف باغیه و سرسریه‌یه تواریخ عثمانیه‌ده ویریله کلن اسمدر .

مرقوم شیخ جلال توقاد قراسندن ترحالده ظهور و خروج ایله قره حصاری ضبط و آنقره اوزرینه یوریمش ایدی .

شهسوار زاده واسطه‌سیله اخذ وقتل وجمعیتی طاغیدلدی .

بوندن صکره آناطولیده اعصار مختلفه‌ده ظهور ایدن ارباب بغی فساده بو اسم ویریلور ایدی .

﴿ جمالی ﴾

همایوننامه آدلو منظومه‌نك صاحبی اولوب ابو الفتح زماننده یتشمش وبایزید خان ثانی زماننده نشو ونما بولمش ایدی .

عن اصل بروسه‌لیدر .

دفتردار زاده جمال بشقه‌در .

﴿ جمیل پاشا ﴾

وزرای عظامدن نامق پاشا زاده حلب والیسی جمیل پاشا مکتب حربیه‌دن نشأتله یاوران شهریاری سلك ممتازنده قطع مراتبله بر آرالق مابینجیلك دخی ایتمشدر .

فرقه قوماندانلقلرنده وروسیه محاربهٔ سابقه‌سنده ابراز خدمات

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

ایله حلب وحجازده دخی قوماندانلق مأموریتلرنده بولندقدن صکره ۱۲۹۹ ده رتبهٔ مشیری ایله حلب والیسی اولوب یدی سنه مذکور والیلکده بولنمشدر .

۳۰۶ ده درسعادتده کلەرك تفتیش عسکری قومیسیونی اعضالغنده ایکن ۳۰۷ ده چاملیجەدەکی کوشکنده فجأةً ارتحال ایلدی .

(جمیل پاشا)

صدر اسبق مصطفی رشید پاشانك بیوك اوغلی اولوب پارس وسائر مراکز حکومتده اکمال تحصیل ایله مدت مدیده پارس سفارتنی ایفا ایلدی .

۱۲۹۲ تاریخنده خارجیه ناظرلغیله درسعادته جلب اولنوب روسیه ایمپراطورینك یالطه یه عزیمتنده طرف حکومت سنیه‌دن خوش آمدی مراسمنی اجرا ایچون اول طرفه کیدوب کلور ایکن شمندوفرده فجأةً وفات ایلدی .

(جنابی پاشا)

حرم خاصهٔ شاهانه‌ده نشو ونما بولەرق دور قانونیده چاشنکیر باشیلقله اخراج اولنمش وآناطولی امیرالامراسی دخی اولمش ایدی .

۹۶۶ تاریخنده ارتحال ایلدی .

طبیعت شعریه‌سی دخی واردر .

(جنانی)

شعرای عثمانیه‌دن بایزید اول دورنده اشتهار ایتمش برشاعردر .

کندیسی اصحاب تیماردن وارباب سیف وقلمدن اولوب ۹۰۰ تاریخنده مالقوچ زاده معیتیله له سفرینه کیدرك اوراده شهیداً وفات ایلدی .

(جنانی)

رضوان زاده دیو معروف اولوب سلطان سلیم قدیم ایامنده ارتحال ایلدی .

(جنانی)

مراد ثالث دوری شعراسندن علم وفضل ایله مشهور بر ذات اولوب بروسه‌لیدر .

(جنانی)

سمندره‌لی اولوب سپاهیلر زمره‌سندن صاحب وجد وحال بر ذات ایدی .

(جنجی خواجه)

جنجی حسین افندی دور ابراهیمیده قاضیعسکرلك مقامنه قدر ارتقا ایتمش وزماننده اصحاب نفوذدن بولنمشدر .

عن اصل زعفرانبولیلی برشیخزاده اولوب آز وقت ایچنده فوق‌العاده نفوذ وثروت پیدا ایلیه‌رك وظیفه‌سی اولمیان ایشلره قاریشمغه باشلامش وقره مصطفی پاشا کبی بر صادق دولتك افناسنه سبب اولمش ایدی .

سلطان محمد خان رابعك جلوسنده مساوئ سابقه‌سی سبب اعدامی اولدی .

(جنید بك)

آیدین اوغللرندن اولوب ازمیر بکلکنه تعیین اولندیغی حالده اول حوالی‌یی تحت اداره‌سنه آلەرق جلیان وقمه‌سندن استفاده‌یه چالشمش ومؤخراً شهزاده سلیمان طرفندن مغلوب ایدلمش ایدی .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

جلبی سلطان محمدك جلوسنی متعاقب اعلان عصیان ایتدیسه‌ده ممالکی الندن آلنوب کندوسی مظهر عفو سلطانی اولدی .

دوزمه‌مصطفی وقعه‌سنده مرقومك رئیس حکومتی اولوب وقعه‌نك مروج و مسهلرندن ایدی .

بر آرالق دوزمه‌یی دخی یالکز براقه‌رق لیلاً فرار و آیدین حوالیسنده غوائل موجوده‌دن طولانی بر خیلی مدت شقاوت ومفسدتده اصرار ایلدیسه‌ده بایزید پاشانك برادری حمزه‌بك معرفتیله قتل ایدیله‌رك بایزید پاشایه ایتدیکی اهانتك جزاسنی بولدی .

(جودت پاشا)

متأخرین وزرا و علمای عثمانیه‌دن اولوب عن اصل لوفجه‌لی اولدیغی حالده اوائل ایامنده طریق علمیده قطع مراحل ایتمش و بر آرالق تبدیل طریق ایدرك ملکیه صنفنه کچمش ایدی .

برچوق خدمات دولتده ولایات والیلکلرنده مجالس ریاستنده عدلیه نظارتنده بولنمش وبرچوق آثار وجوده کتورمشدر .

مجلس خاص وکلایه مأمور ایکن ارتحال دار بقا ایلدی .

مجلهٔ احکام عدلیه‌نك ترتیبنده‌کی همتی علی الخصوص وقعه‌نویسلکنده یازدیغی اون ایکی جلد تاریخیله قصص انبیا وتاریخ خلفاسی سهل ممتنع اولوب کمال وقدرت علمیه وادبیه‌سنه دالدر .

(جوری)

اونبرنجی عصر هجری اوائلنده یتشمش اولان شعرای عثمانیه‌دن ابراهیم جوری افندی ادرنه‌ده تولد ایتمش و پدری ایرانلی اولوب‌ه سلیم اوله بالانتساب برلکده بلاد رومه هجرت ایلمش ایدی .

عالم وفاضل انشاسی قوتلی بر ذات اولوب برده تاریخ یازمش و بو تاریخده بالخاصه ادرنه حقنده مکمل معلومات ویرمشدر .

وفاتی ١٠٦٥ ده‌در .

(جوهری)

سرخوش بالینك مخلصی اولوب بالی ماده‌سنه مراجعت اولنه .

(جهانکیر)

قانونی سلطان مرحومك مخادیمندن اولوب علم وادب ونکته‌شناسیده یك ایلرویه وارمشدی .

بیوك برادری شهزاده مصطفانك قونیه‌ارکلیسنده وفاتی مسئله‌سندن طولایی کدرندن وفات ایلدی .

جهانکیر جامعی نامنه اولمق اوزره مؤخراً پدری طرفندن بنا اولندی .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

حرف الجيم

(چتالجه‌لی علی افندی)

سلطان محمد رابع واحمد ثانیده ایکی دفعه‌ده اون اوچ بچق سنه‌یه قریب مسندملای مشیخت اسلامیه‌ده بولنمش علمادن اولوب ١٠٤١ تاریخنده چتالجه‌ده طوغمش ومنقاری زاده‌نك درسنه‌مداومتله تکمیل نسخ ایتدکدن صکره کرید سفرنده اردو قاضیلغنده وسلانیك ومصر قضالرنده بولنمشدر .

١٠٨١ ده روم صدارتنه واوچ سنه صکره خواجه‌سی منقاری زاده‌دن صکره مشیخته اعتلا ایلدی .

علم وفضلی ایله برابر عفت واستقامتی وخاطر وکوکله باقیه‌رق امور شرعیه‌یی اجرایه ساعی اولمسی و مراسم طریقه صوك درجه‌ده رعایتی مشهوردر .

فتاوی علی افندی نامیله الیوم ایادی ناسده دائر اولان فتوا مشارالیهکدر .

(چرخه‌جی علی پاشا)

سلطان محمود ثانینك اواخر ایاملرنده قپودان پاشالق ایتمش ومؤخراً بعض ایالاتده والیلکده بولنمشدر .

عن اصل کوله‌منلردن ومعهود الفینك آزادکرده‌لرندندر .

یوسف ضیا پاشا معیتیله درسعادته کلمشدر .

ملاطیه‌ده وفات ایلدی .

(چرکس محمد پاشا)

سلطان محمدخان رابع دورینك صدراعظملرندن عفیف ومستقیم

برذات اولوب حرم همایونده تربیه اولنه‌رق سلحدار شهریاری اولمش وبعده شام والیلکنه نصب اولنوب ١٠٣٣ ده صدارته کچمشدر .

مشهور آبازه پاشانك تنکیلی ایچون اوزرینه کوندریله‌رك قیصریه قربنده آبازه جمعیتنی پریشان ایتدکدن صکره توقادده وفات ایلدی .

(چلبی علی پاشا)

عثمان خان ثانی دورنده مسند صدارتی احراز ایتمش وزرادن اولوب جد مادریسی طرفندن سیادتی وار ایدی .

تونسده وسائر بر چوق ولایتلرده والیلك وایکی دفعه قپودان دریالق ایتمش واسفار بحریه‌ده یوز آغرتمشدر .

خلیجك انجماد ایتدیکی ١٠٣٠ تاریخنده مرض مثانه‌دن وفات ایلدی .

(چلبی مصطفی پاشا)

سلطان مصطفی دورنده صدارته کچمش اولان برذات اولوب یکیچری زمره‌سندن یتشمش وادرنه‌ده آغالق مقامنده اهلیتی کورلدیکندن انکلیز دونتماسنك بوغازدن مرورنده درسعادته جلبله بوغاز محافظی نصب اولنمش ایدی .

علمدار پاشادن اقدم صدارته کتورلدیسه‌ده عدم اهلیتی اکلاشلدیغندن علمدار پاشا جبراً مهری الندن آلمش ایدی .

بعده اسماعیل سرعسکرلکنه نصب اولندیسه‌ده اوراده دخی حسن اداره‌یه موفق اوله‌مامشدر .

(چورلیلی علی پاشا)

احمد خان ثانك اوائل سلطنتلرنده مسند صدارته نائل اولان اعظم وعقلای وزرادن اولوب چورلیده طوغمش و سرای همایونده

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

تربیه اولنه‌رق سلحدارلق وبرچوق ولایت والیلکلرنده وصدارت وقائممقاملقله قبهٔ همایون وزارتنده ابراز کار آکاهی ایتمشدر .

صدارتنی کمال عدل وحقانیت دائره‌سنده ایفا ایتدیکی حالده ارباب نفاقك غمز وحباثتیله خرمن عمرینه قرق یاشنده ایکن بادفنا ایریشدیرلمشدر .

ارباب خیراتدن اولوب حلبده ودرسعادتده خرقهٔ سعادت ویرمق قپوده جامع ومدرسه‌لری واردر .

(چیوی زاده)

اعلم علمادن برذات اولوب اسمی محی الدین‌در .

عصر سلیمان قانونیده وطنی اولان منتشادن درسعادته کله‌رك ناجی زاده وملا فناریدن درس اوقومش و ٩٤٥ ده شیخ الاسلام اولمشدر .

کبار صوفیونه تعریضی سبب عزلی اولمغله حجه کیتمش وعودتنده مدارس ثمانیه مدرسی وقاضیعسکرلك دخی ایتمشدر .

(چیوی زاده)

محمد افندی چیوی زاده محی الدین افندینك اوغلی اولوب ایکی دفعه مسند مشیختی احراز ایتمشدر .

بوده پدری کبی عالم وفاضل ومتورع ایدی .

حرف الحاء

(حاجی بکتاش ولی)

کبار اولیاء اللهدن صاحب کرامات بر پیر روشن ضمیر اولوب اسمی محمد ومولدی خرسانده کائن نیشابور شهریدر .

کندیسی سادات کاظمیه‌دن اولوب شیخ نعمان خراسانیدن اخذ رشادت وعلوم باطنیه ایتمشدر .

مقامات عالیاتی طولاشدقدن وقرق سنه قدر اعتکاف و ریاضتده بولنه‌رق تکمیل سلوك ایلدکدن صکره دیار رومه کلوب برچوق خلفا یتشدرمش و ٧٣٨ تاریخنده ارتحال داربقا ایلمشدر .

بکتاشیه لفظی تاریخیدر .

دولت عثمانیه‌نك یکیچری اوجاغی حین احداثنده پیر مشارالیهك دعاسی التماس اولنمغله اوجاغك دوام وترقیاتنه دعا ایتمسی اوجاغ ملغانك بکتاشیه‌یه انتسابنی موجب اولمش ایدی .

(حاجی بیرام ولی)

کبار اولیادن وطریقت علیه پیرانندن باهر الکرامات بر عزیزدر .

آنقره قربنده صول فضل قریه‌سندن نشأت ایله اولا طریق تدریسه داخل اولمش ایسه‌ده قیصریه‌ده شیخ حامد اقسراییدن اخذ علوم باطنیه ایدرك طریق تصوفه دخول ایتمش وشیخ مشار الیهله برابر شام وحجازه دخی کیتمش ایدی .

بر آرالق مریدانی تکثر ایتمکله بو کیفیت مقام حکومته صورت دیکرده بیلدیرلمکله بروسه‌یه جاب بیورلمش ایسه‌ده حضور همایونه چیقدیغی آنده شهریار دقیقه‌دان حضرتلری شیخك کمالنی تقدیر

ایدرك حقنده حرمت ورعایت اولنمسنی امر ایتمش وجامع عتیقده وعظ ونصیحت ایلمه‌سنی فرمان بیورمش ایدی .

ارتحالی ۸۳۳ تاریخنده‌در .

طریقت بیرامیه مشار الیهدن ابتدا ایدر .

(حاجی علی پاشا)

سلطان احمد ثانی دور سلطنتنده صدارته نائل اولان وزرادن اولوب صدر اعظم مرزیفونی قره مصطفی پاشانك همشهریسی اولمغله آنك واسطه‌سیله قپوجیلر کتخداسی وچاوش باشی اولمش و ۱۱۰۲ ده عربه‌جی علی پاشانك یرینه صدر اعظم نصب اولنمش ایدی. مؤخراً بلغراده کیدوب ترتیبات وتحکیماته مشغول اولوب ادرنه‌یه عودتنده صدارتدن بالاستعفاء اولا چکمجه قربنده‌کی چفتلکنده وبعده بروسه‌ده اقامت وصکوه کریده مأمور اوله‌رق اوراده وفات ایلدی .

(حاجی کرای خان)

قریم خانلرندن قریم کرایك اوغلی اولوب ویانه محاصره‌سنده حسن خدمتی کورلدیکی حالده عودتده سد راه اولمق ایستیان لهلولری پریشان ایدرك قریمه عودت ایتمش وبخل وامساکی السنهٔ تاتارده کسب شهرت ایلمش ایدی .

۱۱۰۰ تاریخنده ردوسده وفات ایلدی .

(حافظ احمد پاشا)

احمد پاشا ماده‌سنه مراجعت اولنه .

(حافظ پاشا)

چرکس محمد پاشا دخی دیرلر. سلطان محمود ثانی وعبدالمجید خان

حضرتلرینك ایام سلطنتلرنده اردو قوماندانلقلرنده بولنمش اولان مشیراندن اولوب نزیب وقعه‌سنده مغلوبیته سبب مستقل اولمش ایدی .

(حافظ عثمان)

خطاط شهیر حافظ عثمان افندی بیك تاریخندن صکره یتشمش وشیخ وادیسنده حسن خطه مالك اولمش بر ذات اولوب سنبل افندی درکاهی دراویشانندن ایدی .

یازمش اولدیغی کلام قدیمی اخیراً فطوغرافله اخذ واستنساخ اولنه‌رق نسخه‌لری تکثیر ایدلمش ایدی .

(حافظ علی پاشا)

محمود خان ثانی دوری وزراسندن اولوب طربزون والیلکندن قپودان دریا اولمش ودونما ایله بحر سیاهه چیقمش ایدی .

کندیسی آماسیه‌لیدر .

(حافظ محمد آغا)

عینتاب اعیانندن حصیرجی زاده دینمکله مشهور بر ذات اولوب شعر وانشاده مهارت تامه‌سی وار ایدی .

شو بیت آنکدر :

دهر سفایده غریب اولدیغمه چوق آجیرم
خاطره کلدیکی دم عالم بالای وطن
آدم اسکندر وقت اوله‌سه دخی غربتده
جلوه ایلر ینه کوکلنده سرابای وطن

(حالت افندی)

سلطان محمود خان ثانی حضرتلرینك دور سلطنتی رجالندن محمد سعید حالت افندی امنیت واعتماد شاهانه‌یه صوك درجه‌ده مظهر ورجال عصرك

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

نائل اوله‌مدیغی نفوذ وحیثیته نائل اولمش برذات اولوب اوائل حالده
قسار بکلری کتابتنده وبعض وزرا کتخدالقلرنده بولندقدن صکره
بکلکجیلك کیسه‌دارلغنه وپارس سفارتنه ورکاب همایون ریاستنه نائل
اولمشدر . حضرت پادشاهك مشارالیهك رأی وتدبیرینه مراجعتله
اکثر اولوجهله اراده بیورلمسی کبی امنیت شاهانه‌یی سوء استعمال ایله
تبه‌دلنلینك اعدامنه ومورهٔ عصیانه سبب مستقل اولمسی سلب امنیتی
موجب اولمغله قونیه‌یه تغریب واوراده اعدام ایدلدی .

مولوی طریقنه منسوب اولدیغندن سر مقطوعی قله قپوسی
مولویخانه‌سنده‌در .

(حالتی)

عزمی زاده مصطفی حالتی افندی صدوردن عزمی افندینك اوغلی
اولوب شیخ الاسلام سعدالدین افندیدن اخذ علوم ایله صنف تدریسه
داخل ومصر ، حلب ، شام قاضیلکلرنده بولندقدن صکره یاوز مرحومك
مظهر التفاتی اولمش ایدی .
آثار معتبره‌سی واردر .

(حامد افندی)

مشهور شیخ الاسلام چیوی زاده‌نك دامادی اولوب قونیه‌لیدر .
ابوالسعود افندیدن صکره مسند مشیخته کچمش و ٣ بچق سنه اول مقامی
حسن اداره ایلمشدر .

(حامی پاشا)

اطبای عثمانیه‌دن ومحرریندن اولوب مکتب طبیهٔ عسکریه‌دن چیقوب
میرلوالق رتبه‌سنه نائل اولمش وکوچك کوچك رساله‌لر یازمشدر .

(حسام الدین پاشا)

قپودان دریا جانم خواجه‌نك حفیدی اولوب ١١٨٢ ده قپودان
پاشا اولمشدر .
دونما ایله آق دکزه کیدرکن کاپیولیده وفات ایلدی .

(حسام بك زاده علی پاشا)

سلطان محمد رابع زماننده ایکی دفعه مسند قپودانیده بولنمش
مسبوق الخدمه بر وزیردر .
وندیك دونماسی بوغازی محاصره ایتدیکی اثناده خط محاصره‌یی
یاروب دونمایی لیلاً طشره اخراج ایلمش ایدی .

(حسام زاده عبدالرحمن افندی)

دور محمد رابعده ١٠٦٥ تاریخنده مشیختی احراز ایتمش علمادن
اولوب ٣٤ کون اول مقامده بولنمش ایدی .

(حسبی)

شعرای عثمانیه‌دن معما ده اشتهار ایتمش برذاتدر .

(حسن پاشا)

خادم حسن پاشادر .
اندرون همایوندن یتشمش و ٩٩٨ ده رتبهٔ وزارتله مصر والیسی
اولمش و مؤخراً شیروان والیلکیله اقصای شرقه کتمش ایدی .
اکری سفر همایوننده پای تختده قائمقام اولوب یکی جامعك وضع
اساسی کونی وفاتی وقوعبولمشدر .

(حسن پاشا)

بوکا یمشجی حسن پاشا دیرلر .
زافلی بالطه‌جیلر زمره‌سندن ایکن دور مراد ثالثده ایکی دفعه

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

یکیچری آغالغی ایتمش ومؤخراً رتبهٔ وزارتله شروان والیلکنه نصب اولنهرق ۱۰۱۰ ده صدارته کچمشدر .

مجارستان سفرنده بطائتی ویکیچریلرله فساده اتحادی مظالمی سببیله قتل اولنمشدر .

اعدامنه ظرفای زمانه شویولده تاریخ دیمشلردر :

حسنک عزلی حسن قتلی دخی مستحسن
نوله قتل اولسه یمشجی احسن

(حسن پاشا)

اوخریایدر سلطان عثمان ثانی دورنده ۱۰۳۰ ده مسند صدارته کچوب . خوتین سفرنده بطائتی سببیله کوزدن دوشمش وبالآخره برفتنهٔ هائله یه قربان اولمشدر .

(حسن پاشا)

سلطان احمد ثالث دورینک صدر اعظملرندن شرف مصاهرته نائل اولمش بروزیردر . برچوق مهم مأموریتلرده وولایت والیلکرنده بولندقدن صکره ازمیدده زوجهسی سلطان عالیشان ایله برابر اختیار تقاعد ایله اقامت ایلمشدر .

(حسن پاشا)

بوکا جنازه حسن پاشا دیرلر .

سلیم ثالث دورینک مسبوق الخدمه وزراسندن اولوب برچوق خدمات مهمهده بولنمش ومسند صدارتی دخی احراز ایلمشدر .

(حسن پاشا)

روسچقلیدر . بوکا شریف حسن پاشا دخی دیرلر .

دور سلیم ثالثده ودین وراخوه محافظی ایکن اثنای سفرده جزایرلی حسن پاشانک وفاتیله مسند صدارته کتورلمشدر .

انجق مأمول ایدیلان فائده مشاهده اولنهمدیغندن وهوای هوسه کثرت اتباعندن ناشی صدارتی اداره ایدهمیوب عاقبت الامر دشمندن استخلاصنی وعد ایتدیکی مواقعی آلهمدیغندن شنیعده جزای ترتیب اولنهرق سرمقطوعی درسعادته بالارسال هدایی درکاهنده دفن اولندی .

(حسن پاشا)

۱۰۳۵ ده قپودان دریا اولمش وقرهدکزده حسن خدمتی کورلمش بروزیردر . شرف صهریته دخی نائل اولمشدی .

(حسن پاشا)

مشاهیر غزاة کرامدن قنیژه محافظی نامیله شهرتشعار اولان تریاکی حسن پاشادر .

سلطان احمد خان دوری رجالندن اولوب قنیژهیی دشمندن استخلاص ونیجه قوماندانی ارشیدوق شارلی کلیاً مغلوب ایتمکله مظهر التفات پادشاهی اولمش ایدی .

(حسن پاشا)

ابن باربروس خیرالدین نازی مشاهیر بحریوندن اولوب طورغود پاشانک دامادی وجزایر غرب والیسی ایدی .

(حسن پاشا [آبازه])

آبازه حسن پاشا نامیله معروفدر . ترکمان ایلی ویوودهسی ایکن طریق شقاوته سلوک وابشیر پاشا و سائر زوربا باشیلرله بالاشتراک آناطولی‌یی افساد ایتمشدر .

آخرالامر حلبده مرتضی پاشا واسطهسیله جزاسی ویرلدی .

(حسین افندی)

شیخ الاسلام آخی زاده‌در .

دور مراد رابعده دفعةً استانبول قاضیسی اولوب قطع مراتب ایله ١٠٤٣ ده شیخ الاسلام اولدیسه‌ده اوچ سنه صکره ارباب نفاقك غمز وسعایتیله عزل اولندی .

آیاستفانوسده ساحل بحرده مدفوندر .

(حسین افندی)

دور ابراهیم ومحمد رابعده منجم باشیلقده بولنمش وفنده معلومات لازمه‌یی اکتساب ایتمش بر ذات اولوب منزویانه استنیه‌ده امرار حیات ایتمکده ایکن قتلنه قرار ویرلدیکنی طویدیغندن فرار ایتمك اوزره ایکن بوغاز ایچنده اخذ وگرفت اولندی .

(حسین پاشا)

مصطفی خان اول دورنده ایکی دفعه مقام صدارته گچمش بر ذات اولوب ارناود جنسنه منسوب ایدی .

(حسین پاشا عموجه زاده)

کوپریلی محمد پاشانك برادر زاده‌سی اولوب کوپریلیلر فاملیاسنه مخصوص مآثری جامع اولمغله ١١٠٩ ده صدارته نصب اولنمش ایدی .

تام بش سنه بومقامده کمال عدل وحقانیت اوزره اجرای خدمتدن صکره بالاستعفاء چفتلکنه چکلمش وبر سنه صکره وفات ایلمشدر .

(حسین پاشا [*])

دولت علیه‌ده اوچ دفعه قپودان دریا اولمش ومحمد رابع دورنده

[*] دلی حسین پاشادر .

کرید محارباتنده پك بیوك خدمتی گورلمش اولان ذات اولوب صدارت دخی توجیه اولندیسه‌ده مهر واصل اولمقسزین تکرار عزل ایدلمش ایدی .

قوت بازو وجلادت وشجاعتله دخی معروف ایدی .

کوپریلی محمد پاشانك اصلاحاتنه قربان اولمشدر .

(حسین پاشا)

مزو مورتو دیرلر .

مشاهیر بحریوندن اولوب مصطفی خان ثانی دورنده قپودان دریا اولمشدر .

ساقزك استخلاصی وآقدکزده وندیکلیلری مغلوب ایتمسی جهتیله مظهر عاطفت خسروانی اولمش ایدی .

ساقزده مدفوندر .

ایتالیانجه نیم مرده معناسنه اولان مزو مورتو لقبی صاحب ترجمه‌نك وندیك محارباتنك برنده دکزه دوشمسی ونیم مرده حالنده چیقارلمسی سببیله اعطا اولنمش ایدی .

(حسین پاشا)

سلیم ثالث دورینك اك متنفذ ومشاهیر بحریوندن اولوب برخیلی مدت قپودان پاشالق ایتمش واسما سلطانك تزوجیله دخی شرف مصاهرته نائل اولمش ایدی . کوچك حسین پاشا نامیله متعارفدر .

وفاتی ١٢١٨ تاریخنده‌در .

ایوبده مدفوندر .

(حشمت)

شعرای عثمانیه‌دن هزل وهجوه مائل بر ذات اولوب قوجه راغب پاشایه معاصر ایدی .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

راغب پاشا ایله ملاطفه‌سی السنهٔ ناسده دائردر .
ردوسده مراد رئیس تربه‌سنده مدفوندر .

(حلیمکرای)

قریم خانلرندن اولوب حاجی سلیم کرای زاده سعادت کرایک اوغلیدر .
ایکی سنه قدر دور عثمان ثالثده خانلق ایتمش واختیارلغی وعجزی سببیله مؤخراً عزل اولنمشدر .

(حلیمی چلبی)

یاوز سلطان سلیمک شهزاده‌لکارنده خواجه‌سی اولوب علم وفضل ایله فرید زمانه ایدی .
هنگام سلطنتلرنده پادشاه مشار الیه صاحب ترجمه‌یی یانلرندن آیرماز وصحبت والفتلرندن مستفید ومتلذذ اولورلر ایدی .
شو بیت صاحب ترجمه‌نکدر :

الیمه کیرمش ایدی لطف ایله اول ذلف دوتا
صانکه دستمده ایدی مملکت چین و خطا

(حمدالله)

مشاهیر خطاطین عثمانیه‌دن اولوب اماسیه‌لی شیخ مصطفی افندی زاده اولمله شیخ وابن الشیخ دینمکله دخی معروفدر .
حسن خط وفن سیاحت وتیر اندازلقده فوق العاده مهارتلری اولوب بایزید خان ثانینک حسن خط معلمی ایدی .
اسکداردن سرایه کیتمک لازمکلسه یوزه‌رک قارشویه کچرایمش .
٩٢٠ده ارتحال ایدرک اسکدارده قره‌جه‌احمد مزارلغنده مدفوندر .

(حمدالله)

مشاهیر اولیادن آق شمس الدین مرحومک اوغلی اولوب بایزید ثانی دورنده یاشامش و٩١٤ تاریخنده وفات ایتمشدر .
علم وفضل وهنرله موصوف اولوب کوشهٔ قناعتی اختیار ایتمش وآثار ادبیه‌سنی صائق صورتیله کچورمش .
یوسف ذلیخا قیافتنامه لیلی ومجنون مولد جسمانی مولد روحانی نامنده بش عدد منظوم اثری واردر .
یوسف ذلیخاسی پك سلیس اولوب ابن کمالك :

شعر موزون ونظم زیباسی
حمدینك یوسف ذلیخاسی

دیو تقریضی واردر .

(حمدی پاشا)

متاخرین وزرای عثمانیه‌دن اولوب صدارت مقامنی احراز ایتمش وشام والیلکنده ١٣٠٠ تاریخنده وفات ایلمشدر .

حرف الخاء

(خورشید پاشا)

سلطان محمود دورینك صدراعظملرندن واول دورك پارلاق رجالندن اولوب اوائل حالنده تاتار جنسندن برذاتك کوله‌سی ایکن راسخ افندی‌یه وکوچك حسین پاشایه انتساب ایتمش ومشار الیهك سوق وتعریفیله اسکندریه محافظی اولمش ایدی .

فرانسزلرك مصردن اخراجی اوزرینه رتبهٔ وزارتله مصر والیلکی صاحب ترجمه‌یه توجیه قلندیسه‌ده بالآخره مذکور ولایت محمد علی پاشایه ویریله‌رك خورشید پاشا شرقه سردار تعیین قلندی .

۱۲۲۷ تاریخنده صاحب ترجمه صدارته کچوب ایکی بچق سنه قدر اول موقع عالیده بولندقدن صکره موره سرعسکری نصب وتپه‌دلنلی اوزرینه مأمور ایدلمشدر .

خورشید پاشانك بوسفرده دخی حسن خدمتی کوریله‌رك علی پاشا ماده‌سنی برطرف ایلدیسه‌ده پاشانك ازاله‌سی اوزرینه ظهور ایدن موره غائله‌سنی تسویه هنکامنده ایکن ۱۱۳۸ تاریخنده حلول اجل موعودیله ارتحال ایتمشدر .

(خیالی)

دور سلیمان قانونینك الك پارلاق شعراسندن اولوب واردار یکیجه‌سندندر .

ابراهیم پاشا واسکندر چلبی‌یه چاتمش واولوجهله بالواسطه صحبت پادشاهی‌یه دخی نائل اولمشدر .

مرتب دیوانی واردر .

(خیالی)

سلیم قدیم حضرتلرینك مصاحب ودفترداری اولان ذکرلی بر شاعردر .

لیلی ومجنون منظومه‌سی واردر .

(خیر الدین پاشا)

عثمانلی بحریه‌سنك آب رویی اولان اکابر واعاظم غزاتدن اولوب باربروس نامیله مشهور آفاقدر .

۸۷۸ تاریخنده مدللوده طوغمش وبیوك قرنداشی اوروج غازی ایله برابر کمیجیلکه سلوك وبو صنعتده کسب مهارت ایلدکدن صکره آق دکزه قورصانلقله چیقوب جزایری اسپانیوللردن قورتارمشلر ایدی .

بو ایکی قرداش جزایرده اولدقجه اهمیتلی بر حکومت اسلامیه تشکیل ایدرك دونمالریله آق دکزی تترتمش ودشمن کمیلرینی لیمانلردن خارجه چیقارتمامقده بولنمشلردی بر آرالق بابا اوروج وفات ایتمکله حکومتك ریاستی خیر الدین پاشایه قالمشدر مشار الیه یاوز سلطان سلیم خانه دخالت ایله جزایری ضمیمهٔ ممالك عثمانیه ایتدکده جزایر والیسی نصب اولندی .

سلطان سلیمان قانونی صاحب ترجمه‌یی دعوت ایله قپودان دریا نصب ایلمشدر اشته بوتاریخدن اعتباراً غازیٔ مشار الیه عثمانلی بحریه‌سنی برنجی درجه‌یه ایصال ایدوب اردولرك اوروپانك جکرکاهنده جولان ایتدکاری صره‌ده دونمای عثمانی دخی هند دکزلرنده دولتك اعلای شاننه چالشمشدر .

خیر الدین پاشا اول وقتك یکانه دکز قورصانی اولان آمیرال اندریا دوریایی پروزه اوکنده مغلوب وبرچوق کمیلرینی غرق ایدرك

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

بحر سفیدده دونمای عثمانی‌یه رقیب اولان شارلکنك قولنی قنادینی قرمش وبو جهتله آق دکز آطه‌لرینی وایتالیا و وندیك ساحللرینی یاقوب ییقمشدر .

خیر الدین پاشانك اك پارلاق مظفریاتندن بریسیده شارلکنك ید اسارتنده بولنان فرانسه قرالی برنجی فرانسوایی استخلاص ایچون نیسه‌یی طوپه طوتوب قرال مشار الیهی مقامنه اقعاد ایلمسی‌در .

حاصلی اون سنه قدر کمال سطوت ومکنتله قپودانلق ایتدکدن صکره «مات رئیس البحر» تاریخنك دلالت ایتدیکی اوزره ۹۵۲ تاریخنده ارتحال ایدرك بشکطاش اسکله‌سنده‌کی تربهٔ مخصوصه‌سنه دفن اولنمشدر .

«خیر الدین پاشا»

دولت علیهٔ عثمانیه‌ده برنجی دفعه قاضیعسکرلك وصدراعظملق ایتمش اولان علمای کرامدن چاندارلی قره خلیل افندیدر .

(مسند صدارتی ایلك احراز ایدن علاء الدین پاشا وایکنجیسی سلیمان پاشا اولوب بونلر خاندان جلیل الشان عثمانی‌یه منسوب ایدیلر)

مشارالیه شیخ اده‌بالینك نسلندن اولوب اولا بیله‌جك و مؤخراً بروسه قاضیلکنده بولنمش وصکره‌لری قاضیعسکرلك مقامنه نصب اولنمشدر . قره خلیل افندینك امور سیاسیه‌ده‌کی مهارتی علوم وفنونده اولان قدرتندن دون اولمدیغی جهتله سلیمان پاشای غازیدن صکره مشار الیه خیر الدین پاشا نامیله صدر اعظم تعیین قلندی (۷۷۰) .

۱۸ سنه قدر بو مقامده بولنه‌رق دولته پك مهم خدمات ابراز ایتدکدن صکره ۷۸۸ تاریخنده ینکیشهرك فتحی ایچون اردوی همایون ایله برابر کیدرکن واردار ینکیجه‌سنده وفات ایلدی .

«خیر الدین پاشا»

چرکسی الاصل اولدیغی حالده تونسده بیومش و امارتك رئیس مدیرانی مقامنی احراز ایلمش اولان وزرادن اولوب عصر اخیرده درسعادته جلب بیوریله‌رق صدارته کچمشدر .

لسان آشنا امور سیاسیه‌ده صاحب یدطولا فقراپرور بر وزیر ایدی .

۳۰۷ تاریخنده درسعادتده ارتحال ایلدی .

«خضر بك»

دور فاتحده یتشمش اعاظم علمادن اولوب استانبولك فتحنده برنجی دفعه اوله‌رق قاضی نصب اولنمش ایدی .

غایت فاضل وزاهد برذات اولوب علوم متداوله وغیر متداوله‌ده یدطولاسی وار ایمش .

فاتح مرحومك حسن توجه والتفاتنه مظهر اولمسی علم وفضلی ودرجهٔ اهلیتی سببیله ایدی .

فضلای عربدن کاویده جملهٔ علمای رومی خبط ایتمش اولان برذاتی صاحب ترجمه اسکات والزام ایتمش ایدی .

«خطی»

سلطان محمود اول دوری رجالندن موقوفاتی مصطفی افندینك مخلصی‌در .

آوستریایه ایکی دفعه سفارتی ومکالمهٔ دولیه‌یه مأموریتی ورئیس الکتاب و بکلکجیلکی ونشانجیلغی واردر .

ایکنجی دفعه ماریه ترزایه بر طاقم هدایای کرانبهایی ایصال ایچون ویانه‌یه سفارتی پك دبدبه‌لی صورتده ایدی .

(خطيب زاده)

فاتح دورى علماى بنامندن اولوب اسمى محى الدين محمددر . علم وفضلى وار ايسه‌ده تند مشرب حسود اقبال ايدى .

(خليل افندى)

سليم ثالث مرحومك برادر رضاعيسى اولوب محمد اول عصرنده مشيخته كچمش ويكرمى آى صكره قره حصاره كوندرلمشدر .

(خليل زاده سعيد افندى)

سلطان محمود اوّل دورينك شيخ الاسلاملرندن اولوب عينى تاريخنى تركجه‌يه ترجمه ايتمش ايدى .

(خليل پاشا)

قيصريه‌ليدر .

سلطان احمد وعثمان ومصطفى وفاتح بغداد حضراتى زمانلرنده درت دفعه قپودان وايكى دفعه صدراعظملق منصبلرنده بولنمش وايران وآبازه پاشا سفرلرنده خدماتى كورلمش وزراى سلطنت سنيه‌دن درويش نهاد وپاك اعتقاد برذات ايدى .

هدايى منتسبلرندن اولمغله آجيق تربه جوارنده مدفوندر .

(خليل حميد پاشا)

عبدالحميد خان اوّل دورنده منصب صدارتى احراز ايتمش وزرادن اولوب كرجى الاصلدر . صدر اعظم سلحدار محمد پاشانك منظورى اولمغله مشاراليهك سوق ودلالتيله آز مدت ظرفنده ديوان قلمنده عادى بركاتب ايكن خواجكانلق بيوك تذكره‌جيلك صدر اعظم كتخدالغى كبى مساند عليه‌يه ارتقا ايلمش ايدى .

١١٩٧ صدارته كچوب سفاهت وخوديناك ورجال عصرى دلكير

ايتمك مسلكنه سالك اولمغله ١١٩٩ ده بعدالعزل بوزجه آطه‌ده ديار عدمه ارسال قلندى .

(خسرو)

ملا خسرو ماده‌سنه مراجعت اولنه .

(خسرو پاشا)

قانونى وزراسندن بوسنه‌ده مدت مديده واليلك ايتمش ومجارستان غوغالرنده يارارلغى كورلمشدر .

(خسرو پاشا)

١٠٣٧ ده صدارته كچمش وآبازه پاشايى مجبور امان ايتدكدن صكره ايران محاربانده بولنمش و آنجق بغداده وقتيله كيتماسى نقصانىء همتنه حمل اولنه‌رق توقادده جزاسى ترتيب اولنمش ايدى .

خونى وغدار بر وزير ايدى .

(خسرو محمد پاشا)

عبدالحميد خان اوّل حضرتلرينك كوله‌لرندن اولوب ١٢٠٦ ده سراى همايوندن چيقمش وبرمدت كوچك حسين پاشا معيتنده بولندقدن صكره مصره كيدوب اسكندريه محافظى اولوب بعده واليلك فرمانى استحصال ايلمشدر .

آنجق اول اثناده كوله‌منلرله اويوشه‌مديغى كبى محمد على ايله‌دخى آراسى آچيلديغندن محافظهٔ موقع ايده‌مامكله درسعادته كلمشدر .

برچوق ولايتلرده واليلكى ايكيشر دفعه قپودانانغى وسرعسكرلكى وعبدالمجيد خان حضرتلرينك بدايت جلوسنده صدارتى واردر .

طقسان ياشنده ارتحال ايدرك ايوبده تربهٔ مخصوصه‌سنده موفوندر .

دائره‌سی غایت منتظم وعادتا برمکتب طرزنده اولوب آدم یتشدرمکی سور ایدی .

بوجهتله آزادلولری میاننده رتب عالیه‌یه نائل اولمش بك چوق ذوات واردر .

(خواجه پاشا)

درسعادتده اسمنه منسوب جامع ومحله‌نك صاحبی اولوب اصل اسمی اویس‌در . ۹۹۹ ده ارتحال ایلدی .

(خواجه زاده)

ابوالفتح سلطان محمد خانك دورنده کماله یتشمش اعظم علمادن اولوب صیت شهرتی حسین بایقرانك دخی جالب نظر دقتی اولمش ایدی اوائل حالی فقر وضرورت ایچنده کچوب کتاب اشتراسنه دخی قدرتی اولمدیغندن اوقویه‌جغی کتابلری استنساخ ایدر ایمش .

بر آرالق فاتحك منظوری اولمغله معلم سلطانی تعیین قلنمش وآثارندن اولان (التهافت) نام کتابی مشارالیهك امریله یازمشدر .

(خیره‌بای)

یاخود خیری بك امرای چراکسهٔ مصریه‌دن حلب امیرالامراسی ایدی . یاوز سلطان سلیمك مصری فتحندن صکره عودت همایونده مصره والی نصب اولنمش ووفاتنه قدر کمال عفت وصداقتله ایفای خدمت ایلمشدی .

حرف الدال

(دارنده‌لی محمد پاشا)

دور عبدالحمید خان اولده مقام صدارته کچن ذواتدن اولوب دارنده ده جبه‌جی زاده‌لر دیه مشهور اولان خاندانه منسوبدر .

برسنه سکز آی اوچ کون بومقامده بولنمش ۱۱۹۲ ده عزل ایدلمشدر .

(دال طبان مصطفی پاشا)

سلطان مصطفی خان ثانی دورینك صدر اعظملرندن اولوب ۱۱۱٤ تاریخنده مقام صدارته کچمش ودرت آی مرورنده دیار عدمه کوندرلمشدر .

کندیسی عن اصل مناسترلی اولوب قره ابراهیم پاشانك ایچ مهترلکندن چیقمش جاهل ایدی .

(داود پاشا)

سلطان بایزید خان ثانینك ایکنجی صدر اعظمی اولوب ۸۸۸ دن ۹۰۳ تاریخنه قدر بومقامی محافظه ایتمش اشقودره وقرمان جهتلرنده‌کی محاربانده حسن خدمتی کورلمش ایدی .

اواخر عمرنده متقاعداً مستوفی خاصلرله دیمتوقه‌ده اختیار اقامت ایلدیکی حالده ارتحال ایدرك جنازه‌سی استانبوله نقل ایله انشا کرده‌سی اولان جامعك محرابی اوکنده‌کی تربهٔ مخصوصه‌یه دفن اولنمشدر .

ثروتی فوق العاده اولوب متروکاتندن قاضی‌عسکره رسم قسمت اولمق اوزره صلحاً بشیوك آقچه ویرلمش ایدی .

ینه بودورده ۹۰۲۱ تاریخنه‌قدر قپودان پاشالق ایدن داود پاشا دیشقه‌در .

(داود پاشا)

برنجیسی سلطان مصطفی دورنده قپودان و آلتی کون قدرده صدارتده بولنان وظلم وغدرله اشتهار ایتمش دنی الطبع برشخص ایدی .

(داود پاشا)

سلطان محمود ثانی عصرنده بغداد والیسی ایکن طریق تمرده سلوك ایله دولته قارشو عسکر چکمك کبی جنترده بولنمش وعلی رضا پاشانك بغداده والی تعیینندن صکره مشارالیه طرفندن محفوظاً درسعادته ارسال قلنمش ایدی .

مؤخراً شیخ الحرم نبوی اوله‌رق اوراده ارتحال ایلدی .

اشبو ذات بغدادده برمدت مدیده امتداد ایدن کوله‌من زمره‌سنك نهایتی ایدی .

(داود قیصری)

علمای رومدن دور اورخان غازیده دولت عثمانیه ده برنجی دفعه بنا اولنمش اولان ازنیق مدرسه‌سنك مدرسی ایدی .

(دباغ زاده محمد افندی)

سلطان محمد خان رابع دورینك صوکلرنده ١١٩٨ ده مقام فتوایه کچوب سلیمان ثانی عهدنده دخی اول مقامده بولنمش اولان علمادن بر ذات اولوب دباغ شیخ محمودك اوغلیدر .

ایکی بچق سنه قدر مشیختی اداره ایتمش ایدی سلطان سلیمده برمدرسه‌سی واردر .

(درویش پاشا)

بو اسمده دولت عثمانیه‌ده مسند صدارته کچمش درت ذات واردر :

برنجیسی ١٠١٥ تاریخنده احمد خان اول عهدنده یدی آی قدر بو مقامده بولنمش ومؤخراً ارسال سمت عدم قلنمشدر .

بوستانجی باشیلق وقپودانلقدن یتشمه‌در .

اسمی درویش ایسه‌ده احوالی دلریش قلیل الخیر کثیر الظلم والشر ایدی .

ایکنجیسی ١٠٦٣ ده آوجی سلطان محمد دورنده طرخونجی پاشانك مشهوره خلف اولان آبازه جنسندن اولوب غایت زنکین وذوق وصفاسنه مجبور جمع اموال ایله مشتهر ایدی .

ایکی سنه صدارتدن صکره منزولاً ارتحال ایلدی .

اوچنجیسی عبدالحمید خان دورنده مدت مدیده دفترداراق وصدارت کتخدالغندن مقام صدارته واصل اولمش وبربچق سنه‌یی متجاوز مسند صدارتده بولنمشدر .

دردنجیسی سلطان محمود ثانی دورنده ١٢٣٣ : ١٢٣٥ تاریخلرنده صدر اعظم نصب اولنمشدر .

برچوق ولایتلرده والیلك ایتدکدن صکره صوك زمانلرنده شیخ الحرم تعیین بیوریله‌رق ینبوعده ارتحال دار بقا ایلمشدر .

(دری محمد افندی)

کوکب دری لقب عنوان فضیلتنه دال اولان مشارالیه ١١٤٧ تاریخنده مقام مشیخت اسلامیه‌یه رونق افزا اولدقدن صکره بربچق ییل قدر کمال عفت واستقامت ایله اول مقامی اداره ایتمش وشیخوختنه بناءً عزل اولنوب اسکدارده‌کی خانه‌سنده ارتحال ایلمشدر .

مرقدی قره‌جه احمد سلطان مزارلغنده‌در .

(درّی)

متأخرین شعرای عثمانیه‌دن مقتدر برشاعر اولوب ایرانه کیتمش ایدی .

بر کوزی علیل اولمغله بیان حقیقت ضمننده شو بیتی سویلمشدر :

خاکپایك کحلی ایچون بو ایکی چشم سفید
بر بریله جنك ایدوب آخر بری اولدی شهید

(دری زاده)

سالف الترجمه دری افندینك احفادندن مقام مشیخته کچن مصطفی وعطاءالله و محمد عارف افندیلردر .

مصطفی افندی ١١٦٩ و١١٧٥ و ١١٨٧ تاریخلرنده اوچ دفعه وعطاالله افندی ١١٩٧ ده و محمد عارف افندی ١١٩٩ و ١٢٠٦ تاریخلرنده ایکی دفعه مسند فتوایی احراز ایلمشدر .

(دلاور آغا زاده عمر افندی)

راغب پاشانك صدارتنده رئیس الکتاب اولوب مشارالیهك قلم رفقاسندن ایدی .

نائبك حدیقةالوزراسنه ذیلی واردر .

(دلاور پاشا)

عثمان خان ثانینك اواخر ایامنده صدارتده بولنمش و وقعهٔ هائله‌ده ید اهل شقاده رتبهٔ شهادته نائل اولمش بر ذاتدر .

عن اصل خروات ایدی .

(دلی برادر)

شاعر غزالینك لقبی‌در .

(دلی عبدالله پاشا)

عبدالله پاشا ماده‌سنه مراجعت اولنه .

(دواتدار محمد پاشا)

١١٦٢ تاریخنده مسند صدارته کچمش وزرادن اولوب صدراعظم داماد ابراهیم پاشانك دواتداری ومنظور نظری وداماد محمد پاشانکده دامادی ایدی .

محمود اوّلك جلوسنده نظردن دوشمش ایسه‌ده بالآخره مأموریتلرده ولایت والیلکلرنده دخی بولنمش ومصره والیلك ایله کیردیکی کون ارتحال ایلمشدر .

علم وفضلی وار ایدی .

(دوزمه مصطفی)

یاخود دوزمه‌جه مصطفی ییلدیرم بایزید خانك آنقره محاربه‌سی کونی غائب اولان اوغلی اولمق ادعاسیله مراد ثانی مرحومك سلطنتلرنده خروج وامرا ووزرادن برخیلی ذوات دخی جلب ایدرك دولتك باشنه بیوك برغائله آچمش اولان برشخص اولوب اولوباد محاربه‌سنده میخال زاده‌نك ایشکذارلغیله جمعیتی طاغیدلمشدر .

بوشخصك صحت وعدم صحت ادعاسی حقنده تاریخلرمزده برچوق روایات واردر .

(دوقکین اوغلی محمد پاشا)

سلطان سلیم قدیم مرحومك وزیر ودامادی اولوب عهد سلطنتلرنده پك بیوك خدمتی کورلمشدر .

دوقکین پرنسلرندن برینك اوغلی ایدی .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

(دوقكين زاده احمد بك)

متصوفين شعرادن بر ذات ايدى .

(دوقكين زاده عثمان افندى)

دوقكين زاده محمد پاشانك اوغلى علمادن بر ذات ايدى .

١٠٠٩ ده استانبول قاضيسى اولمش وازهار الجمائل ناميله استانبول قاضيلرينك تراجم احوالنى يازمشدر .

(دولتكراى)

قريم خانلرندن درت ذاتك اسميدر .

برنجيسى ياوز مرحوم دورنده ايكنجيسى ١١١٠ و ١١٢٠ تاريخلرنده ايكى دفعه اوچنجيسى ١١٢٧ ده دردنجيسى ١١٨٣ و ٩٠ ده ايكى دفعه خانلق مقامنه كچمشلر ايدى .

اوچنجيسنه قره دولتكراى خان دخى ديرلر .

حرف الذال

(ذاتى)

باليكسرلى برشاعر اولوب عن اصل چزمه‌جى ايدى .

بايزيد ثانى دورنده اكابر زمانه يه قصائد تقديميله كچنور ايدى .

بر آرالق بايزيد جامعى حواليسنده رماللق دخى ايدرك كسب معيشت ايدرمش .

٩٥٣ ده وفات ايتمشدر .

(ذائقى)

متأخرين ومشايخ زمره‌سندن ايدى .

(ذكائى)

شعرا ومشايخندن اولوب اسكدارلى ايدى .

اسمى مصطفى در .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

حرف الراء

(راتب افندی)

سلطان سليم ثالث دورنده ١٢ سنه رئيس الكتاب اولان عثمان راتب افندی شعرا وادبادن ایدی .

(راتب احمد پاشا)

١١٥٦ تاریخنده قپودان پاشالق ایتمش اولان ذاتدر . شعرادن اولمغله مرتب دیوانچه‌سی دخی واردر . مشهور طوپال عثمان پاشانك اوغلی ایدی .

(رشید پاشا)

مصطفى رشید پاشا ماده‌سنه مراجعت اولنه .

(رشید پاشا)

محمد رشید پاشا ماده‌سنه مراجعت اولنه .

(رضا پاشا)

على رضا پاشا ماده‌سنه مراجعت اولنه .

(رضا پاشا)

محمود ثانی حضرتلری رجالندن اولوب عبدالمجید خان حضرتلری ایام سلطنتلرنده دفعات ایله سرعسكرلكده بولنمش وایام اخیره‌ده دخی مقامات عالیه‌یی احراز ایتمشدر .

(رؤف پاشا)

سلطان محمود خان ثانی عصرینك اك پارلاق وزراسندن اولوب آلتی دفعه مسند صدارت عظمایی احراز ایتمش عفیف مستقیم ایشی بیلور برذات ایدی .

(روحیٔ بغدادی)

اونجی عصر هجری شعراسندن اولوب تركیب‌بندی امثالسزدر . سیاحته میلی جهتیله برچوق یرلر طولاشمش ودرسعادته دخی گلمشدر .

وفاتی ١٠١٤ .

مفتی علی چلبینك اوغلی دخی شعرادن روحی چلبی‌در .

(ریاضی)

اونجی عصر شعرا و علماسندن علوم عقلیه و نقلیه و حكمت وریاضیاتده فوق‌العاده ماهر بر ذات ایدی . ابوالسعود افندینك تلامیذندن ایدی .

(ریاضی)

قلبه قاضیسی ایكن ارتحال ایتمشدر .

حرف الزاء

(زاری)

سلطان بایزید دوری شاعرلرندن مشهور برذات اولوب اسكوبلی‌در.

(زاری)

توقاتلی برشاعر اولوب شهزاده سلطان مصطفانك آماسیه‌ده ایكن كاتبی ایدی .

(زكریا افندی)

بیرام زاده زكریا افندی مصرده اكمال تحصیل ایله درسعادته

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

كلەرك متعدد محللردە قاضيلكدە بولنمش وبعدە صرەسيلە قاضيعسكرلك مقامنە دخی كچوب ١٠٠٠ تاريخندە مقام مشيخت اسلاميەيە كچمشدر .

ادبيات عربيەدە و فنون اسلاميەدە يدطولاسی وار ايدی .

سلطان سليم جوارندە مدرسە وتربەسی واردر .

(زمانی)

ادرنەلی ايكی شاعر عثمانيدر .

برنجيسی ياوز سلطان سليم خانك اواخر سلطنتندە ارتحال ايتمشدر .

ايكنجيسی شهزادە مصطفانك خدمتندە ايدی .

(زينب)

عثمانلی شاعراندن ابو الفتح عصرندە بولنمش اولان بر خاتون اولوب شاعرە مهری ايلە همعصر ايدی .

(زينی)

اونجی عصر شعراسندن سيروزلی بر ذات اولوب (فوت زينی) تاريخنك دلالتی وجهلە ٩٦٠ دە ارتحال ايتمشدر .

(زينل پاشا)

ياوز دوری وزرا وشعراسندندر .

(زينی چلبی)

كاتب زادە لقبيلە متلقبدر .

باباسی صدراعظم محمد پاشانك سركاتبی ايدی .

اوز تيمور اوغلی عثمان پاشايە دخی انتساب ايلە مشار اليه فتحنامەلر سويلمشدر .

حرف السين

(ساعتی)

اونجی عصر هجری شعراسندن طليق اللسان مؤثر الكلام بر ذات ايدی .

اشعاری هزلياتە منحصر كبيدر .

(ساعی)

خطاط وشاعر ومعرفتشناس بر ذات اولوب اوّلا حكاكلق وبعدە مطبعەجيلقدە بولنمش و بر آرالق مصرە دخی كيدوب اورادە مطبعۀ مصريەيە مدير تعيين قلنمش ايدی .

تعليق يازيلرك قالبنی ايلك دفعە اصاغە وحك ايتمش ايدی .

بو نامدە شعرای عثمانيەدن ايكی ذات دها واردر .

(ساغری)

ادرنەلی قزاز زادە ديمكلە مشهور بر شاعر ايدی .

سلطان فاتحدن قانونی دورينە قدر معمر اولمش وعيش وعشرتە وساز و سوزە محبوب اولديغی حالدە صكرەلری ترك منهيات ايلمش ايدی .

(سالم)

عثمانلی شاعرلرندن بو اسمدە برقاچ ذات كلمشدر .

برنجيسی سلطان محمود اوّل دورندە هندستانە سفارتلە كيتمش ويولدە وفات ايلمشدر .

ايكنجيسی شيخ الاسلام ميرزا زادەنك اوغليدر .

(سامی)

استادان شعرای عثمانيەدن آربە امينی ديمكلە شهرتشعاردر .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

برآرالق وقعه نويس دخی اولمش ايدی .

١١٤٦ ده وفات ايتمشدر .

(سامی پاشا)

وزرای سلطنت سنيه‌دن ١١٩٨ده رتبهٔ وزارتله سلستره‌يه والی و سليم ثالث دورنده صدارت قائممقامی اولان ابوبكر سامی پاشادر .

اغريبوزلی اولوب عثمان پاشا زاده‌در .

(سامی پاشا)

عبدالرحمن سامی پاشا متأخرين وزرای عثمانيه‌دن واعاظم ادبای زمانه‌دن برذات اولوب موره‌نك طرپوليچه قصبه‌سنده طوغوب مصرده تربيه وتعليم كورمش و بر آرالق ابراهيم ومحمد علی پاشالرك خدمت كتابتلرنده بولنمشدر .

بعده مصرده بعض خدماتده بولندقدن صكره درسعادته جلب وبرچوق ولايات واليلكلرنده ومجالس عاليه اعضالغنده معارف نظارتنده بولنه‌رق ايام اخيره‌سنده منزويانه عمر كچورمكده ايكن ١٢٩٥ تاريخنده ارتحال داربقا ايلمشدر .

علوم شرقيه وفنون ادبيه‌يه بحق واقف اولوب رموزالحكم نامنده معتبر براثری واردر .

(سائلی)

شعرای عثمانيه‌دن بر ذات اولوب يكيشهر فنار قصبه‌سنده تولد ايتمشدر .

(سحابی)

ياوز مرحومك اواخر ايامنده وفات ايتمش شعرادندر .

عينمه آلسام بتون دنيايی يارم اولماسه
شهری چوقدن ترك ايدردم دلشكارم اولماسه

بيتی جملهٔ شعريه‌سندندر .

يكتای سعادت مترجمی همدانلی سحابی بشقه‌در .

(سحری)

ابن كمال مرحومك ادرنه‌قاضيلكی هنكامنده محكمه كتابتنده بولنمش سخنوران زمانه‌دن برشاعر ايدی .

(سروری)

مصطفی سروری دور قانونی شعراسندن اولوب كليبوليده دنيايه كلمش وتكميل نسخ ايتدكدن صكره درسعادته كله‌رك شهزاده مصطفايه معلم نصب اولنمش ايدی .

بوكا سروریٔ قديم دخی ديرلر .

اواخر عمری فقر وضرورت ايله كچمشدی .

(سروری)

عثمان سروری آطنه‌لی اولوب شعرك تاريخچيلك وهزليات قسمنده تفرد ايتمش ايدی .

زمانی شعراسنه وهله كتخداسی اولديغی وهبی ايله كانی وكلامی ايله مشاعره وهجويه‌لری مشهوردر .

(سروری پاشا)

متأخرين وزرادن اولوب اوائل حالنده طريق علميه منسوبيندن ايكن واليلكله ولايات شاهانه‌نك برچوغنده استخدام اولندقدن صكره ٣٠٥ تاريخنده رتبهٔ وزارتی احراز و٣٠٨ده ارتحال ايلدی .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

(سرى)

شعرای عثمانیه‌دن ایکی ذات اولوب برنجیسی واردار یکیجه‌لی ایکنجیسی طربزونلیدر .

(سرى سليم پاشا)

تپه‌دلنلی زاده‌لردن ولی پاشانك اوغلی اولوب اوائل حالنده متصرفلق مسلملك كبی خدمتلرده بولندقدن صكره وزارتله بلغراد محافظی ایكن اوراده ارتحال ایلمشدر .

(سرى پاشا)

حلبلی عثمان پاشا زاده اولوب یمن والیلکی و آناطولی اردوی همایونه مأمور اولمش ایدی .

شعره دخی مراقی وار ایمش .

(سرى خانم)

شاعرهٔ زمانه‌دن یقینده وفات ایدن دیار بکرلی برقادیندر .

(سزائی)

طریق كلشنیه مشایخ عظامندن شیخ حسن افندی موره‌لی اولدیغی حالده ادرنه‌ده كماله ایرمش ولعلی افندیدن اخذ انابت ایلمشدر .

ادرنه‌ده مدفوندر .

(سعادتكرای)

قریم خانلرندن منكلی خانك اوغلی اولوب ٩٣٠ تاریخنده مقام خانی‌یه قعود ایتمشدر .

جوار حضرت خالدده موفوندر .

(سعادتكرای)

١١٠٢ تاریخنده خانلق مقامنه چكمش اولان قریم كرایك اوغلیدر. ردوسده وفات ایتمشدر .

(سعادتكرای)

١١٢٩ ده خانلغه چكمش اولان ذات اولوب حاجی سلیم كرایك اوغلیدر .

صید وشكاره مراقلی كرم وسخا ایله معروف ایدی .

(سعدالدین افندی)

علما ومورخین مشهوره‌دن خواجه سعدالدین افندی یاوزسلطان سلیمك ندیم خاصی اولان حسن جان افندینك نجل نجیبی اولوب ٩٤٣ تاریخنده درعلیه‌ده طوغمش وابوالسعود افندینك درسنه دواملہ اخذ اجازتدن صكره داخل طریق اوله‌رق صره‌سیله قطع مراتب ایله مراد ثالث مرحومه خواجه تعیین بیورلمش ومحمد خان ثالث دخی مشارالیهی منظور نظر التفات ایلمشدی .

اكری سفر همایوننده بولنوب اسباب غلبه وظفری تأمین ایلدكاری جهتله برقاتدها وقع وحیثیتی آرتمغله ١٠٠٦ تاریخنده مقام فتوای دخی بالاحراز جامع الریاستین عنوانیله مبجل اولدیلر .

١٠٠٨ سنه‌سی تجدید وضوء اثناسنده فجاة ارتحال دار بقا ایتمشلردر .

تاریخ عینی‌یی تركجه‌یه ترجمه ایتمش وایكی بیوك جلددن مركب اولان تاج التواریخی یازمشلردر .

(سعدالدین افندی)

عبدالمجید خانك اواخر سلطنتلرنده مسند مشیخت اسلامیه‌ده بولنمش اولان محمد سعدالدین افندی خواجه سعدالدین مرحومك احفادندندر ١٢١٣ده درسعادتده تولد وآناطولیده اولدقچه مهم مأموریتلرده بولندقدن صكره ١٢٧٥ ده مسند مشیخته نائل اولدی .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

بش سنه مقام فتوایی کمال تمکین و استقامت ایله اداره ایتدکدن صکره ۱۲۸۳ ده ارتحال ایلدی .

(سعدالدین افندی زاده)

خواجه زاده محمد چلبی مرحوم سعدالدین افندینك مخدومی اولوب محمد ثالث و احمد خان اولك عهد همایونلرنده ایکی دفعه شیخ الاسلام اولمشدر. ۱۰۲۴ ده مطعوناً ارتحال ایلدی .

(سعدالدین افندی زاده)

اسعد افندی خواجه مرحومك ایکنجی اوغلی اولوب ۱۰۲۴ ده برادری یرینه و ۱۰۳۲ ده ایکی دفعه مقام فتوایی احراز ایلدی .

سلطان عثمان مرحوم صاحب ترجمه‌نك کریمه‌لری عقیله خانمی داخل دائرۂ زوجیت ایتمکله شرف و حیثیتی ازدیاد بولمشدر .

(سعدالله سعدی افندی)

۹۴۰ : ۹۴۵ تاریخنده مقام فتواده بش سنه بولنمش اولان علمادن مشهور بر ذات ایدی .

تفسیر بیضاوی‌یه حاشیه‌سی واردر .

(سعید بك)

حضر آغا زاده در .

سلطان محمود خان ثانی دورنده اندروندن یتشمش مقتدر بر شاعر اولوب دیوانچه‌سی واردر .

(سعید پاشا)

یکرمی سکز چلبی نامیله معروف اولان خواجکاندن محمد افندینك اوغلی اولوب پدریله پاریسه کیتدیکی جهتله اوراده کورمش اولدیغی ترقیات صنعت و عرفانی عودتنده مملکتمزه دخی تطبیق ایله اوغراشمش ازجمله

صنعت طباعتك ایجاد و اختراعنه و خطوط عثمانی تطبعنه خدمت ایلمشدر ۱۱۶۹ تاریخنده صدر اعظم نصب اولنوب بش بچق آی صکره عزل ایله مرعشده وفات ایلمشدر .

(سعید پاشا)

مصر والیسی محمد علینك اوغلی ۱۲۷۱ تاریخنده عباس پاشادن صکره مصره والی اولمش ۸۰ ده وفات ایتمشدر .

(سعید پاشا)

دور محمود خان ثانیده ایکی سنه‌دن زیاده سرعسکرلك ایتمش وزرادندر .

(سلیم خان اول)

یاوز سلطان سلیم مرحوم دولت علیهٔ عثمانیه‌نك طقوزنجی پادشاهی اولوب ۸۷۴ تاریخنده تولد و ۹۱۸ ده تخت عالی بخت سلطنته جلوس بیورمش و ۹۲۶ ده تارك عالم فانی اوله‌رق ۸ سنه ۹ آی سلطنت سورمشلردر . بو مدت قلیله ظرفنده عقللره حیرت ویره‌جك مرتبه‌ده توسیع ممالك ایله آسیا جهتنده شاه صفوی حکومتنی و ذوالقدریه دولتنی و چراکسه‌یی اورته‌دن قالدیروب کردستان و قفقازیا اقوامنی دخی داخل دائرۂ اطاعت ایتمش و خلافت معظمهٔ عثمانیه‌یی دوش استحقاقلرینه آلوب حرمین محترمین اهالیسنه ایکیوز بیك آلتون صره کوندروب بهر سنه مصر اموالندن وظائف عظیمه باغلامشدر .

مشارالیه جهانکیراندن اولوب اتحاد اسلام کبی بر فکر عالی‌یه تبعیت ایدرك اوروپا فتوحاتنی وقت آخره تعلیق ایتمش و عمری وفا ایتسه ایدی آسیای وسطاده جسیم بر اسلام دولتی وجوده کتوره‌جکی شبهه‌دن وارسته‌در .

(سليم ثانى)

آنف الترجمه ياوز مرحومك تورونى وقانونى سلطان سليمانك اوغلى در اونبرنجى شهريار جليل الآثار اولوب ٩٣٠ ده تولد ٩٧٤ ده جلوس ٩٨٢ ده ارتحال ايتمشلردى .

زمانلرى بر سكونت دائمه ده وبناءً عليه سطوت موروثه لرى سايه سنده پارلاق صورتده كچمشدر وقبريس جزيره سى آلنمشدر .

سليم ثالث

يكرمى سكزنجى پادشاه عثمانى اولوب ولادتى ١١٧٥ جلوسى ١٢٠٣ ارتحاللرى ١٢٢٣ سنه سيدر .

پدرلرى سلطان مصطفى ثالث حضرتلرينك تربه سنده مدفوندر .

شعر وموسيقى يه مراقلى اولوب الهامى تخلص ايدرلردى .

ترقيات زمانه يه بحق واقف اولدقلرندن برّى بحرى عسكرك تنسيقى مكتبلر كشادى سفاين حربيه انشاسى كبى اساس ترقى يه خدمت ومباشرت بيورمشلردى .

سليمان خان قانونى

دولت عليهٔ عثمانيه نك اونجى پادشاهى وياوز سلطان سليمك يكانه مخدومى اولوب ٩٠٠ سنه سى تولد و٩٢٦ سنه سى جلوس و٩٧٤ ده ارتحال ايدرك قرق سكز سنه قدر مقام حكمرانيده بولنمشلردر .

قرق سكز سنه دوام ايتمش اولان ايام خلافتلرى مجارستان سفرلرى وايران محارباتى، آق دكز غوغالرى باربار وسلرك، صوقوللىلرك مساعئ حميتمندانه لرى ثمره سيله بختيارانه وغالبانه كذران ايتمكله سلطان سليمان قانونى حضرتلرى پك پارلاق صورتده سلطنت سورمشلردر .

سليمان ثانى

سلطان ابراهيمك ايكنجى اوغلى وسلاطين عثمانيه نك يكرمنجيسيدر . ولادتى ١٠٥٢ جلوسى ١٠٩٩ ارتحالى ١١٠٣ تاريخنده در . علوم وفنونه مراقلى مطالعهٔ كتب مرشيده ترجيح بيوررلر ايدى .

(سليمان بك)

ييلديرم بايزيد خانك الك بيوك اوغلى اولوب سكز سنه قدر حكومت ايتمش ايسه ده سلاطيندن معدود دكلدر .

(سليمان پاشا)

سلطان اورخانك اوغلى ودولتك ايكنجى صدر اعظميدر .

روم ايلى يه ابتدا كچوب فتوحاته موفق اوله رق كليبوليده وفات ايلدى .

سليمان پاشا نامنده كلان مشاهير وزرا شونلردر :

خادم سليمان پاشا قانونى دورنده يتشمش ٩٤٧ ده صدارته كچمشدر .

ملاطيه لى سليمان پاشا ١٠٦٥ ده صدر اعظم اولمشدر .

بوسنه لى سليمان پاشا ١٠٩٧ ده صدارته كچدى .

آبازه سليمان پاشا ١١٢٤ ده صدراعظم وقپودان اولمشدر .

(سليمان چلبى)

مولد شريف صاحبى مشهور سليمان افنديدر .

امير سليمان زماننده مظهر التفات اولمش ونظم ايتديكى قصهٔ مولود شريف اليوم بين الاسلام متداول ومتداثر اولمسى خلوص قلبنه دال بولنمشدر .

(سليمان شاه)

سليمان بن قيا آلپ عثمانلى پادشاهلرينك جد اعلاسى اولان غازى ارطغرلك پدرلريدر .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

قلعهٔ جعبر اوکنده نهر فراتده وفات ایتمکله مرقدی الآن مزار ترك دیو زیارتگاهدر .

(سلیم کرای)

قریم خانلرندن اوچ کشینك اسمیدر :

برنجیسی ١٠٨١:١٠٨٨ ایکنجیسی ١١٥٦ده اوچنجیسی ١١٧٨ و١١٨٤ و١١٩١ده اوچ دفعه خان نصب اولنمشدر .

(سلیم محمد پاشا)

بندرلی جری وجسور تهدیدینی ایقاعه قادر بر ذات اولوب یکیچریلرك الغاسی اثناسنده صدارته کتورلمش وحسن خدمتی دخی کورلمشدی .

(سنان آغا)

مشهور معمار سناندر .

عالملری خیران ایدن سلیمانیه جامعیله درتیوز قدر بیوك کوچك جامع مسجد کوبری وسائره وجوده کتورمش بر عثمانلی معماری اولوب ٩٩٦ تاریخنده ارتحال ایلمشدر .

(سنان پاشا)

سلطان محمد ثالث و مراد ثالث زمانلرنده بش دفعه صدارتده بولنمش ودیار یمنك فتوحاتنده عظیم خدمتی سبقت ایتمش اولان فاتح یمن سنان پاشادر .

ارناؤد جنسنه منسوب ایدی .

(سنان پاشا)

یاوز سلطان سلیمك منظوری اولمش اولان شجعان عصردن

صدر اعظم سنان پاشا ایران وعربستان سفرلرنده حسن خدمتی ابراز ایتمش ومصرده شهیدا ارتحال ایلمشدر .

(سنان پاشا)

اعاظم ادبای عثمانیه‌دن اولوب طرز جدید اوزره یازدیغی آثار ادبیه‌سی خیربخش ارباب عرفاندر .

ابوالفتح عصرنده رتبهٔ وزارتی احراز ایتمش وپادشاهك حفظ کتبنه مأمور اولمش ایدی .

(سنبل سنان افندی)

کبار مشایخدن وواضع طرقدن سنبلی طریقتك مؤسسی اولوب افضل زاده‌دن اخذ علوم ظاهریه ایتدکدن صکره طریق تصوفه دخول وچلبی خلیفه‌یه انتساب ایلدی .

شیخنك ارتحالنده وصیتی موجبنجه مصردن کلوب کریمه‌سی صفیه خاتونی تزوج ایله مصطفی پاشا درکاهنده فرش سجادهٔ ارشاد ایدرك ٩٣٦ده وفات ایلمشدر .

(سیاوش پاشا)

دور مراد خان ثالثده اوچ دفعه‌ده آلتی سنه ایکی آی صدارتده بولنمش اولان اعاظم وزرادن اولوب ایلك صدارتی ١٠٩٠ ایکنجیسی ١٠٩٤ اوچنجیسی ١٠٩٧ سنه‌لرنده‌در .

مشارالیه شرف صهریته دخی نائل اولمش ایدی .

(سیاوش پاشا)

جلالی آبازه‌پاشای مشهورك کوله‌سی اولوب سوق قدرله سلحدار شهریاری وقپودان دریا اولدقدن صکره اولا ١٠٦١ وثانیا ١٠٦٦ ده ایکی کره صدارته کچمشدر .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

عقل و درایتی وار ایسه‌ده مساوی اخلاق ایله اشتهار ایتمشدر .
دفتردار زاده محمد پاشا کبی بر مثال علم وعرفان اولان ذاتی قتل ایتدیکی کون کندیسی دخی وفات ایدرك ایکی جنازه‌نك بر مصلا طاشنده برلشمسی غرائب تصادفاتندندر .

(سیاوش پاشا)

سلطان محمد رابع دورینك اواخرنده اردودن سلیمان پاشانك فراری اوزرینه نیشده صدارته کچمشدر .
عن اصل کوپریلیلرك کوله‌سی ایکن مؤخراً آنلره داماد اولمش ویکیچریلرك طغیانی کونی یوز کون صدارتدن صکره تلف اولوب کیتمشدر .

سیدی رئیس

عثمانلو بحریوننددن ومشاهیر ریاضیوندن بر ذات درایتسمات اولوب غلطه‌لی سیدی علی رئیس دینمکله مشهوردر .
پیری رئیسك قتلی اوزرینه سیدی رئیس سویش دونماسنه قوماندان تعیین اوله‌رق عمان سواحلنه مسلط اولان پورتکیز دونماسنی تنکیل ایچون ٩٦١ تاریخنده بحر محیطه چیقمش وهرمز بوغازی آچیقلرنده دشمنك قوتلی بر دونماسیله چارپیشه‌رق کرك محارباتدن وکرك فورطنه‌لردن کمیلرك قسم عظیمی محو اولوب برقاچ پارچه سفینه ایله کجرات ساحلنه یناشمش ایدی .
برمدت کجرات شاهی سلطان احمدك یاننده بولندقدن وسفائن باقیه‌سنی مشارالیه‌ه امانت براقدقدن صکره هندستان افغانستان ماوراء النهرین خراسان آذربایجاندن طولاشوب درسعادته عودت وجرمی عفو ایله تقاعدی اجرا اولندی . ٩٧٠ ده درسعادتده ارتحال ایلدی .
غایت زنکین وکرم وسخاوتله مشهور اولوب ومرآت کائنات

مرآت الممالك کبی اولو کتابلر یازمش وبونلری دفعاتله اوروپالیلر بالترجمه باصمشلر ایدی .
شعری دخی اولوب کاتبی تخلص ایدردی .

حرف الشین

(شانی)

ابو السعود مرحومك طلابندن مظهر جذبهٔ رحمان بر شاعر غرابتنشانك اسمیدر .

(شانی)

اصحاب تیماردن هزلیاته مائل بر شاعر ایدی .

(شانی زاده)

سلطان محمود ثانی دورنده یتشمش علمادن محمد عطاءالله افندیدر .
بوذات اکثر علوم وفنونده بالخاصه علم طب وهیئت وهندسه‌ده فوق العاده ماهر ایدی .
عاصم مرحومدن صکره وقعه نویس اوله‌رق ایکی جلددن عبارت اولان تاریخی پك مکمل اوله‌رق یازمشدر .
غایت کوزل یازلمش برده جسیم تشریحی واردر .
تیره‌ده وفات ایدرك اوراده دفن اولنمشدر .

(شاه سلطان)

سلاطین عفتقرین عثمانیه‌دن یاوز سلطان سلیمك کریمه‌لری اولوب لطفی پاشانك حرمی اولدیغی حالده حسن امتزاج ایده‌مامکله بینلرنده مفارقت حاصل اولمشدی .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

(شاهی)

ادبا وشعرای عثمانیه‌دن نشانجی رئیس الکتاب توقیعی مصر دفتردارلقلرنده بولنمش اولان اوقچی‌زاده‌نك مخلصی‌در .

(شاهین علی پاشا)

١١٩٩ ده صدارته کچوب موخراً برچوق والیلکلرده واسماعیل سرعسکرلکنده بولنان ذاتدر .

موخراً وزارتی رفع اولنه‌رق کلیبولیده ارتحال ایلدی .

(شاهینکرای)

قریم خانلرینك خاتمه‌سی اولوب طوپال احمدکرایك اوغلی ایدی .

بوذات خفیف المشرب اجدادینك فکر حمیتپرورسندن محروم اولوب حرکات طفلانه وخود سرانه‌سی قریمك روسیه‌یه قاپدیرلمسنه سبب اولدیسه‌ده کندیسیده ردوسده جزاسنی بولدی .

(شریف افندی)

شیخ الاسلام اسعد زاده در .

١١٩٢ و ١٢٠٣ تاریخلرنده ایکی دفعه مقام قپودانیی احراز ایتمشدر . علم وفضلی واوج لسانده شعری واردر .

١٢٠٤ تاریخنده ارتحال ایلدی .

(شکرجی زاده)

مشهور خطاطلردن اولوب احمد ثالث دورنده شیخ حمداللهك مصحفنی استنساح ایتمك اوزره مدینهٔ منوره‌یه کوندرلمش وبر موجب اراده کلام قدیم ایله برده دلائل یازوب کتورمشدر .

١١٦٦ ده ارتحال ایلدی .

(شمسی پاشا)

دور قانونی وزراسندن وپادشاه مشارالیهك منظور التفاتی اولان وزرادن اولوب سلیم ثانی ومراد ثالث دور سلطنتلرنده فوق العاده اکتساب نفوذ ایتمش ومصاحب خاصلق مقامنده بولنمش ایدی .

منزل احمدلو نسلندن اولوب خالد بن ولیده ادعای انتساب ایدرمش شو بیت بو ادعاسنی مؤیددر :

شمسی اولسم نوله جهانده فرید
جد پاکمدر خالد ابن الولید

بو آدم تاریخده پك فنا بر اسم براقمش وصقوللی مرحومه دائما معترض کچنور ایدی .

اسکدارده آیازمه نام محلده لب دریاده‌کی جامع ومدرسه قربنده مدفوندر .

(شناسی)

عصر اخیرده یتشمش مشاهیر ادبای عثمانیه‌دن اولوب طوپخانه سمتنده طوغمش واوائل حالده طوپخانه قلمنه دوام ایتدیکی حالده موخراً اوروپایه کیدرك فنون جدیده‌یی بعد التحصیل درسعادته کلمش ایدی .

مومی الیه ادبیات جدیده‌نك موجدی اولوب کتابتك طرز عتیقنی اصول جدیده‌یه تحویله صرف غیرت ایتمش ایدی .

کنج یاشنده ایکن ١٢٨٨ ده وفات ایتمشدر .

(شهباز کرای)

قریم خانلرندن ارسلان کرایك اوغلی اولوب قریمده سرعسکر-

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

لكده بولندقدن صکره درسعادتده برمدت اقامت ایتمش و ۱۲۰۱ ده قریم خانی نصب وتعیین اولنمش ایدی .

خانلغی محاربه زماننه تصادف ایتدیکندن سرحدده خیلی ایش کورمش وپاشی دخی ضبط ایتمش ایسه‌ده امداد آله‌مدیغندن بالضرور بندره چکلدی .

(شیخی)

مشیخت اسلامیه‌یه واصل اولان اعظم علمادن بر ذات اولوب اسمی عبدالقادر در . مؤید زاده وابوالسعود افندی‌یه دخی قرابتی وار ایدی .

چیوی زاده‌دن صکره مقام قپودانی‌یه کچوب ایکی سنه صکره ۹۹۷ ده عزل اولنمشدر .

(شیری)

صدر اعظم هرسك زاده احمد پاشانك اوغلی اولوب یاوز سلطان سلیم طرفندن سرایه آلنه‌رق حرم همایونده تربیه اولنمش وبعده طشره‌یه اخراج قلنه‌رق بعض مناصبدن صکره متقاعداً مصرده ارتحال ایلمشدر .

حرف الصاد

(صابری)

حلبده یتشمش قناعتکاران شعرادن بر ذات اولوب تاقیه‌جیلکله کچنور ایدی .

(صاحب افندی)

سلطان محمود اول دورینك مقتدر شیخ الاسلاملرندن اولوب پیری زاده نامیله متعارفدر .

درکاه عالی یکیچریلرندن پیری آغانك اوغلی اولوب ۱۱۵۸ ده مقام فتوایی احراز ایتمش وبرسنه اون بر آی بش کون مقام مشیختده بولنمشدر .

ابن خلدون مقدمه‌سنی صاحب ترجمه ترجمه ایتمش ایدی بعض آثاری دخی واردر .

(صاری عبدالله افندی)

قیصریه‌لی خلیل پاشا برادرینك دامادی اولان سید محمد افندینك اوغلی اولوب خلیل پاشا دائره‌سنده پرورشیاب اولمش ومشار الیهك شرق سردارلغنده تذکره‌جیلك ورئیس الکتابلق وموخراً رکاب همایون رئیسلکی کبی مناصب دیوانیه‌ده بولندقدن وبغداد سفرینه دخی کیتدکدن صکره ترك مشاغل و توبه ایله زهد وتقوا واختیار کوشهٔ انزوایه راغب وسالك اولمشدر مثنوی شریفی شرح ایتمکله شارح مثنوی نامیله متعارف اولوب جوهرهٔ ثمرات الفؤاد نصیحة الملوك دره عنوانلی آثار عارفانه‌سی واردر .

(صافی)

فاتح مرحوم دائره‌سنده پرورشیاب اوله‌رق بایزید عصرنده رتبهٔ وزارتی احراز ایدن جزری قاسم‌پاشانك مخلصی‌در .

مشار الیه سلانیکده متقاعداً ارتحال ایلمشدر .

طبیعت شعریه‌سی واردر شو بیت جملهٔ اشعارندندر .

خط دلبر کبی آخر چون کلورمش یازیلان
صافیا آیینهٔ دلده غبار اولمق نه‌دن

(صافیٔ اسکداری)

عصرمزك مقتدر شاعرلرندن اسکدارلی صافی‌بك ۱۲۷۸ تاریخنده کردستان دفترداری امین نزهت افندی مرحومك صلبندن دنیایه کلمش و تحصیل ابتدائیسنی مکاتب موجوده‌ده اکمال ایتدکدن صکره اتمام معلومات ایچون فضلای عصردن علوم عربیه وادبیه‌یی اوکرنمشدر .

بر آرالق مأموریت ایله طرابلس غربه کیدرك درت سنه اول بلده‌ده بولنمش آنجق خسته‌لغی سببیله بالاستعفا درسعادته کله‌رك منزویانه بر عمر سورمکه باشلامشدر .

شعرده‌کی قدر قناعت مسلکنده دخی بر متانت خارق العاده‌یه مالك اولدیغندن لاابالیانه برحیاتی هرشیئه ترجیح ایدر .

جدال سعدی بامدعی نامیله کلستان سعدیده‌کی بر حکایهٔ حکمت آمیزی غایت سلیس بر صورتده سلك نظمه چکمش و حضرت فاروقك اسلامیتی قصه‌سنی دخی رنکین بر طرزده نظم ایلمشدر .

لسان فارسی‌یه مراقی اولدیغندن فارسی‌یه دائر بر قاچ پارچه آثاری دخی واردر .

آتیده‌کی بیتلر جملهٔ آثار شعریه‌سندندر :

قارشومزدن ینه سیر ایله او آفت کچیور
رفته رفته صانیرم عهد ملاحت کچیور
میل رفتارینی کورمك نه بیوك فرصتدر
ای کوکل غفلتی ترك ایله که فرصت کچیور

انتظار زمان کل چکرم
کل زماننده جام مل چکرم
چکمه‌م کل زمانی جام ملی
یار واغیاره قارشی ذل چکرم
بنده بیلمم کوکل کیمی چکیور
کیمه بیلمم که بن کوکل چکرم

جان ویردیکم ایفای عهود ایتمك ایچوندر
محو اولدیغم اثبات وجود ایتمك ایچوندر
کوزلر رخ جانانه نکاه ایتمکه مأمور
سرلر قدم یاره سجود ایتمك ایچوندر

کعبه‌یه خطاب

السلام ای بیت معمور زمین
التحیات ای مطاف مؤمنین

سنسك ای بیت خدای لامکان
دائراً مادار بر دار الامان

بیك صنم تعلیق اولنسه با مکه
کعبه‌سك بتخانه دیمز نامکه

بتپرستان ایلسون وارسون سجود
مؤمنین اصنامکه ویرمز وجود

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

ایله ابراز متانت ای بنا
مشرکیندن پرده پوش اول دائما

برکون ای بیت حرام نیك نام
آنلره الله سنی ایلر حرام

مؤمنینه بر پناه ایلر سنی
محترم بر قبله کاه ایلر سنی

(اسلام عمر) نام اثرندن :

چونکه نامی پیمبر مدنی
باشلادی دینه دعوته علنی
مسلمان اولدیلر برر ایکیشر
مکه ساکنلری اوتوز بوقدر
پرتو آلدقجه بویله دین مبین
حدت ایلردی جمله دشمن دین

الخ .

وینه مذکور اثردن :

کعبه دن ندا

یا رسول الله سنك وحدتسرای خاصکم
یادکارم جد عالیشانك ابراهیمدن
یا رسول الله بی دست کرم پیوستکه
کیمسه نك یوق حقی اعراض ایتمکه تسلیمدن

(صالح افندی)

سلطان مصطفی خان ثالث دورنده مقام مشیخته کچن علمادن اولوب شیخ الاسلام یکیشهرلی عبدالله افندی یه داماد اولمش ایدی .

١١٧١ ده مقام فتوایه کچوب بر بچق سنه صکره بعد العزل ١١٧٥ ده ارتحال دار بقا ایلدی .

(صالح پاشا)

محمود ثانی دورینك صدراعظملرندن ازمیرلی بر ذات اولوب بندرلی علی پاشایه قائممقام ومشارالیهك عزلنده خلفی اولمش ایدی .

(صالح رئیس)

امرای بحریهٔ عثمانیه دن کمیجیلکده فوق العاده ماهر بر ذات اولوب بارباروسك شاکردانندن ایدی .

قانونی دورنده پك بیوك یارارلقی کورلمشدر .

(صالح زاده)

بو عنوان ایله دولت علیه ده ایکی شیخ الاسلام کلمشدر : برنجیسی ١١٨٩ ده مقام فتوایه کچوب اون یدی ماه امور مشیختی اداره ایتمش اولان امین افندی ایکنجیسی سلطان مصطفی خان رابعله محمود ثانی دورلرنده ایکی دفعه شیخ الاسلام اولان احمد اسعد افندیدر .

(صانعی)

عطا زاده دینمکله مشهور بر شاعر اولوب طب وکیمیایه دخی مراقی وار ایدی .

(صائب)

شعرادن محمد صائب افندی اون ایکنجی عصر اوائلنده یتشمش وبعض مکاتبده معلملك ایتدکدن صکره کثرت عشرته انهماکی سبب محو حیاتی اولمش ایدی .

(صبحی)

شعرا ومورخین عثمانیه دن اولوب محمود اول عصرنده وقعه نویسلك ایتمش ومناصب دیوانیه نك برخیلیسنی احراز ایلمشدر .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

سامی وشاکرک مشترکاً یازدقلری تاریخی جمع واکمال ایلمشدر .

(صبحی پاشا)

وزرای سلطنت سنیه‌دن عبدالرحمن سامی پاشا زاده اولوب کنجلکنده پدریله مصرده بولنمش و درسعادته کلدکده مجلس معارف ومجلس والا اعضالغنده و بعض ولایات والیلکلرنده بولندقدن صکره اوقاف ناظری ایکن ارتحال ایلمشدر .

(صبریٔ شاکر)

نفعی ایله معاصر پك مقتدر بر شاعر اولوب زمانه کوره قصائدی امثالسز عد ایدیلور .

(صدقی)

عثمانلی شاعره‌لرندن امةالله خانمدر .

(صدقی زاده احمد رشید افندی)

١٢٣٨ تاریخنده شیخ الاسلام اولوب اون بر آی بو مقامده بولندقدن صکره ١٢٥٠ ده وفات ایتمشدر .

(صفا کرای خان)

قریم خانلرندن نورالدین صفا کرایك اوغلی اولوب ١١٠٣ تاریخنده طرف دولتدن قریمه نصب اولنمش واون آی مأموریتدن صکره انفصال ایدرك قرین آباد قصبه‌سنده ارتحال ایلمشدر .

(صفائی)

شعرای عثمانیه‌دن مصطفی صفائی افندی‌در .

باب عالیدن نشأت ایدرك دفتر امانته وصره‌سیله مراتب دیوانیه‌یی قطع ایله شهر ثانی دفترداری اولمش و ١١٩٦ ده وفات ایتمشدر . تذکرهٔ شعراسی واردر .

(صفوت پاشا)

متأخرین وزرای دولتدن اولوب دفعات ایله خارجیه نظارتی صدارت مستشارلغی معارف نظارتی دول اجنبیه ایله وقوعه کلان مجالس وقومسیونلرده وسفارتلرده بولندقدن صکره ١٢٩٥ تاریخنده خارجیه نظارتی کماکان عهده‌سنده قالمق اوزره مسند صدارته ارتقا ایلدی .

١٣٠١ تاریخنده ارتحال ایلمشدر .

(صمانی زاده)

اوج دفعه مسند فتوایی احراز ایتمش اولان متورعین علمای کرامدن بر ذات اولوب استانبول پایه‌لولرندن حسین افندی زاده‌در .

ایلك مشیختی ١٢١٥ ایکنجیسی ١٢٢٢ اوچنجیسی ١٢٢٥ تاریخلرنده‌در .

ایکنجی دفعه‌سنده یالکز بر کون قالمش ایدی .

(صنع الله افندی)

سلطان محمد ثالث و احمد اول دورلرنده درت دفعه مقام معلای مشیخت اسلامیه‌یی احراز ایتمش اولان جعفر زاده صنع الله افندیدر .

ابو السعود افندیدن ملازم اولدقدن صکره دور مدارس ایله ١٠٠٠ ده استانبول قاضیسی ١٠٠١ ده روم ایلی قاضیعسکری و ١٠٠٨ ده خواجه سعدالدین افندیدن صکره مشیخته کچدی .

١٠١١ ده ثانیاً ١٠١٣ ده ثالثاً ١٠١٥ اواخرنده دردنجی دفعه امور فتوایی درعهده ایتمشدر .

(صنعی زاده)

قضاتدن قره صنع الله افندینك اوغلی اولوب سلطان محمد رابع

دورنده ١٠٧٢ ده شیخ الاسلام اولمش و١٠٧٣ ده عزل ایله ٨٣ ده ارتحال ایتمشدر .

(صنعی)

بواسمده شعرادن برخیلی ذوات اولوب اك مشهوری بایزید ثانی دورنده بولنمش وشهزاده محمودك دیوان کاتبی اولمش ایدی .

(صوفی بایزید)

بایزید ماده سنه مراجعت اولنه .

(صوفی محمد پاشا)

محمدپاشا ومولوی محمد پاشا دیمکله معروف واواخر سلطنت سلطان ابراهیم خانیده صدارتده بولنمش اولان ذاتدر .

مشارالیه دفتردار باقی پاشانك کتخداسی اولوب پاشاسنك وفاتندن صکره بعض خدمات دولتده استخدام وبراز صکره یکیچری آغالغیله بنام اولمش ایدی .

قره مصطفی پاشا عصرنده مدت مدیده دفتردارلق ایدوب بعده عزل اولندیغنده یکی قپوده کی بغچه سنده نیجه زمان عزلت وانزوایی اختیار ویکی قپوده مولویخانه یه دوام ایتمکله صوفی محمد پاشا ومولوی محمد پاشا نامیله مشتهر اولدی .

صاحب ترجمه نك پیرلکنه وصوفیلکنه اکابر دولتك اعتقاد تامی بولنمغله مسند صدارته کتورلدیسه ده امیداولنان درجه ده خدمتی مشاهده اولنمامقله معلقره ده دار آخرته کیتدی .

سنی سکسانی متجاوز ایدی .

صوفیلك یوزندن نیجه مکاره ومظالمی ارتکاب ایدر ایدی .

(صو یولجی زاده)

اسمی عمر افندیدر .

مشاهیر خطاطیندن اولوب یوز قدر انعام یازمشدر .

١٠٩٧ ده ارتحال ایلدی .

حرف الطاء

(طاشکوپری زاده)

اعاظم علماء عثمانیه ومشاهیر مؤلفین کرامدن عصام الدین ابوالخیر احمد بن مصطفی افندی ٩٠١ تاریخنده بروسه ده تولد ایله درسعادتده تحصیل ایتمش وداخل طریق اوله رق ادرنه و درسعادت مدارسنده دور ایلمش ایدی .

استانبول قاضیسی اولدقدن صکره کوزلرینه عمی طاری اوله رق اختیار تقاعد ایتمکله تألیف وتصنیف ایله امرار حیات ایدرك ٩٦٨ ده ٦٩ یاشنده داربقایه رحلت ایلمشدر .

تصانیف وتألیفات معتبره سی اولوب شقایق النعمانیه مفتاح السعاده ویا موضوعات العلوم ایله تاریخ کبیر ودرس کتابلرینه متعدد شرح وحاشیه لری واردر .

(طالب افندی)

ازمنهٔ متأخره شعراسندن برذات اولوب محمود ثانی حضرتلرینك منظور التفاتی اولمشلر ایدی .

(طالبی)

سلطان سلیمان شهزاده سی سلطان محمدك دفترداری اولوب مؤخراً

يكيچرى افنديسى اولمش وياوز سلطان سليمك معيتنده دخى بولنمش ايدى .

منزولاً ارتحال ايلدى .

(طاهر پاشا)

چنكال اوغلى ديمكله مشهور شجعان وزرادن بر ذات اولوب بر مدت قپودان پاشالق ايتمش وشهرت سياست ايله اشتهار ايلمش ايدى.

بوسنه واليلكنده حسن خدمتى كورلمش و اصلاحات اجرا ايلمشدى .

(طرخونجى احمد پاشا)

احمد پاشا ماده‌سنه مراجعت اولنه .

(طورسون فقيه)

دولت عثمانيه‌نك دور اولنده بولنمش مشاهير علمادن بر ذات اولوب شيخ اده‌باليك داماد وشاكردى وعثمان غازينك باجناغى ايدى.

ايلك خطبهٔ استقلالى مشاراليه اوقومشدى .

(طوسيوى رشيد افندى)

دور سلطان محمود ثانيده بولنمش مشاهير علما و قضاتدن اولوب طوسيه اشرافندن وعلماى محليه‌دن محمد افنديك اوغلى ايدى .

برچوق قضالرده نيابتده بولندقدن صكره درسعادته كلوب اسكدارده احسانيه محله‌سنده‌كى خانه‌سنده برقاچ سنه‌لر اقامتدن صكره لاجل الحج اوغلى نزهت افندى ايله برلكده حجازه عزيمت و ١٢٥٨ تاريخنده مصر نادرة العصرده مطعوناً ارتحال داربقا ايلدى .

طبيعت شعريه‌سى دخى وار ايدى .

صاحب ترجمه محرر فقيرك پدرى نزهت افنديك پدرلريدر .

(طيار پاشا)

نصوح پاشا كتخداسى مصطفى پاشا زاده‌در .

بدايت حالنده حربان محاربانده يارارلق كوسترمش اولديغندن طيار لقبنى آلمش وبر آرالق دياربكر محافظى دخى اولمش ايدى .

بغدادك فتحى سنه‌سى بيرام پاشانك ارتحاليله صدارته كچوب محاصرهٔ بغدادده ابراز شجاعت وجسارت ايدرك شهرك فتحى قوهٔ قريبه‌يه كلمشكن بر قورشون دانه‌سيله عازم مرتبهٔ شهادت اولدى (١٠٤٨) .

(طيار پاشا)

بطال پاشانك اوغلى اولوب ١٢٠٥ ده اسارتله روسيه‌يه كيتمش وبعد الخلاص ١٢١٥ ده رتبهٔ وزارتله طربزون واليسى اولمش ايدى .

برخصوصدن طولايى حقنده فرمان قضا جريان شهريارى صدور ايتديكندن قريمه قاچمش و ١٢٢٢ ده صدارت قائممقاملغى اختلاس ايتمش ايسه‌ده مركوز طينتى اولمش خيانت محميلرنجه دخى واصل درجهٔ بداهت اولمغله حاجى اوغلى پازارنده جزاى سزاسى ترتيب اولنمشدر .

حرف العين

(عارف)

سلطان سليمان قانونينك شهنامه‌جيسى فتح الله عجمى اولوب ابراهيم كلشنينك كريمه زاده‌سى ايدى .

(عارف افندى)

بكخان سلطان كتخداسى ديمكله متعارف رئيس الكتاب عارف افنديدر . ١٢٢٨ ده ارتحال ايلدى .

(عارف افندى)

مشرب زاده حفيديدر .

١٢٧٠ تاريخنده شيخ الاسلام اولوب مكتب نوابى تأسيس ايلدى بش سنه مقام فتواده بولنمشدر .

(عارف ، حكمت بك)

بلغراد محافظى وزرادن رائف اسماعيل پاشازاده صدوردن عصمت بكك نجل نجيبى اولوب مناصب علميه‌يى صره‌سيله قطع ايتدكدن صكره ١٢٦٢ تاريخنده مكى‌زاده مصطفى عاصم افندى خلفلرى اوله‌رق شيخ الاسلام اولمش ويدى بچق سنه قدر كال استقامت وكار كذارى ايله مقام فتوايى اداره ايدرك يتمش سنه‌سى حسب الايجاب مسند فتوادن انفصال ويتمش بشده ارتحال دار بقا ايلدى .

نوح قپوسنده طريقه ناظر اجدادى قبرستاننده مدفوندر .

عالم ، شاعر ، اديب ، اهل پرور بر ذات ايدى .

(عارفى پاشا)

عصرمز وزراسندن ٩٥ ده باش وكالت منصبنى احراز ايتمش اولان ذاتدر .

(عاشر افندى)

سليم ثالث دورنده ١٢١٣ تاريخندن ١٥ تاريخنه قدر مقام فتواده بولنمش اولان علماى عثمانيه‌دن برذات اولوب رئيس الكتاب مصطفى افنديننك اوغلى ايدى .

بغچه قپوسنده خانه‌سى عرصه‌سنده كتبخانه وحجره ودار القراء بنا ايدوب كنديسيده مذكور كتبخانه ساحه‌سنده مدفوندر .

ارتحالى (١٢١٩) .

(عاشق پاشا)

عثمان غازى حضرتلرينك معيتنده بولنمش اولان مظنهٔ كرامدن مخلص پاشانك اوغلى اولوب ارباب عرفان ومتصوفيندن ايدى عارفانه برمنظومه‌سى واردر .

(عاشق چلبى)

تذكرهٔ شعرا مؤلفى قدماى شعراى عثمانيه‌دن وعلماى كرامدن پير محمد بن سيد على اصالت ونجابت ايله موصوف برخاندانه منسوب اولوب ٩٢٦ ده درسعادتده طوغمش وعلوم وفنونى درسعادتده تحصيل ايله بعض قضالر نيابتنده بولندقدن صكره تذكرة الشعرا وذيل شقايقى مقامات عاليه‌يه تقديم ايله قيد حيات شرطيله اسكوب قضاسنه نائل اولمش ايدى .

آثار ادبيه‌سى واردر .

طاش كوپرى زاده‌يه معاصر ايدى .

((مكى زاده) عاصم مصطفى افندى)

عبد الحميد اول وسليم ثالث حضرتلرى دورلرنده ايكى دفعه مسند مشيختى احراز ايدن مكى محمد افندينك مخدومى اولوب ١١٧٧ تاريخنده

تولد ایدرك ١٢٣٣ و ٣٩ و ٤٨ تاریخلرنده اوچ دفعه‌ده اون یدی ییل مقام معلای فتواده بولنمش اولان علمای عثمانیه‌دن خلوق فقراپرور بر ذات ایدی .

ثروت وغناسی حددن افزون اولوب قپوسی اصحاب ضرورته کشاده ایدی ١٢٦٢ تاریخنده یتمش بش یاشنده بالارتحال فاتحده پدری یاننده مدفوندر .

(عاصم افندی)

مترجم قاموس عینتابی احمد عاصم افندی علمای محلیه‌دن تحصیل علوم ایتدکدن صکره درسعادته کله‌رك طریقه داخل وسلانیك مولویتنه نائل اولمش ایدی .

بر آرالق وقعه نویس دولت اولوب مشهور تاریخ عاصمی یازمشدر .

قاموس وبرهانی ترجمه وسائر آثار معتبره دخی وجوده کتورمشدر .

نوح قپوسی قبرستاننده صفهٔ مخصوصه‌ده مدفوندر .

شعره دخی مراقی اولوب شو بیت آثار شعریه‌سندندر :

نیجه بر خدمت مخلوق ایله مشغول اوله‌لم
سائل حق اوله‌لم نائل مسئول اوله‌لم
بزده صورت ویره‌لم کندیمزه قابل ایسه
واره‌لم اهل صفا بزمنه مقبول اوله‌لم
قالمه‌دن خاك مذلتده همان ای عاصم
عازم سوی سما سای ستانبول اوله‌لم

(عاطف)

محمود خان اوّل دورنده دفعات ثلثه‌ده شق اول دفترداراغنده بولنمش اولان شعرا وادبای عثمانیه‌دن در .

شیخ وفا قربنده بر دار الکتبی وار در .

(عاکف پاشا)

اعظم شعرا وادبای عثمانیه‌دن تبصره صاحبی مشهور عاکف پاشادر .

بر مدت جبار زاده سلیمان بکك کتابتنده بولنوب مؤخراً باب عالی‌یه داخل واورادن صره‌سیله قطع مراتب ایدرك رئیس الکتاب اولمش ایدی .

١٢٥١ تاریخنده رئیس الکتاب مسندینك لغویله بارتبهٔ وزارت خارجیه نظارتنه تعیین قلنمشدر .

ایشته دولتمزده برنجی خارجیه ناظری مشار الیه عاکف پاشادر .

خارجیه نظارتندن صکره بر آرالق پرتو پاشا یرینه داخلیه نظارتنه کچمش ایسه‌ده بالآخره عزل اولنوب ٦٣ تاریخنده حجازدن عودتده اسکندریه‌ده ارتحال ایلمشدر .

انشاسی سلیس طرز افاده‌سی اصول جدیده اوزره اولوب شمدیکی کتابت عثمانیه‌نك مؤسسلرندن معدود در .

(عالی پاشا)

متأخرین وزرای سلطنت سنیه‌دن ومشاهیر سیاسیوندن محمد امین عالی پاشا مصر چارشولی رضا افندی نامنده برینك اوغلی اولوب ١٢٣٠ تاریخنده درسعادتده طوغمش وعلوم ابتدائیه‌یی بعد التحصیل باب عالی‌یه داخل اوله‌رق عقل ودرایت وفطانتی جهتیله اولیای امورك مظهر توجهی اولدیغندن سفارت کتابتیله ویانه ولوندره‌یه عزیمت وخارجیه مستشارلغی ولوندره وپارس سفارتلرینه تعیین

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

اولنه‌رق يدى دفعه خارجيه نظارتنى وبش دفعه صدارتى احراز وبعض ولايات شاهانه‌ده واليلكده بولنمشدر .

اواخر عمرنده صدارت وخارجيه نظارتى دخى عهده‌لرنده ايدى . ١٢٨٨ تاريخنده وفات ايتمشدر .

(عباس پاشا)

مصر واليلرينك اوچنجيسى اولوب ابراهيم پاشادن صكره جدى محمد على پاشانك حال حياتنده ١٢٦٥ تاريخنده مصره والى تعيين بيورلمش و ٧٠ تاريخنده ارتحال ايلمشدر .

(عبد الحق ملا)

سلطان محمود وعبد المجيد خان حضراتى زمان سلطنتلرنده اوچ دفعه سر اطباى سلطانى اولمش اولان اعلم علمادندر .

حكيم باشى خير الله افندينك تورونى اولوب مجلس معارف اعضالغنده مكتب طبيه نظارتنده رياست علماده دخى بولنمشدر .

عبد الحميد خان اول

دولت عليهٔ عثمانيه‌نك يكرمى يدنجى پادشاهى اولوب سلطان احمد ثالثك اوغليدر .

١١٣٧ تاريخنده دنيايه كلوب ١١٨٧ ده برادرلرى مصطفى خان ثالثدن صكره زينت بخش سرير سلطنت اولمش و ١٢٠٣ تاريخنده ارتحال دار نعيم بيورمشدر بدايت سلطنتلرى روسيه ايله محاربه زمانى اولمغله غوائل داخليه دخى بوكا انضمام ايدرك قينارجه معاهده‌سى امضالنمش وروسيه‌لونك دسايسى بالآخره قريمك تركنى موجب اولمشدر .

لوند اشقياسيله سوريه‌لى طاهر عمرك حدلرى بيلديرلدكدن صكره ١٢٠٠ تاريخنده روسيه‌يه تكرار اعلان حرب اولنمشدر .

غوائل متتابعه شهريار غيورك موجب تأثرى اولمغله ١٢٠٣ تاريخنده ٦٦ ياشنده دار بقايه رحلت بيورديلر .

باغچه قپوسنده كائن حميديه تربه‌سى ومدرسه وكتبخانه وعمارت وسبيل ومكتب اثر بنالريدر .

(عبد الرحيم افندى)

سلطان ابراهيم خانك اواخر ايامنده ١٠٥٧ ده مسند مشيخته ارتقا ايتمش علمادن برذات اولوب عن اصل آطنه‌ليدر .

كنجلكنده درسعادته كلوب دور مدارسدن صكره استانبول قاضيسى و آناطولى و روم ايلى قاضيعسكرى اولمش و مؤخراً تاريخ مذكورده مقام فتوايه اعتلا ايلمشدر .

طوغرى سوزلو خاطر و كوكله باقماز صلابت دينيه‌سى بر كمال بر ذات ايدى . بلغرادده مدفوندر .

(عبد الرحيم افندى)

مشيخت اسلاميه‌ده بولنمش بر ذات اولوب منتش زاده ديمكله مشهوردر . ١١٢٧ ده شيخ الاسلام اولمش ايدى .

(عبد الغنى النابلسى)

كبار مشايخ قادريه ونقشبنديه‌دن عارف بالله بر ذات اولوب ١٠٥٠ ده دمشقده طوغمش ويكرمى ياشنده تدريس وتأليفه ابتدار ايدرك يوزى متجاوز كتب ورسائل يازمش و بر آرالق مجاهده وعبادات ايله خانه قپانوب بالآخره ينه نشر علومه باشلامش ايدى .

١١٤٣ تاريخنده وفات ايتمشدر .

(عبد الله افندى)

١١٦٨ تاريخنده مقام فتوايه ارتقا و ١١٧٤ ده يوز ياشنده ارتحال داربقا ايتمش اولان عبدالله وصاف افنديدر .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

﴿ عبدالله افندی ﴾

احمد خان ثالث دورنده ١١٣٠ : ١١٤٣ تاریخنده ١٣ سنه مشیخت اسلامیه‌ده بولنمش وبعد العزل جانب حجازه دخی کیتمشدر .

بو ذاته یکی شهرلی عبدالله افندی دیرلر .

دری زاده عبدالله افندی دخی ١٢٢٥ و ٢٧ تاریخلرنده ایکی دفعه مشیخته کچمشدر .

عبدالمجید خان

ابن محمود خان ثانی بن عبد الحمید خان اوّل دولتمزك اوتوز برنجی پادشاه جلیل الشانی اولوب ١٢٣٧ تاریخنده کهواره زیب شهود و ١٢٥٥ ده پدر جنتمقرلری سلطان محمود خانك وفاتنده تخت علی بخت عثمانی‌یه قعود بیورمشلر در .

شهریار مشار الیه سلطان محمود خانه خیر الخلف ودولت ابد مدتمزه مدار شان وشرف اولان اعظم حکمداران جهاندندر .

اون یدی یاشنده تخته چیقدقلری حالده متصف اولدقلری شدت ذکا ودرایت خارق العاده سایه‌سنده یکرمی ایکی ییل دولتی حکیمانه اداره وپدرینك قوردیغی اساس ترقیاتی حقیله اکمال ایتدیلر . رعایا وبرایا حقنده عدل ومرحمت کوستره‌رك دولتك مادی ومعنوی اقتدارینی یرینه کتورمکه موفق اولمشلردر .

جلوسنك ایکنجی سنه‌سی صدر اعظم مصطفی رشید پاشا جمله مواجهه‌سنده کلخانه‌ده بر خط همایون قرائت ایلیوب بونده مسلم وغیر مسلم تبعهٔ شاهانه‌نك نظر قانونده مساوی اولدیغی وهر کسك مال وجاننك امین بولندیغی اعلان قلنمش ایدی .

مؤخراً دولتك هر جهتنك تنظیم اداره‌سنه، ویرکو وعسکری

نظاملرینك اصلاح وتنسیقنه، معارفك ترقیسنه حصر دقت اولنه‌رق ممالك محروسهٔ شاهانه‌نك اعمارینی موجب اوله‌جق شیلرك اجراسنه همت اولنمشدر .

خارجاً دخی بر مسئلهٔ مهمه حالنی اکتساب ایتمش اولان مصر ایشلری دول متفقه‌نك مادی ومعنوی معاونتلریله محمد علی پاشانك دائرهٔ عبودیته ارجاعی ومصرك دولته تابع بر خدیویت هیئتنده اداره‌سی صورتیله تسویه‌پذیر اوله‌رق تابع ایله متبوع مفخمی آراسنده‌کی مباینت برطرف ایدلمشدر .

مسئلهٔ مصریه بو وجهله بتدکدن صکره اکمال ترقیات داخلیه وتزیید قوای حربیه‌یه جداً دوام اولنوب دولتمز بر دولت قویه ومنتظمه هیئتنه کرمکله اصدقای دولتك یوزی کولمکه باشلادی .

دولتك هر جهتدن باشلادیغی اصلاحات وترقیات روسیه‌لونك نظر دقتنی جلب ایتمکله یکیدن برغائله چیقارمق اوزره قدس مسئله‌سنی اورته‌یه قویمش واورتودوقس کلیسانه ویریلان امتیازك توسیعنی طلب ایتمش وترویج مقصد ایچون پرنس منچیقوفی مرخص صفتیله درسعادته کوندرمش ایدی .

روسیه‌لونك مطالب غیر محقه‌سی باب عالی طرفندن رد اولنمغله پرنس منچیقوف عودت ایدر ایتمز روسیه اردولری پروت نهرینی مرور ایدرك مملکتی اشغال ایتمکه باشلادی .

بونك اوزرینه ١٢٦٩ تاریخنده روسیه‌یه اعلان حرب اولنه‌رق سردار عمر پاشا قلفات واولتانجه محاربه‌لرینی قزاندی وعسکرمز افلاق یاقه‌سنه کچدی .

شهید موسی پاشا اون بیك عسکرله سلستره‌ده دشمنك سکسان

بيك كشيسنى رجعته مجبور ايدرك هر يرده عساكر عثمانيه‌نك موفقيتى كوزه چارپمغه باشلادى آنجق سينوبده بولنان خفيف دونانمنز روسيه‌لونك بغتةً باصدرمسيله يانمش ايدى بونك اوزرينه اوته‌دنبرو روسيه‌لونك اوروپاده تجبر وتحكمى عليهنده بولنان انكلتره وفرانسه وساردنيا دولتلرى ايشه مداخله ايدرك دولت عليه ايله تدافعى وتعرضى بر اتفاق عقدايدرك دونانمالرى فوج فوج استانبول بوغازينه وارد اولدى.

اوستريا دولتى مملكتنى روسيه استيلاسنه قارشو مدافعه ومحافظه‌يى درعهده ايتمكله دارالحربك قريم شبه جزيره‌سى اولمق مقتضى كورنمكله طونه اردوسى ايله دول متفقه‌نك ٢٠٠ بيك عسكرى قريم شبه جزيره‌سنى اشغال ايتديلر. شبه جزيره‌نك اك متين قلعه‌لرى ضبط ايدلدى عسكرمزك شجاعت وستايشى عالمك دلنده مذكور اولمغه باشلادى.

غوغا آناطوليده دخى شدت پيدا ايتمش اولمغله روسلر بيكلرجه تلفات مقابلنده ضبط ايده‌بيلديلر نهايت اوروپاليلرك توسطى اوزرينه سيواستپولك روسيه وقارصك دولت عليه‌يه اعاده‌سى وبساربيه‌نك روسيه‌دن اخذيله مملكتينه الحاقى ودولتك بوغازلر حقنده‌كى حاكميتى وبحر سياهده هيچ بر دولتك حرب كميسنك بولنمامسى ودولتك تماميت ملكيه‌سنك تصديقى كبى شرطلرله مشهور پارس معاهده‌نامه‌سى عقد وامضا اولندى «١٢٧٣».

براز صكره روسيه‌لونك تشويقيله قره‌طاغ و يونانستانده ظهوره كلان اغتشاش قوۀ عثمانيه طرفندن برطرف اولندى. شام طرفنده درزى ومارونيلر بينده‌كى پاطردى اوروپا مداخله‌سنى موجب اوله‌جق درجه‌ده اهميت پيدا ايتدكده مشهور فؤاد پاشانك اعزاميله باتشديرلمشدر.

براز صكره سلطان ذيشان قرق ياشلرنده اولديغى حالده سلطنتك يكرمى سنه‌سى ارتحال دار نعيم ايلمشلردر.

(عبدى پاشا)

سلطان احمد ثالث دورنده ايكى دفعه قپودان دريا اولان امراى بحريه‌دن بر ذاتدر.

ايلك قپودانلغى ١١٤٣ وايكنجيسى ١١٤٤ در.

(عثمان پاشا)

شجعان وزراى سلطنت سنيه‌دن اوز دمور اوغلى عثمان پاشاى غازيدر.

يمن وحبش بكلر بكى اوز دمور پاشانك اوغلى اولوب دها پك كنج ايكن يمن و حبش جهتلرنده مهم مأموريتلرده بولندقدن صكره درسعادته كله‌رك صقوللى محمد پاشا هرنه‌سببدن ايسه منفورى اولمش وبالآخره ٩٨٦ده رتبۀ وزارتله شروانه والى تعيين قلنمش ايدى.

ايران محاربه‌لرنده وطاغستان وقره‌باغ جهتلرنده برچوق موفقياته نائل اولمغله نفوذ واقبالى بر درجه دها عالى اولوب التفات شاهانه‌يه مظهر اولمش ايدى.

بعده قفقاس طاغلرينى آشوب سكسان كون قدر مهم بر سوق الجيش يوريشيله قريمه كيدرك اورادن درسعادته كلدكده فوق العاده التفاته مظهر ورتبۀ صدارتله صهريت سنيه‌يه واصل اولمشدى.

بر آى صكره ينه شرق سفرى ايچون سرحد شرقى‌يه كيدرك تبريزى ضبط ايتدكدن صكره مرض زخيردن ارتحال ايلدى.

(عثمان پاشا)

طوپال عثمان پاشا سلطان محمود اوّل دورنده ١١٤٤ده صدارته

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

كچن وزرادن اولوب نادر شاه ايله وقوعه كلان محاربه ده شهيداً وفات ايتمشدر .

غيور برذات ايدى .

عثمان خان اوّل

دولت عليهٔ عثمانيه نك مؤسسى وخاندان جليل العنوان عثمانيه نك برنجيسى اولان پادشاه جليل الشاندر .

ولادتلرى ٦٥٦ بالاستقلال جلوسلرى ٦٩٩ وارتحاللرى ٧٢٦ تاريخ هجريسى اولوب مدت سلطنتلرى ٢٧ سنه در .

زمان سلطنتلرنده ازنيق، مرمره، كستل، لفكه، اقچه حصار، كيوه، لبلبجى حصار، يكيجه، طراقلو، مدرنى، صماندره، قره مرسل، يار حصار، اين اوكى وامثالى قلاع وبلاد اولوب هيئت عثمانيه مزى بر عشيرت حالندن اوچيوز بيك نفوسلى بر دولت حالنه ارقا ايلمشدر .

بروسه ده مناستر نام محلده مدفوندر .

عثمان ثانى

دولتمزك اون بشنجى پادشاهى اولوب احمدخان اوّلك مخدومى در . ١٠١٣ تاريخنده تولد ١٠٢٧ ده جلوس و١٠٣١ تاريخنده اون آلتى ياشنده ارتحال ايتديلر .

زمان سلطنتلرنده بغدان و لهستان اوزرينه اكتساب غليان اولنمش وشدت شتادن خليج طوكمشدر .

خايجك انجمادينه ظرفاى زمانه شو بيتى ديمشلردر :

— بيت —

يول اولدى اسكداره بيك اوتوزده آق دكز طوكدى

عثمان خان ثالث

يكرمى بشنجى پادشاه اولوب ١١١٠ تاريخنده تولد و٦٨ ده جلوس و٧١ ده ارتحال بيورديلر .

نور عثمانيه اسمنده كى جامعى سلطان محمود اوّل وضع اساس ايتديكى حالده صاحب ترجمه كندى اسملرينه نسبتله كشاد بيورديلر .

زمان سلطنتلرنده استانبولده ايكى دفعه بيوك حريق وقوعه كلوب برنده شهرك ثلثانى ديكرنده ربعى يانمشدى .

(عطا)

اونجى عصر هجريده نشو ونما بولان شعرادن اولوب مولودى سليمان چلبينك معاصرى ومعارضى ايدى .

(عطاءالله افندى)

سلطان سليم ثانى عصرينك اكبنام علماسندن وشهريار مشاراليهك خواجه سى ايدى .

عصرنده فوق العاده نفوذ صاحبى اولديغندن اقبالنى سوء استعماله باشلاديغندن اكابر دولتك على الخصوص ابوالسعود مرحومك موجب شكاياتى اولمش ايدى .

٩٧٩ ده ارتحالى ابوالسعود افندينك انشراح قلبنى موجب اولمش ايمش .

(عطاءالله افندى)

شريف زاده ديمكله مشهور علمادن اولوب سليم ثالث ومصطفى خان رابع زمانلرنده ايكى دفعه مقام فتوايه صعود ايتمش ايسه ده بعض مساوئ حركاتيله تاريخده سوء شهرت براقمشدر .

(عطائی)

شاعر شهیر نوعی افندینك اوغلی شعرادن بر ذات اولوب شقایق النعمانیه‌یه « خدائق الحقایق فی تکملة الشقایق » نامیله بر ذیلی واردر .

(عطری)

سلطان محمد ثالث دورینك شعرای مشهوره‌سندن اولوب ندیم پادشاهی ایدی .

(عطوفی)

اسمی مولی خیرالدین حضردر . سلطان بایزید ثانی عصرنده تفرد ایدن علمادندر .

علوم عقلیه وادبیه‌ده صاحب یدطولا ایدی .

(علاءالدین پاشا)

غازی عثمان خانك برنجی اوغلی ودولتمزك ایلك وزیروصدراعظمی اولان ذاتدر.

مشارالیه دولتمزه نظامات وقوانین وضع ایتمك اقچه والبسه وعساکر موظفه ترتیب ایلمك کبی خدمات مهمه ابراز ایلمشدر .

ارتحالی ٧٣٧ تاریخنده‌در .

(علاءالدین العربی)

حلب علماسندن اولوب درسعادتده ملا کورانی وحضر بکدن اخذ واکمال علوم ایدرك ادرنه وبروسه‌ده مدرس اولدقدن صکره علاءالدین خلوتیدن علوم باطنیه اکتساب ایلمشدر .

٩٠٠ تاریخنده مسند فتوایه کچوب برسنه صکره ارتحال ایلدی .

٩٩ اولادی اولدیغی روایت اولنور .

(علی افندی)

زنبللی علاءالدین علی جمالی افندیدر .

سلطان بایزید سلیم وسلیمان قانونی دورلرنده بلا انفصال یکرمی آلتی سنه قدر مسندفتواده بولنمش اولان اعاظم علما واکابر صلحای عثمانیه‌دن برذات جلیل الصفات اولوب عن‌اصل قره‌مانلی‌در .

شریعت محمدیه‌یی محافظه‌ده زهد وتقواده صوك درجه‌ده متانت ابراز ایدر ویاوز مرحوم کبی بر مهیب پادشاهه سوز اکلاته‌رق غضب وشدتنی تعدیل وازاله ایلر ایمش .

زیرکده خانه‌سنك پنجره‌سندن برزنبل صارقیدوب اصحاب مصالحك فتوالرینی بو زنبله وضع ایتدیره‌رك بعده یوقاری چکه‌رك حل مسائل ایله تکرار آشاغی صارقیده‌رق بلا مشکلات اعطا ایتمسی زنبللی لقبنه بادی اولمشدر .

(علی پاشا)

دولت علیهٔ عثمانیه‌ده علی پاشا اسمنده بر چوق ذوات کلمش اولمغله بونلرك اسامیسی ایله تاریخ نصب وعزل وارتحاللری ومدت صدارتلری جدول آتیده ارائه اولنمشدر :

اسامی	دفعه	تاریخ نصبی	تاریخ وقوعاتی	ایام	شهر	سنه
علی پاشا چاندارلی	٢	٧٨٨	٧٩١	٠	٠	٣
خادم علی پاشا	٢	٩٠٧	٩٠٩	٠	٠	٢
ثانیاً علی پاشا	٠	٩١٢	٩١٧	٠	٠	٥
سمیز علی پاشا	١	٩٦٨	٩٧٢	٠	٠	٤
یاوز علی پاشا	١	١٠١٢	١٠١٣	٠	٧	٠
کمانکش قره علی پاشا	١	١٠٣٢	١٠٣٣	٠	٧	٠
عربه‌جی علی پاشا	١	١١٠٢	١١٠٣	١١	٧	٠
حاجی علی پاشا	١	١١٠٣	١١٠٤	٠	٠	١
سورمه‌لی علی پاشا	٢	١١٠٥	١١٠٦	١٩	٧	٠
ثانیاً	٠	ابقاء	١١٠٦	١٨	٢	٠
داماد علی پاشا	١	١١٢٥	١١٢٨	٠	٥	٠

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

اسامی	دفعه	تاریخ نصبی	تاریخ وقوعاتی	ایام	شهر	سنه
بیقلی علی پاشا	١	١١٦٨	١١٦٩	٣	٢	٠
چلبی علی پاشا	١	١٠٢٩	١٠٣٠	٠	٢	١
مولدوانی علی پاشا	١	١١٨٣	١١٨٣	١٥	٤	٠
سلحدار علی پاشا	١	١٢٣٨	١٢٣٩	٠	١٠	٠
بندرلی علی پاشا	١	١٢٣٦	١٢٣٦	٩	٠	٠

(عیسی چلبی)

یلدیرم بایزید خانك اوغلیدر .

تیمور وقعه‌سی اوزرینه ایام فترتده بروسه و حوالیسنك حکومتنی اله کچورمش ایسه‌ده چلبی سلطان محمدك بالاستقلال حکمران ملك عثمانی اولدیغنده سطوتی زائل و کندیسی رحمت رحمانه واصل اولمش ایدی .

(عینی)

متأخرین شعرای عثمانیه‌دن سرورینك معاصری اولان برذاتدر.
سروری ایله مشاعره‌سی وار ایدی .
١٢٥٤ تاریخنده وفات ایتمشدر .

حرف الغین

(غازی کرای)

قریم خانلرینك سرافرازانندن اولوب دولت کرایك اوغلی ایدی. اوز دمور زاده‌نك معیتنده شرق سفرلرنده شجاعت و بسالتی مشاهده اولنمش وایرانده یدی سنه قدر اسارتده قالمش ایدی ٩٩٦ .

اوّلا خان نصب اولنوب سکز سنه اون آی وایکنجی دفعه خانلغنده دخی اونبر سنه اوچ آی که جمعاً یکرمی سنه مسند نشین خانی اولمشدر.

عالم و ادیب و شاعر بر ذات اولوب آتیده‌کی بیت آثار شعریه‌سندندر .

راتبه میل ایدرز قامت دلجو یرینه
طوغه بل باغلامشز کاکل خوشبو یرینه

١١١٦ دن ١١١٨ تاریخنه قدر خانلق منصبنده بولنمش اولان ذاتك اسمی دخی غازی کرایدر .

(غالب محمد پاشا)

سلیم ثالث دورنده یتشمش وسلطان محمود ثالثك اواسط سلطنتنده صدارتی احراز ایتمش اولان وزرادن اولوب مناصب دیوانیه وولایت شاهانه‌نك اکثرنده بولنمش در .

زمانه کوره سیاسیوندن ومصالح دولیه واقفاننده بر ذات ایدی.
بالیکسرده وفات ایتمشدر .

(غالب دده)

مشایخ مولویه‌دن وادبا وظرفای زمانه‌دن اولوب یکی قپو مولوی‌خانه‌سنده بر مدت مشیختی واردر .

مرتب دیوانی واردر .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

حرف الفاء

فاتح

سلاطين عظام عثمانيه‌دن سلطان محمد خان ثانی حضرتلرينه استانبول فتحنه موفق اولديغندن طولايی ويريلان عنوان جليل الشاندر .

(فاضل)

شقی طاهر عمرك حفيدی اولوب حرم همايونده تربيه اولنه‌رق سليم ثالث عصرنده ردوس مولويتيله طشره‌يه چيقمش وبعض مناصبی دور ايله درسعادتده يدی سنه خسته‌لكدن صكره ١٢٢٥ ده ارتحال ايلمشدر .

متين شاعرلردن اولوب خوبانامه زناننامه ناميله ايكی منظومه‌سی واردر .

(فاضل احمد پاشا)

كوپريلی زاده ماده‌سنه مراجعت بيوريله .

(فتحكرای)

قريم خانزاده‌لرندن اولوب اكری سفر همايوننده بولنمش وفوق العاده شجاعت وبسالتی كورلديكندن برادری غازيكرای خانك يرينه خان نصب و تعيين قلنمش ايدی . آنجق ابراهيم پاشانك بو آرالق صدارته كلمسی اوزرينه غازيكرايك ابقاسی اقتضا ايتمكله صاحب ترجمه درسعادته عودت اوزره ايكن اتلاف ايدلمشدر . ١١٤٩ تاريخنده مقام خانی‌يه قعود وبر سنه صكره معزولاً ويزه‌ده ارتحال ايدن دولت كرای زاده‌نك اسمی دخی فتحكرای خاندر . بو ذاتك نادر شاهه قارشو ايران محاربا‌تنده يارارلغی كورلمش ايدی .

(فخر الدين)

درزی رؤساسندن معن اوغلی ديمكله مشتهر برشخص اولوب دور مراد رابعده شقاوت طريقنه سالك اولمغله دولتی بر خيلی مدت مشغول ايتمش و ١٠٤١ ده اخذ واعدام اولنمشدر .

(فخر الدين رومی)

ييلديرم بايزيد خان دورنده يتشمش علما وزهاد كرامدن اولوب مدرنی قصبه‌سنده عبادات وطاعات ايله مشغول ايدی .

بو ذات اجرت ايله امامت ايدنلره اقتدانك عليهنده ايمش دعوات مأثوره حقنده كوزل بر رساله‌سی واردر .

(فخر الدين العجمی)

دولت عليه‌ده ايكنجی دفعه مشيختی احراز ايدن اعلم و ازهد علمادن ايدی . عن اصل ديار ايراندن اولوب سيد شريف جرجانيدن اوقومش وبعده رومه كلوب منلا فناريدن اقتباس فنون ايلمشدر . ايلك شيخ الاسلام اولان فناريـنك ارتحالنده يومی اوتوز اقچه ايله مقام فتوايه بالتعيين اوتوز بر سنه كمال تمكين ووقار ايله بو مقامی حسن اداره ايتمشدر .

صلابت دينيه‌سی وشريعت محمديه‌يی محافظه‌ده‌كی علوّ همتی ايله مشهوردر .

(فخری)

شعرادن برذات اولوب سلطان سليمان قانونی حضرتلرينك سود قرنداشی ايدی .

(فرخ افندی)

اون ايكنجی عصرك اوائلنده يتشمش علما و شعرادن بر ذات اولوب قريملی ايدی .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

مثنوینك یدنجی جلدینی نظماً ترجمه ایتمش ایدی .
وفاتی ۱۲۵۶ تاریخنده‌در .

(فضولی)

عاشق بالله برشاعر اولوب اسمی محمد بن سلیمان ایدی .
کندیسی عراقی اولوب پدری حله‌ده مفتی ایدی .
نظم ونثری پك پارلاق وعاشقانه غزللری رونقلیدر .
حدیقةالسعداسی دیوانی متانت طبعنه دلالت ایدر .

(فیض‌الله افندی)

دور سلطان سلیمان ثانیده ۱۰۹۹ ده ایکی آی ومصطفی خان ثانیده سکز سنه بش آی مقام فتواده بولنمش اولان علمادن برذاتدر .
عن‌اصل ارضروملی اولدیغی حالده سلطان‌مصطفی ثالثه خواجه‌لك ایتمش واوجهتله مشارالیهك امنیت ومحبتنی قزانمش اولدیغندن عصرنده آشوری درجه‌ده کسب نفوذ واقبال ایلمش ایدی .
کندیسندن صکره اوغلی فتح‌الله افندی‌یی مسند مشیخته نامزد ایلمش و منسوبات پرورلکیله اشتهار ایدی .
(۱۱۰۳)دن (۱۱۰۵)ه قدر سلطان‌احمد ثانی دورنده شیخ‌الاسلام اولان ابوسعید زاده فیض‌الله افندی بشقه‌در .

(فیض الله افندی زاده شیخ مصطفی افندی)

سالف‌البیان فیض‌الله افندینك مخدومی اولوب سلطان محمود اول دورنده ۱۱۴۸ دن ۱۱۵۸ ه قدر مشیختده بولنمشدر .
اسکدارده عنادیه‌ده صفهٔ مخصوصه‌سنده مدفوندر .
ایوبده نشانجیلرده مکمل برخانقاه ایله سراجخانه باشنده چشمه‌سی واردر .

(فیض‌الله افندی)

داماد زاده شیخ الاسلام ابوالخیر افندینك اوغلی اولوب سلطان عثمان ثالث وسلطان مصطفی ثالث عصرلرنده اوچ دفعه مشیختی احراز ایتمشدر .
ایلك مشیختی ۱۱۶۸ ایکنجیسی ۱۱۷۰ اوچنجیسی ۱۱۷۱ ده‌در .
فن طب وموسیقی‌یه آشنا ایدی .

حرف القاف

(قاضی زاده احمد شمس‌الدین افندی)

سلطان مراد ثالث عصرنده ۹۸۵ دن ۹۸۸ ه قدر ایکی سنه آلتی آی مقام فتواده بولنمش اولان ذاتدر .
ابن همامی اتمام ایچون کتاب وکاله‌دن آخر کتابه دکین هدایه‌یه شرحی واول کتابدن آخر فن ثانیه‌یه وارنجه‌یه دکین شرح مفتاحه حاشیه‌سی و دها سائر حاشیه‌لری ومواقفه تعلیقاتی وسائر آثاری واستانبولده برمسجدی واردر .

(قاضی زاده محمد طاهر افندی)

سلطان محمود ثانی دورینك اواسطنده بولنمش ومشیخت اسلامیه‌یه کچمش علمادن شدیدالهمة صلابتله متصف بر ذاتدر .
قضاتدن توقادلی عمر افندینك اوغلی ایدی .
یکیچری اوجاغنك الغاسی آواننده مشیختده صاحب بطش برذاتك بولنمسی اقتضا ایتمکله بالنسبه حلیم وچابی طبیعتلی بولنان مکی زاده‌نك یرینه نصب اولنمش واوجاغ ملغانك قالدیرلمسنده همتی کورلمشدر .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

١٢٤١دن ١٢٤٣ تاریخنه قدر ایکی سنه آلتی آی بش کون مقام فتواده بولنمشدر .

طرق علیه‌یه دائر توریه اسمیله موسوم بر رساله‌سی و آلتی مرمرده بر تکه‌سی واردر .

(قاطرجی اوغلی)

اوائل حالنده شقی حیدر اوغلنك سر قپلانی ومفاسدنده اقوابی اولوب کمر ادرمید اترا کندن پك کوزلی جسور بر کنج ایدی .

افندیسی حیدراوغلنك جزاسی ویرلدکدن صکره آنك یرینی طوتوب دور محمد خان رابعده آناطولیده بر آلای مفسدلرله قطع طریق وغصب اموال ایله مشغول اولمقده وجمعیت فسادینی کوندن کونه چوغالتمقده ایکن اوزرینه عسکر کوندرلدی ایسه‌ده مرقوم جری وسواریلکده ماهر اولدیغندن اله کچورلمسی صعوبتلی اوله‌جغی مرکز سلطنتدن تفرس اولنمغله عفوی قرارکیر اولدی وارکان دولتدن استمالتنامه‌لر کوندریله‌رك قباحتی عفو وبکشهری سنجاغیله تلطیف اولنمشدر .

بوندن صکره قاطرجی اوغلی خدمهٔ پادشاهی سلکنده ترقی ایدرك آبازه حسن پاشا اوزرینه سردار نصب وپاشالق عنوانی اعطا اولنمش و کوپریلیلر دورنده خیلیجه ایش کورمشدر .

(قبا قولاق ابراهیم پاشا)

ابراهیم پاشا ماده‌سنه مراجعت بیوریله .

(قره ابراهیم پاشا)

سلطان محمد رابع دورنده ١٠٩٥ دن ١٠٩٧ یه قدر ایکی سنه صدارتده بولنمش اولان وزرادن اولوب فراری مصطفی پاشا دائره‌سندن یتشمه‌در .

(قره چلبی زاده)

علما وادبای عثمانیه‌دن سلطان محمد خان رابع دورنده مشیخته کچمش اولان عبدالعزیز افندیدر .

صدور عظامدن قره چلبی زاده حسام الدین افندینك اوغلیدر . علی الاصول دور مدارسدن صکره مکه یکیشهر قضالرینه نائل و ١٠٤٣ ده استانبول قاضیسی اولمش ایدی .

استانبول قاضیلغنده قبریسه نفی اولنمش ومؤخراً ابتدای سلطنت محمد خانده روم ایلی قاضیعسکرلکنه نائل اولدی .

بو اثناده تألیف ایتدیکی « روضة الابرار » نام تاریخك منظور پادشاه دقیقه‌دان اولمسی اوزرینه شیخ الاسلام بهائی افندی‌یه رغماً فروهٔ بیضا اکسا ایله پایهٔ مشیخت اعطا اولنمشدر .

١٠٦١ تاریخنده بهائی افندینك انفصالنده مقام فتوایه نصب و آلتی آی قدر اول مقام عالیده بولندقدن صکره عزل ایله اولاً ساقزه وبعده بروسه‌یه کوندریله‌رك یدی سنه صکره ١٠٦٨ تاریخنده اوراده ارتحال ایلدی .

(قره حصاری ابراهیم افندی)

سلطان عبدالحمید خان اوّل عصرنده ١٠٩٦ تاریخنده طقسان یاشنده اولدیغی حالده مقام مشیخته کچمش و١٠٩٧ ده انفصال ایتمش اولان علمادندر .

قضاتدن عثمان افندینك مخدومی ایدی .

(قره مصطفی پاشا)

دور سلطان مراد رابعك اواخر ایامنده بغداد محاصره‌سنده شهید

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

اولان صدر اعظم طیار محمد پاشانك یرینه ١٠٤٨ ده صدارته كچمش وسلطنت ابراهیم خانده بالابقا ١٠٥٣ ده دارعدمه ایصال قلنمشدر .

بو ذات ارناود جنسنه منسوب اولوب اوجاقدن یتشمش وبغداد محاصره‌سی اثناسنده صدارت قائممقاملغنه نائل اولمش وطیار پاشانك نهاوتیله صدر اعظم اولمشدی .

اوائل سلطنت ابراهیم خانده كمال استقلال ایله اجرای حكم ونفوذ ایتمش وسكه‌نك تصحیحیله تحریر نفوسه همت ایلمشدر .

مشار الیه شجاعت وشهامت وعقل وكیاست ایله موصوف وجود وسخا وتربیت عرفا ایله معروف ایدی .

لكن اجرا آتده افراطندن ناشی خلق كندیسندن تنفیره باعث اوله‌جق بعض حالات ظهور ایتمش ایدی .

(قره وزیر)

سلطان عبدالحمید خان اوّل عصرینك اك ممتاز وزراسندن ومسند صدارتی احراز ایدنلردن سلحدار محمد پاشانك لقبی‌در .

(قلایلی قوز احمد پاشا)

دور سلطان احمد ثالثده ١١١٦ تاریخنده صدارتده بولنمش واوچ آی صكره انفصال ایتمشدر .

عن اصل قیصریه‌لی اولوب جاهل وایش بیلمز بر آدم ایدی .

ظرفای عصردن بر ذات حقنده شو قطعه‌یی سویلمشدر :

ناكهان بركون قلایلی قوز كلوب اولدی وزیر
هر كورن دیدی وزارت عرضنی ایلر شكست
بن دیدم اوصلاندی زیرا چرخ تأدیب ایلیوب
تربیت قیلمق كركدر آنی بونجه سركذشت

دیدی بر دانای كار آكاه صاحب تجربه
تربیت نا اهل را چون كردكان بر كنبدست

(قوجه مصطفی پاشا)

سلطان بایزید ثانی عصرینك اواخرنده صدارتده بولنمش وجامع وتكیه‌یی بنا ایتمش اولان وزیر مشهوردر .

٩١٧:٩١٨ تاریخنده یدی آی صدارتده بولنمشدر .

(قویوجی مراد پاشا)

مراد پاشا ماده‌سنه مراجعت اولنه .

حرف الكاف

(كاتب چلبی)

مؤلفین ومصنفین عثمانیه‌نك سرافرازی اولوب مصطفی طلیقه نامیله مشهوردر .

عن اصل زعمادن اوله‌رق بر چوق محاربانده بولنمش وزماننده هنوز ممالك محروسه‌ده متداول اولمیان برچوق آثار نفیسه‌یی لاتینجه‌دن تركجه‌یه ترجمه ایتمشدر .

كشف الظنون فذلكه جهاننما كبی آثاری الیوم مقبول ومعتبردر .

(كاتبی رومی)

مشاهیر بحریوندن غلطه‌لی سیدی رئیسك مخلصی اولوب سیدی رئیس ماده‌سنه مراجعت اولنه .

(كامل افندی)

سلطان عبدالحمید خان اوّلك اواخر وسلیم ثالثك اوائل سلطنتلرنده

مسند مشیخت اسلامیه‌ده بولنمش اولان علمادن اولوب صدوردن عثمان افندینك اوغلی در .

١٢٠٢ دن ١٢٠٣ تاریخنه قدر بر سنه آلتی آی مقام فتواده بولنمشدر .

اسكدارده قوش‌باغی نام محلده جاده اوزرنده‌كی صفه‌ده مدفوندر .

(كامل پاشا)

١٢٧٩ تاریخنده مقام صدارته كچوب بش آی مقامنی محافظه ایتمش اولان مصرلی یوسف كامل پاشادر .

عن اصل عربكیرلی اولوب مصرده تفیض ایتمش وكمركجی عثمان پاشانك اقرباسندن بولنمش ایدی .

مصر والیسی محمدعلی پاشانك كریمه‌سی زینب خانمك زوجی ایدی .

ادبیاتده مهارتی تلماق ترجمه‌سی نام اثرندن معلومدر .

اسكدارده انشا كرده‌سی اولان نسا خسته‌خانه‌سنده زوجه‌سی خانم ایله برابر مدفوندر .

(كانی)

متأخرین شعرا وادبای عثمانیه‌دن وارباب اقتداردن بر ذات اولوب سلطان محمود ثانی دورنده یاشامشدر .

آثاری هزلیات ایله مالامالدر .

سروری مرحوم تاریخ وفاتی پك كوزل سویلمشدی .

(كانی پاشا)

عصر اخیرده یتشمش ومالیه و رسومات و ملكیه تقاعد صندوقی نظارتلرنده بولنمش اولان وزرادن اولوب عفت و استقامت ایله موصوف ایدی .

(كتخدا حسن پاشا)

جناره حسن پاشا دینمكله مشهور اولوب سلیم ثالث دورنده صدارتده بولنمش ایدی .

(كوپریلی محمد پاشا)

دولت علیهٔ عثمانیه‌ده مقام صدارتی احراز ایتمش وزرانك اڭ مقتدر وصاحب حمیتلرندن اولوب دولت وملتنه اونودلمز خدمت ابقا ایلمش وغایت اغتشاشلی بر زمانده حضر كبی یتیشه‌رك اجرآت حسنه‌سیله اعادهٔ انتظامه موفق اولمشدی .

بو ذات عن اصل ارناود اولدیغی حالده آناطولیده‌كی كوپری قصبه‌سنده مدت مدیده اقامتی كوپریلی عنوانی آلمغه سبب اولمشدر .

اوائل حالنده بعض مأموریتلرده وطرابلس شام والیلكنه نصب اولنه‌رق خرجراه تداركی ایچون درسعادتده اقامت ایتمكده ایكن آوجی سلطان محمد خانك اواسط سلطنتلرنده دولتك دوچار اولدیغی حال اغتشاشكارانه ارباب صداقتك یوركنی یاقمقده واكابر واعیان سلطنت اصلاح احواله بر چاره آرامقده ایكن خیرخواهان دولتدن معمار قوجه قاسم آغانك سوق و دلالتیله صاحب ترجمه صدارته كتورلمشدر « ١٠٦٠ » .

مشار الیه هر نقدر یتمش یاشنده بر پیر ایدیسه‌ده عاقل ودرایتلی وامر اداره‌ده خاطر و كوكله باقمز بر ذات اولدیغندن درحال اوجاق زوربالرینی تأدیب وهربار ایقاع فساده مستعد اولان یكیچری اشقیاسنی تربیه ایدرك داخلی قاریشقلغی اورته‌دن قالدردیغی كبی وندیكلو النه كچمش اولان یرلری دخی استردادده موفق اولمشدر .

افلاق وبغدان بكلرینك لهستان ایشلرینه مداخله‌لرینه مبنی قوجه

وزیر اوزرلرینه واروب تأدیب ایتدکدن صکره اردل قرالی راقوفچی‌یی دخی بعد العزل یرینه دیکرینی نصب ایدرك آناطولیده‌کی آبازه حسن جمیتنی طاغتدی حاصلی اختیارلغیله برابر غیرتی الدن براقیوب کیجه کوندز دولتك اصلاحنه چالشمقده وارباب مکافاة ومجازاته اجرای عدالت ایله ذره‌جه مسامحه کوسترمامکده ایکن صدارتنك آلتنجی ییلنده ارتحال دار بقا ایدرك وصیتی موجبنجه اوغلی رکاب همایون قائممقامی فاضل احمد پاشا صدر اعظم نصب اولنمشدر .

(کوپریلی زاده فاضل احمد پاشا)

آنف الترجمه محمد پاشانك اوغلی و خلفی اولوب یکرمی بش یاشنده ایکن محمد پاشانك وصیتی موجبنجه صدارته کچورلدی .

احمد پاشا کنج ایسه‌ده مکمل تحصیل کورمش وامور سیاسیه‌ده پدری کبی بر معلمدن درس آلمش غیرتلی و حمیتلی بر ذات اولدیغندن صدارته نصب وتعیینی محمد پاشا مرحومك تسکین ایتدیکی آتش فتنه‌نك یکیدن علولنمسنی منع ایتمش وکوپریلینك وفاتی فرصت اتخاذیله استفاده‌یه انتظار ایلیان عصاتك امیدلرینی بتون بتون کسمشدر .

احمد پاشانك اون آلتی سنه دوام ایدن مدت صدارتی حقیقةً پك پارلاق کچدی :

آوستریا اوزرینه بالذات سوق ایتدیکی اردولر تا سلزیایه قدر آلمانیای داخلی ایالاتی ومجارستانی چیکنیه‌رك فرانسز و آوستریالیلردن مرکب اردولری بوزمش وشغونارد جوارنده مشهور جنرال مونته قوقولی‌یه غلبه ایدیله‌مامش ایسه‌ده غایت شانلی ومنافع دولته موافق اولان واسوار معاهده‌سی عقد ایدیله‌رك حربه ختام ویرلمشدر .

فرانسزلرك اعانه‌سیله یکرمی اوچ ییلدنبری دوام ایدن کرید

محاربانی بالذات فاضل احمد پاشانك قندیه‌یه هجومیله قلعه ضبط ایدیله‌رك جزیره کاملاً تسخیر ایدلمش وله قرالی مشهور صوبیه‌سکی‌یی بر محاربه‌ده مغلوب ایدرك پودولیا ایالتنی ممالك محروسه‌یه الحاق ایلمش الحاصل دولتك عصر قانونیده‌کی شوکت وسطوتی استرداده موفق اوله‌رق دشمنلرده شق شفه‌یه قدرت براقامشدر .

صدارتنك اون بشنجی سنه‌سی ۱۰۸۱ ده پك کنج ایکن ارتحال ایله یرینه کوپریلی منسوبانندن مرزیفونی قره مصطفی پاشا صدر اعظم نصب اولنمشدر .

مشار الیهك طبیعت شعریه‌سی دخی اولوب عشرته کثرت ابتلاسندن بشقه معایبی یوق ایدی .

حرف المیم

(مالخاتون)

مؤسس بنیان دولت عثمانیه اولان سلطان عثمان خان غازینك زوجهٔ مکرمه‌لری ومشایخ کرامدن اده‌بالی حضرتلرینك کریمه‌لریدر .

غازیٔ مشار الیه اوائل حالنده اده‌بالی حضرتلرینه معتقد اولوب دائما شیخك زاویه‌سنه دوام ایتمکله اول دختر سعداختره دلداده اولمش وپدرلرندن طلب بیورمش ایدی .

شیخ اده‌بالی کریمه‌سنك تزویجنی غازی عثمانك کوردیکی رؤیای صادقه اوزرینه قرارلشدرمغله همان عقد نکاحلرینی بالاجرا مالخاتونی اعطا ایلدی .

ایشته شجرهٔ مقدسهٔ عثمانیه‌نك بر شاخ متینی اولان علاء الدین

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

پاشا ایله اورخان غازی حضرتلری خاتون مشارالیهانك ثمرهٔ فؤادیدر. مالخاتون زوج مکرمندن بر آی اوّل دار بقایه رحلت ایتمشدر .

(مآلی)

عثمانلی شعراسندن مقتدرجه برشاعراولوب ٩٤٢ ده وفات ایتمشدر. آثار شعریه‌سی معنیدار در .

(مانی)

اونجی عصر هجریده یاشامش شعرادن اولوب مدرس ایدی .

(ماهر نعمان بك)

اغریبوزلی ماهر بك دیمکله مشهو اولوب عصر اخیرده نشو ونما بولمش وتقویم وقایع نظارتی، آمدجیلك منصبی، اوقاف نظارتی کبی مناصب دولتی بعد الاحراز ١٢٥٩ ده معزولاً وفات ایلمشدر .

دیوانی مرتب ومقبولدر .

(ماهی)

١٢١٠ تاریخنده رحلت ایتمش و اون برنجی عصرك اواخرنده یشامش اولان برشاعردر .

(مثالی)

ادرنه‌لی بر صنعتکار ایکن شعر و ادبیاته هوس ایتمش و میلانی حسن نتیجه‌یه ایصال ایلمش ایدی .

شو بیت جملهٔ شعریه‌سندندر :

بیت

قویوب کوبکده کوکلم راه غربت اختیـار ایتدم
کوکل قالسـون یکم بول قالمسون دیرلر مثلدر بو

(مجری)

١٠٧٧ ده دنیایه کلوب ١١٥١ ده ارتحال ایتمش بروسه‌لی بر شاعر در .

(محسن پاشا)

محمود ثانی دورنده علمدار پاشادن صکره صدارته کچورلمش بر ذات اولوب عدم اقتدارینـه بناءً قرق کون قدر صدارتدن صـکره عزل اولنمشدر .

(محسن زاده عبدالله پاشا)

سلطان محمودخان اوّل دورنده صدارتده بولنمش مشاهیر وزرادن اولوب حلبلی تجاردن محسن چلبنك اوغلی در .

کنجلکنده بیوك برادری ضربخانه امینی محمد افندی طرفندن ضربخانه کتابتنه تعیین اولنوب استعداد و ذکاوتی حسبیله آز وقت ظرفـده قطع مراتب ایدرك شق اوّل دفترداری وچورلیـلی علی پاشایه داماد اولدقده کتخدای صدر عالی نصب اولنمش وبعده متعدد مأموریتلرده بولندقدن صکره موره سرعسـکرلکی ویکیچری آغالغی کبی مهم خدمتلرده ابراز کار آکاهی ایتمش و ١١٥٠ ده سـلحدار سید محمد پاشادن صکره صدارته کچمشدر .

بر مدت تقاعداً کوشهٔ استراحته چکلمش ایسه‌ده بالآخره ینه والیلکلرده دها سائر مأموریتلرده قوللانیلوب ١١٦٢ ده بوسنه‌ده ارتحال ایتمشدر .

(محسن زاده محمد پاشا)

آنف الترجمه عبدالله پاشازاده اولوب پدریله برچوق ایالتلرده بولندقدن صـکره سـلطان مصطفی ثالث دورنده ایکی دفعه صدارته

نصب اولنمش و ٨٢ سفرينه متعرض بولنديغى ايچون ايلك صدارتندن بالطبع معزول اولمش ايدى .

محاربه‌نك كسب اهميت ايتديكى صره‌لرده صاحب ترجمه ينه صدراعظم و سرعسكر نصب اولنه‌رق سرحده كوندرلمش اولدقجه دشمنه مقاومت ايله مظفرياتمزى وعقد مصالحه‌يى تأمين ايلمش ايكن خسته‌لغى سببيله شمنى‌ده ارتحال ايدرك نعشى درسعادته كوندرلمشدر .

عاقل مدبر امور ديده برذات ايدى .

(محسن قيصرى)

اورخان غازى دورينك علماسندن ذكرلى برذات اولوب قيصريه‌ده طوغمش واوراده تحصيل ايتدكدن صكره شامه كيدرك اكمال علوم ايلمش ايدى .

فقه و فرائضه دائر ايكى اثرى واردر .

(محك زاده مصطفى افندى)

دور محمد خان رابعده يتشمش علمادن وسط اقتدارلى برذات اولوب ١٠٦٦ ده ظهوره كلان چنار وقعه‌سى اوزرينه مشيخته كچوريله‌رك اون اوچ ساعت قدر مقامنى محافظه ايتمش ومؤخراً حلب قاضيلغى ايله حلبه كوندريله‌رك اوراده وفات ايلمشدر .

(محمد افندى)

اسيرى ديمكله مشهور علمادن اولوب آوجى سلطان محمد خان دورنده مقام فتوايه كچمش (١٠٦٩) واوچ سنه بومقامى حسن اداره ايتدكدن صكره كوپريلى محمد پاشا حقنده تعريضاتده بولنمسى سببيله عزل وبروسه‌يه اجلا ايله اوراده ارتحال ايلمشدر .

عن اصل بروسه‌لى اولوب دارالسعاده آغاسى سنبل آغا ايله برابر

مصره كيدركن قورصانلره اسير اولمسى اسيرى مخلصيله تخلصى موجب اولمشدر .

(محمد افندى)

اوچنجى سلطان احمد ايله برادرى سلطان مصطفى دورلرنده ايكى دفعه شيخ الاسلام اولان امام سلطانى محمد افندى بروسه‌لى اولوب آوجى سلطان محمد خانك امامى ايدى .

اوّلا ١١٠٦ ده آلتمش يدى كون وثانياً ١١١٥ ده آلتى آى مقام فتواده بولنمش ايدى .

انتخاب ثانيسندن طولايى اكتساب ايلديكى غرور سبب عزلى اولمشدر .

(محمد افندى)

شيخ الاسلام چتالجه‌لى على افنديك حفيدى ويكيشهرلى شريف افنديك اوغلى در ١١٨٧ ده مشيخته كچوب آلتى آى اجراى حكم فتوا ايتمش و ١١٩٣ غايت مسن ايكن وفات ايلمشدر .

(محمد پاشاى رومى)

فاتح دورى وزراسندن وصدارتى احراز ايدنلردن اولوب محمود پاشاى عدينك معارضى ايدى .

قرمان سفرنده پاشاى مشار اليهى غمز وسعايت ايتديكى ايچون صاحب ترجمه محمود پاشايه خلف اوله‌رق اوچ سنه صدارتده بولنمشدر .

حديقة الوزرانك قولنجه محمد پاشا مقام صدارته كچمامشدر .

اسكداره انشا كرده‌سى اولان جامعك حوليسنده مدفوندر .

(محمد پاشاى قرمانى)

نشانجى پاشا دخى ديرلر .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

فاتح دوری وزراسندن عالم وادیب عاقل ومدبر بر ذات اولوب پادشاه مشار الیهك اواخر ایامنده مسند صدارته کچمش وککبوزه‌ده فاتحك ارتحالنده برلکده بولنه‌رق کیفیت وفاتی کتم ایتمش ودرسعادتده ظهور ایدن شورشده تلف اولمشدر .

(محمد پاشای طویل)

تاریخ عثمانیده صقوللی وزیر نامیله متعارف اولان اکابر وزرای عثمانیه‌دن برذات اولوب صحایف تواریخده اجراآت جهانپسندانه‌سیله حسن صیت براقمشدر .

عن اصل صوقوللی اولدیغی حالده حرم همایونده تربیه اولنه‌رك قپوجی باشیلق ایله طشره چیقمش ومؤخراً ٩٥٣ قپودان دریا اولمش ایدی .

مجارستان محاربانده حسن خدمتی کورلدیکندن رتبهٔ وزارتله تلطیف اولنمش وسلطان سلیم ثانیك کریمه‌سی اسمخان سلطانی تزوجله نائل صهریت شهریاری اولمشدی .

سلطان سلیمان قانونینك اواخر سلطنتده ایکی سنه صدارتده بولنوب پادشاه مشار الیهك سکتوارده بولنوب کیفیت رحلتی کتم ایتمك کبی خدمات مهمه ابراز ایلمشدر .

سلیم ثانی حضرتلرینك هنکام سلطنتلرنده سکز بچق سنه کمال استقلال ایله رونق بخش منصب وکالت اولدیغی کبی مراد خان ثالثك اوائل دورنده دخی آلتی سنه که اون بش ییل بلا فاصله صدارتده ایفای خدمت ایلمشدر .

٩٨٧ ده بر مجذوبك تیغ غدریله حائز رتبهٔ شهادت ایله ایوب سلطانده تربهٔ مخصوصه‌سنده ودیعهٔ رحمت رحمان قلندی .

مشار الیه غایت عفیف ومستقیم وکار آشنا بر وزیر ذیشان اولوب ایام صدارتنده دولتك حالی اوج اقباله واصل اولمشدی .

(محمد پاشا)

سلطان محمد ثالثك شهزاده‌لکنده خدامندن وامکدارانندن اولوب وابه‌زاده‌نك تزویجیله قدری اعلا اولنمش واوائل سلطنتلرنده مهره نائل اولمش ایدی .

آنجق شیر پنجه ایله مریض اولدیغندن زمام اداره‌یه دست رس اولمدن ارتحالی وقوعبولمشدر .

سلطان احمد اول دورنده صدر اعظم اولان ومجارستان وشرق سرعسکرلکلرنده خدمات حسنه‌سی مشاهده قلنان شجعان ونامداران وزرادن مغنیسالی لالا محمد پاشا بشقه‌در .

بو ذات ١٠١٥ تاریخنده مفلوجاً ارتحال ایلدی .

(محمد پاشا)

قره کمرك سمتنده براوکوز نعلبندینك اوغلی اولدیغی ایچون اوکوز محمد پاشا و مصرده والیلکی هنکامنده ارباب شقاوت حقنده سیاست شدیده‌ده بولندیغندن قول قران محمد پاشا اسملریله متعارف بر وزیر صاحب التدبیردر .

احمد خان اول دورنده ١٠٢٣ ده اولا وعثمان ثانی عصرنده ١٠٢٧ ده ثانیاً صدارته ارتقا ایله اوچ سنه درت آی صدر اعظم اولمشدر .

شرق سرعسکرلکنده روانی فتحه موفق اوله‌مامسی سوء تدبیرینه حمل ایله عزل وحلبده وفات ایتمشدر . شرف صهریته دخی نائل اولمشدی .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

شاعر مشهور انطاکیه‌لی منیفی مظهر نوازش ایتمش و مومی الیه پاشا حقنده آتیده‌کی قطعه‌یی انشاد ایلمشدر .

شامده بیلمدیلر قیمتی
رحلت ایتدم حلب الشهبایه
خرلرك جفتهٔ ازعاجندن
التجا ایتدم اوکوز پاشایه

(محمد پاشا)

سلطان احمد اول دورنده یتشمش و سلطان مصطفی خان اول عصرنده ۱۰۳۱ ده صدارته کچمش وزرادن اولوب کرجی الاصل اولمغله کرجی محمد پاشا دیو اشتهار ایلمش اوچ دفعه قائممقاملغی بوسنه و بغداد ده والیلکی و سائر پسندیده خدماتی وار ایدی تربه‌سی ایوبده در .

(محمد پاشا)

سلطان زاده محمد پاشادر .

صدر اسبق جغاله زاده و رستم پاشالرك احفادی و والده‌سی سلطان اولمغله سلطان زاده دینمکله کسب شهرت ایتمش ایدی .

سرای همایونده تربیه اولنوب غایت کنج ایکن قپوجی باشیلق ایله طشره چیقمغله جوان قپوجی باشی نامنی اخذ ایتمش و سلطان عثمان خان ایله خوتین سفرینه کیدوب حسن خدمتی کورلمش ایدی .

مصرده اوچ سنه والیلك ایدوب بحر سیاهده آزاق جهتی سردارلغنده یاوری طالع ایله خدمتی بکندرمش ایسه‌ده اولوقتلر صدارتده اولان وزیر جلادت سمیر قره مصطفی پاشا صاحب ترجمه‌نك اقبالنی چکه‌میه‌رك شام ولایتنه کوندرمش ایدی .

شامه وصولنده قره مصطفی پاشانك فوتی وقوعبوله‌رق ۱۰۵۴ ده صدارته و بر سنه صکره قپودان دریا نصب اولنه‌رق کریده کوندرلدی .

آنجق چلبی مشرب نازك طبیعت اولوب مشاق بحریه‌یه آلیشیق اولمدیغندن خسته‌لنوب کریده وصولنده ارتحال ایتمش و نعشی درسعادته جلب ایله هدایی درکاهنده دفن اولنمشدر .

صدارتنده جنجی خواجه‌نك مجلوبی اولدیغندن کریده مهمات ارسالندن غیری خدمتی کورله‌مامشدر .

(محمد پاشا)

آوجی سلطان محمدك وزراسندن کرجی الاصل بر ذات اولوب طشره والیلکلرنده بر خیلی زمان بولندقدن صکره ۱۰۶۱ ده صدارته نصب و سکز آی مرورنده عزل ایله طرخونجی پاشا مقام مشار الیهه ارتقا ایلدی .

ایکی آی قدر یدی قله‌ده محبوس قالدیغی حالده بهائی افندینك رجاسیله عفو و طشره‌یه والیلك ایله کوندرلدی .

بر آرالق ایوبده‌کی خانه‌سنده اقامته مأذون اولدیسه‌ده حفظ اللسان قاعدهٔ مستحسنه‌سنه اتباع ایده‌میوب طمشواره ارسال و اوراده وفات ایلدی .

(محمد پاشا)

بوینی اکری لقبیله مشهوردر .

بغداد محارباتنده آلدیغی جریحه‌لر سببیله بوینی اکری قالمسی باعث لقبیدر .

عن اصل جانیکلی اولوب تیمور قازیق خلیل پاشا دائره‌سندن یتشمش و ابشیر وقعه‌سنده یارارلغی کورلمش ایدی .

بونك اوزرینه رتبهٔ وزارتله قنیژه وسائر ولایتلره کوندرلمش وشام ولایتندن صکره ١٠٦٦ تاریخنده صدارته کتورلمشدر .

بومأموریتنده موفق اوله‌میوب سوء تدبیری دخی کورلدیکندن عزل ایله اون سنه قدر منکوباً دها یاشامش و ١٠٧٦ ده ارتحال ایلمشدر .

(محمد پاشا)

سلطان مصطفی خان ثانی دورنده صدارته کچن وزرادن الماس پاشا لقبیله مشتهر اولوب عن‌اصل سینوبده برکمیجی اوغلیدر .

١٨٠٩ ده رکابدار ١٠٩٩ ده سلحدار و ١١٠٠ ده رتبهٔ وزارتله کامکار اوله‌رق ١١٠٦ ده صدارته کچدی وسلطان مصطفی خان ایله مجارستان سفرینه کیدوب ایرتسی سنه ١١٠٩ ده میدان حربده رتبهٔ شهادتی احراز ایلدی .

(محمد پاشا)

رامی محمد پاشادر .

(محمد پاشا)

سلطان احمد ثالث دورنده صدارته کچن قیصریه‌لی محمد پاشادر .

عن‌اصل قیصریه‌لی برتجار زاده اولوب حلب والیسی آبازه سلیمان پاشانك معیتنده بیومش ومشارالیهك صدارتدن انفصالنده شهید علی پاشایه انتساب ایله وارادین سفرینه کیتمش ایدی .

شهید علی پاشانك خلفی اولان خلیل پاشا صاحب ترجمه‌یی حلب محصلنی ایله تلطیف ایتمش ایسه‌ده مشهور ابراهیم پاشانك توسطی اوزرینه قپوجیلر کتخداسی و توقیعی دیوان همایون نصب اولنمش ورتبهٔ وزارتله قدری اعلا قلنمش ایدی .

خلیل پاشانك عزلنده ینه ابراهیم پاشانك سوقیله صدارته کتورلدیسه‌ده اول اثناده نیجه مصالحه‌سی اورته‌ده اولمغله صاحب ترجمه‌نك بوبابده‌کی عدم وقوفی نظر دقته آلنه‌رق ابراهیم پاشایه صدارت ویرلمش اولمغله محمد پاشا قندیه ومصر وجده ایالتلرینه تعیین قلنمشدر .

١١٤١ تاریخنده زیارت بیت‌الله‌الحرام اثناسنده ارتحال ایلمشدر .

(محمد پاشا)

سلطان احمد ثالثك اواخر ومحمود اوّلك اوائل ایامنده صدارتده بولنمش اولان سلحدار محمد پاشا آستانه‌لی اولوب داماد ابراهیم پاشایه خلف اولمش ایدی .

برچوق ولایتده والیلکلرده بولنوب شرف مصاهرته دخی نائل اولمشدر .

(محمد پاشا)

یکن محمد پاشادر .

عن‌اصل انطالیه‌لی اولوب کوپریلی زاده نعمان پاشا کتخدالغندن یتشمش ومشارالیهك یرینه قائممقام صدر عالی اولمش وصدر شهیر محسن زاده محمد پاشانك صدارتدن انفصالی اوزرینه ١١٥٠ ده مهر صدارته نائل اولمش ایدی .

آوستریا وروسیه سفری مناسبتیله آوستریا جهتنه سرعسکر نصب اوله‌رق خدمتی کوریلوب بالآخره عزل اولندیسه‌ده نادر شاه محاربه‌سنده قارص جهتنده مشار الیه قارشو بطش وشدت کوستروب غلبه وظفره منتظر ایکن قصداً معیتنك یولسزلغیله مغلوب اولمش وبومأیوسیت خسته‌لغنی وبالآخره ارتحالی نتیجه ویرمشدر .

غایت عفیف وحمیتلی اولوب ارباب شقاوت حقنده شدت سیاست
ایله معروف ایدی .

رجالدن کل یوسف افندینک یکنی اولمسی یکن محمد پاشا لقبنه
بادی اولمشدر .

(محمد پاشا)

سلطان محمود خان اولك عهد سلطنتلرنده یکن محمد پاشا یرینه
صدارته کتورلمش وسردارلق دخی علاوهٔ مأموریت قلنمش اولان
عوض محمد پاشادر .

عن اصل یاغوونیه‌لی اولوب بعض وزرایه خدمت و حکیم اوغلی
علی پاشانك عزلنده قائممقام نصب اولنمش ایدی .

صدارتی حرب زماننه تصادف ایتمکله یرارلغی وعقد مصالحه‌ده
ایشکذارلغی کورلمشدر .

اینه‌بختی محافظی ایکن اوراده ارتحال ایلدی ۱۱۵٤ .

(محمد پاشا)

تریاکی محمد پاشادر .

استانبوللی اولوب زمرهٔ بکتاشیاندن برینك اوغلی ایدی .

روسیه محاربه‌سنده حسن خدمتی کوریلوب طونه جهتنك تحدید
حدودینه مأمور اولوب خدمتی کورلمکله صره‌سیله یکیچری افندیسی
وترسانه امینی وکتخدای صدر عالی نصب وتعیین قلنمشدر .

۱۱۵۹ده صدارته کتورلدیسه‌ده حدت مزاجی وامتزاجسزلغی
جهتیله ۸۵ کون صکره عزل وولایات والیلکریله طشره‌یه کوندرلمش
واواخر عمرنده مرفوع الوزاره اولدیغی حالده رتموده وفات ایلدی .

(محمد پاشا)

سلحدار لقبیله مشهور اولانلرك بری اولوب سلطان مصطفی خان
ثالث دورنده پارلامش و عائشه سلطانك زوجیتیله قدری عالی اولمش
وولایات والیلکلرنده حسن خدمتی کورلمشدر .

روسیه محاربه‌سی اثناسنده رتبهٔ صدارت وسردار اکرمی‌یه اصعاد
اولندیسه‌ده زماننده وقوعبولان باباطاغی هزیمتی عزلنی موجب اولمغله
نظردن دوشمش ووزارتی رفع اولنمش ایدی .

سلطان عبدالحمید خان اول حضرتلرینك بدایت سلطنتلرنده
ینه مرتبهٔ اقباله صعود ایدرك سلانیك بوسنه کوتاهیه ارضروم
وسائر ولایاته کوندریلوب ۱۲۰۲ ده سکسان یاشنده اولدیغی حالده
قندیه‌ده وفات ایتمشدر .

(محمد پاشا)

قلفات محمد پاشا ماده‌سنه مراجعت اولنه .

(محمد پاشا)

سلحدار سید محمد پاشا اولوب قره وزیر دینمکله مشهوردر .

قره وزیر ماده‌سنه مراجعت اولنه .

محمد پاشا اسمنده وزرای دولتدن بر چوق ذوات دها بولنوب
اك مشهورلری یوقاریده ذکر وتحریر قلنمشدر .

محمد خان اول

محمد خان اسمنده جالس سریر عثمانی اولان سلاطین عظام عثمانیه
حضراتنك برنجیسی اولوب چلبی سلطان محمد نامیله مشهوردر .

ییلدیرم بایزید خانك اوغلی اولوب مشار الیهك آنقره محاربه‌سی
غائب ایتمسی اوزرینه ظهور ایدن فترت اثناسنده آماسیه‌یه چکیله‌رك

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

اولحواليده بولنان تيمور بقاياسنى قهر وتدميرده فوق العاده ابراز بسالت ايتمش وتيمورك آسياى وسطايه عودتنده بولنديغى حواليده اعلان سلطنت ايلمش ايدى .

ديكر چلبيلر دخى برر محلده حكمران اولمغله اونبر سنه قدر دوام ايدن ايام فترتده كمال مردانكى ايله اثبات اهليت ايدرك چلبيان غائله‌سنى اورته‌دن قالديرمغه موفق اولمشدر .

سلطان محمد خان چلبيلر غائله‌سنه نهايت ويردكدن صكره عمومآ ممالك عثمانيه‌ده بالاستقلال ٨١٦ تاريخنده تخت عثمانى‌يه جلوس بيورديلر .

بوموفقيتلرينى حكومات متجاوره‌يه اعلان ايتدكلرى كبى حكومات مشاراليهمدن تبريك وتهنيتى متضمن ايلچيلر ونامه‌لر ورود ايلدى .

تيموريادكارى اوله‌رق آناطوليده يكيدن ميدانه چيقان ملوك طوائف بقاياسندن جنيد بك ايله قره‌مان اوغلى وآل اسفنديار برر كوشمال تأديب ايله اطاعت وروابطلرى تحكيم وتجديد قلندقدن صكره افلاق بكنى عسكر سوقيله تأديب ومجارستان قراليله عقد مصالحه‌يه قرار ويرلدى .

موسى چلبينك قاضيعسكرلكنده بولنان فضلاى زمانه‌دن بدرالدين محمود بعض اوضاع ناشايسته‌يه جرأت ايتمش اولديغندن سيروزده حكم شرعيله جزاسنى ترتيب ايلدكدن صكره ٨٢٤ سنه‌سى ارتحال دارنعيم ايتمشلردر .

محمد خان ثانى

سلاطين عثمانيه‌نك يدنجيسى اولوب نام جلادتلرينه فاتحلك عنوان جليلنى اضافه ايتمش اولان شهريار عاليتباردر .

٨٣٣ تاريخنده ادرنه‌ده طوغوب ٨٥٥ ده مقام پدره قعود ايتمش

واپلك ضربهٔ سيف جلادتلرينى قيصر رومك پاى تخت بى نظيرينى فتح ايتمك ايچون استانبول سورلرى ديبنده استعمال ايلمشدر .

اجداد عظامندن برينه نصيب اولميان بوفتح جليل حضرت فاتحى بين الناس زيور لسان تبجيل ايتمش وحكومت عثمانيه‌يه بين الدول بر مرتبهٔ بالانزين اكتساب ايتدرمش ايدى .

سلطان محمد خان استانبول فتحندن صكره بركون غوائل حربيه ومشاغل سفريه‌دن آزاده اولميوب آناطولى وروم ايلنده متعدد حكومتلرى الغا ايله مملكتلرينى ضميمهٔ ملك عثمانى ايلديكى كبى ممالك محروسه‌لرينك كوشه‌وبوجاغنى اجانبدن تطهير ايدرك بردولت معظمه ومسامحه ايچون اقتضا ايدن وسائطى تأمين واحضار ايدرك ٣١ سنه سلطنتدن صكره عربستان سفرى ناميله عسكرله يوله چيقوب ككبوزه‌ده سلطان چايرى نام محلده ٨٨٦ تاريخنده ارتحال داربقا ايلمشلردر .

سلطان محمد خان ثالث

پدر جنتمقرلرى سلطان مراد خان ثالث حضرتلرينك اواخر سلطنتلرنده عصيان ايتمش اولان افلاق ويووده‌سى ميخال بكك بكرش وترغوويشته قصبه‌لرينى ضبط وتسخير واردوى همايونى تلفات كليه‌يه دوچار ايلمسى سلطنت سنيه‌نك شان ووقارينه طوقنمغله صدراعظم قوجه سنان پاشا ايله شيخ الاسلام خواجه سعدالدين افنديلرك القاآت خير خواهانه‌لرى اوزرينه مشاراليه حضرتلرى بالذات سفره تشريف بيوروب بلغراده واصل اولندقدن صكره جهت توجه لدى المذاكره اكرى اوزرينه تحريك سمند عظمت ويكرمى كون محاصره‌دن صكره قلعهٔ مذكوره آوردهٔ دست قدرت ايدلدى .

پادشاه حضرتلرينك بالذات سفره چيقملرى شايعه‌سى اوزرينه

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

نمچه حکمداری ایله اردل قرالی قوهٔ عسکریه‌لرینی جمع ایله موکب همایونه قارشو کلمش اولدقلرندن اکری‌یه اون سکز ساعت مسافه‌سی اولان خاچ اووه نام موقعده بر عظیم محاربه وقوع بولمشدر . اوّل امرده الایلر منزار ومار اولوب دشمن سواریلری اوتاغ همایون اطرافنه قدر کلمشلر ایسه‌ده سواری قوماندانی جغاله زاده سنان پاشانک وقلغای فتح کرای سلطانک برمانوره‌لری سایه‌سنده دشمن هزیمت کامله‌یه کرفتار ایدلدی وپک چوق اموال غنایم اله کچدی . بعده صدراعظم داماد ابراهیم پاشا بالذات سفره کوندریلوب (١٠٠٨) تاریخنده آوستریانک اک محکم قلاعندن اولان قنیژه‌یی فتح ایله تریاکی حسن پاشایی محافظه‌سنه مأمور قیلدی . ایکی سنه صکره قرق اللی بیک عسکرله قنیژه‌یی استردادہ کلن آرشیدوق فردینان اوردوسی تریاکی حسن پاشا طرفندن کاملاً منهزم وپریشان وبالجمله طوپ وخیلی جبه‌خانه‌سی اغتنام ایدلدی .

دور سلطنتلری اواخرنده ایران حکمداری شاه عباس جانب سلطنت سنیه‌یه ترک ایتدیکی آذربایجان وشروان الکالرینک استردادینه فرصت کوزتمکده ایکن نمچه سفرلرینک امتدادی واوجانبه اعزام اولنان عساکر کلیه سببیله قوهٔ عسکریه‌دن خالی قالان آناطولیده جلالی اشقیاسنک ظهوری فرصت ارائه ایتمکله (١٠١٢) ده اعلان حرب ایدوب تبریزی ضبط ایله روانه طوغری ایلرولمکده دوام ایتدیسه‌ده تاریخ مذکورده مشارالیه سلطان محمد خان ثالث حضرتلری اوتوز یدی یاشلرنده ایکن مرتحل دار آخرت اولدیلر .

محمد خان رابع

ابن ابراهیم خان سلاطین عثمانیه ایچنده یدی یاشنده نائل سلطنت اولمقله تمیز ایتمشلردر .

سلطنتلری پک غائله‌لی برزمانه مصادف اولدیغندن سکز سنه قدر تمادی ایدن ایام بحران دائمی ایچنده کچمش ایسه‌ده کوپریلیلردن متعاقباً صدارته کچن اوچ ذاتک همات متوالیهٔ حمیتشناسانه‌لریله غوائل موجوده بالکلیه ازاله اولنه‌رق عهد سلطنتلری رونقدار برحال اکتساب ایتمش حکومات متجاوره‌یه برر کوشمال تأدیب ویریلوب ویانه محاصره اولنمش سنفورتار جوارنده محاربه‌ده غالبانه بر معاهده امضالنمش ربع عصر قدر دوام ایدن کرید ماده‌سی ختام بولمش حاصلی کوکللره مستولی اولان غموم واکدار برطرف ایدلمشدر .

کوپریلیلرک یکرمی سکز سنه سورن ایام اقبالی قره مصطفی پاشا ایله ختامه ایردکده معظمات امور ینه نااهللر النه کچمکله ینه محاربات باش کوستروب غوائل داخلیه دخی انضمام ایتمکله باشلامغله سلطان محمد خان قرق سنه سلطنتدن صکره ترک کاربار مشاغل ایدرک یرینه برادری سلطان سلیمان ثانی خلف اولمشدر (١٠٩٩) .

(محمد رشدی پاشا)

شروانی زاده دیمکله شهیر عصر اخیر وزراسندن اولوب ١٢٩٠ تاریخنده صدارته کچمش ایدی .

اوّلا طریق علمیه‌یه منسوب اکابر علمادن ایکن تبدیل طریق ایلمش ایدی .

(محمد علی پاشا)

باشیبوزوق سرچشمه‌لکندن مصر والیلکنه صعود ایدن مشهور قواله‌لی محمد علی پاشادر .

کوریجه‌ده طوغمش و قواله‌ده بیومش اولدیغندن توتونجیلک ایله مشغول ایکن مصرک ناپولیوندن تخلیه‌سی مناسبتیله بعض تشکیلات

عسکریه یه لزوم کوردیکنی ایشتدکده طوغریجه بر مقدار عسکرله مصره کیتمش و شجاعت وبسالتی جهتیله اوحوالیده خیلی ایش کوروب بین الاعیان کسب اشتهار ایلمش ایدی .

محمد علی پاشا والیلك فرمانی استحصالدن صکره ذکاوة خدادادی مقتضاسیله مصرك اسباب عمرانی تحری یه باشلامش ایسه‌ده تصوراتنك موقع اجرایه وضعنه مانع وحقیقةً مصرده بر دره بکی اوجاغی حالنه آلمش اولان کوله‌منلری برطرف ویرینه اصول جدیده اوزره تعلیملر ومنتظم عساکر نظامیه احداث ایلدی .

کوله‌منلرك الغاسندن صکره تصمیماتنی برر برر موقع فعله وضع ایله تاسیسکرده‌سی اولان عساکره اوروپادن ضابطلر جلب و بونلر واسطه‌سیله تعلیم ومانوره‌لره الیشدیردی .

بونکله برابر زراعت وتجارت و صنایع جهتلرینی الدن براقیوب یوللر انشا وجدوللر کشاد ایتدره‌رك مصرك قابلیت ثروتندن استفاده ایلمشدر .

وهابیلرك حرمینه استیلاسی اوزرینه محمدعلی پاشا مأمور بیورلمغله کرك کندیسی وکرك اوغلی ابراهیم وطوسون پاشالری عساکر کافیه ایله حجازه کوندروب بیت الله معظمی بونلرك لوث وجودلرندن بالکلیه تطهیر ایلدکدن صکره موره وقوعاتی دخی ظهور ایتمکله بو مسئله‌ده دخی ابراز حسن خدمت ایلمشدر .

اواخر ایامنده ایکی سنه قدر برنوع عته‌ه دوچار اوله‌رق بعده ١٢٦٦ ده ارتحال دار بقا ایلدی .

(محمد علی پاشا)

داماد شهریاری محمد علی پاشا عادله سلطان مرحومه‌نك زوجی

اولوب بالدفعات قپودان و سرعسکرلکده بولنمش و قریم سفری ابتداسنده صدارته دخی کچمش ایدی . عن اصل طربزونلی ایدی .

محمود خان اول

سلاطین عثمانیه حضراتنك یکرمی دردنجیسی اولوب سلطان مصطفی خان ثانینك فرزند ارجمندیدر ١١٠٨ ده تولد و ٤٣ ده احمد خان ثالثك مقامنه قعود ایتمشدر .

اوائل سلطنتلری بر طاقم غوائل داخلیه‌یه مصادف اولمغله بونك اصلاحنه تشبث ایله آسایش اعاده اولنمش ایسه‌ده براز صکره نادرعلی برطاقم مطالباته قیام ایتدیکندن شرق سفری آچیلوب عساکرمز اول امرده موفق اوله‌مامش وروسیه‌نك دخی بو آرالق آزاق وقوبان جهتلرنده حرکات عسکریه‌یه قالقشمسی غوائل حربیه‌یی تزیید ایتمش اولمغله نادر علی ایله مصالحه ایدیله‌رك روسیه محاربه‌سنه باشلانمش و آوستریالو دخی روسیه‌یه خفی وجلی مظاهرتله صوکره‌دن اوده حربه اشتراك وبوسنه وصربیه جهتلرندن تجاوزه اهتمام ایله ایشلر کرکی کبی اهمیت کسب ایتمش ایکن بوسنه جهتنده حکیم اوغلی علی پاشا دلاورانه مدافعه ایله آوستریالیلری کلی تلفات ایله رجعته مجبور ایتمش وروسلری دخی عساکر عثمانیه وتاتار عساکری توقیف ایلمشدی .

١١٥٠ تاریخنه قدر ایکی بیوك دولته دولت علیه شجیعانه کوکس کروب نهایت یکن محمد پاشانك برقاچ مظفریت قزانمسی اوزرینه جزئی فداکارلقله عقد صلحه موفق اولنمشدر .

برمدت صلح و آسایشله کچوب درسعادتده بعض آثار ومؤسسات عمرانیه وخیریه وجوده کتورلمش ونادر شاهك ارتحالیله غربی

ایرانك مستدعیاتی نظر التفاته آلنمامش وحضرت پادشاه ایران اغتشاشاتندن استفاده‌یی شان ملوکانه‌سنه یاقیشدرمامشدر .

١١٦٨ تاریخنده بر جمعه کونی تیمور قپودن آت ایله سرایه دخولنده منزولاً ارتحال بیورمشلردر مدت سلطنتلری یکرمی بش سنه در .

محمود خان ثانی

عبد الحمید خان اول مرحومك مخدومی ظل یزدان شهریار زمان «طال بقاه» حضرتلرینك جد عالیلری اولوب ١١٩٩ ده طوغمش و ١٢٥٥ تاریخنده ارتحال دار نعیم ایتمش اولان اعظم حکمداران اسلامیه‌دن برپادشاه عظمتپناه ایدی .

سلطان مصطفی خان رابعدن صکره ١٢٢٣ تاریخنده تخت عثمانی‌یه ٢٤ یاشنده ایکن جلوس بیوردیلر .

هنکام سلطنتلری حقیقةً اهمیتلی ونازك بر زمانه تصادف ایتدیکی جهتله اوائل حکمرانیلری بر طاقم غوائل داخلیه ومحاربات متمادیه ایله کچمشدر .

کندیلری ترقیات جدیده‌یه مائل ودولتك اعلای شاننه ساعی اولوب ذاتاً زماننده پك بیوك بر فکر تجدده مالك اولان سلیم ثالث حضرتلرینك دائرهٔ تربیتنده یتشمش اولدیغندن زمام ادارهٔ دولتی ید اقتدارینه آلدقلرنده اساس ترقیاتی وضع وتأسیس چاره‌لرینه اهتمام ایله اولا ممالك محروسه‌نك کوشه وبوجاغنده کوکلشمش اولان دره بکلرینی برر برر امحا وهمان لاینقطع دوام ایدن روسیه محاربات ومداخلاتنی حسن صورتله تسویه‌یه اعتنا ایتمکله برابر وهابه عرباتی تأدیب وتربیه والویهٔ ممتازه ایشلرینی وصربستان مسئله‌سنی وقتك

مساعده‌سی درجه‌سنده تسویه وتپه دلنلی غائله‌سنك نتیجه‌سنده میدانه چیقمش اولان موره اغتشاشاتنی اولوقت منتظم عسکره ممالك اولان مصر والیسی محمدعلی پاشا زاده ابراهیم پاشایه حواله‌ایدوب مشارالیه غائله‌یی آز بر زمانده باصدرمش ایدی .

آرزوی شاهانه‌لری فائده‌لرندن زیاده محارباتده مضرتلری کوریلان یکیچری اوجاغنك الغاسی ایله یرینه اوروپا دولتلرنده اولدیغی کبی معلم ومنتظم عساکر نظامیه احداثی اولدیغندن بو ایش دخی غائلهٔ وقعه باقیه‌رق کمال سهولتله ١٢٤١ تاریخنده الغا ایله عساکر منصورهٔ محمدیه نامیله شمدیکی قوهٔ عسکریه‌مزك اساسنی وضع بیوردیلر .

دولتك هر بر ضعفندن استفاده‌یه آرزوکش اولان روسیه‌لو عساکر منتظمه‌نك هنوز تشکل وتأسس ایتمسنی فرصت عد ایله محاربه‌یه قالقیشمش ودولت ادرنه معاهده‌نامه‌سنی عقد وامضایه مجبور اولمش ایدی .

پادشاه ترقی پرور هم غوائل موجوده‌یی حسن اداره وهمده ملکنده اساس ترقی وتجدد اولان مؤسسات علمیه وفنیه‌نك وضع واحداثنه اهتمام ایدرك مکتب حربیه وطبیه‌یی تأسیس بیورمشلردر .

مصرلو محمد علی پاشا عسکرینك انتظام وکثرتنه اعتماد ایدرك دولته مخالفتله سوریه‌یه عسکر سوق ایتمك کبی شرعاً وعقلاً جائز اولمیان و آداب عبودیت وبندکی‌یه یاقیشمیه‌جق بر حاله اجتسار ایتمش اولدیغندن سلطان محمود حضرتلری بویله برغائلهٔ هائله ایله صوك درجه‌ده اوغراشوب روسیه‌لو ایله خنکار اسکله‌سی معاهده‌سنی عقده مجبور اولمشدر .

مصرلو راحت طورمیوب استفادهٔ ذاتیه‌یه چالیشمغله ابراهیم پاشا

قومانداسنده آناطولی‌یه جسیم براردو ادخال ایتدیکی صره‌ده خاقان
ذیشان حضرتلری ارتحال دار نعیم بیوردیلر «د ۱۲۵۰».

شهریار مشارالیه حضرتلری حقیقةً مدبر وغیور، تجدد وترقی‌یی
جداً آرزو ایدر پادشاه قوی العزم اولوب دولتك مجدد ثانیسی
عنوانه لایق در.

(محوی)

تبریزلیدر خط تعلیقده مهارتی اولوب کتاب یازمغله کچنور ایدی
۱۲۶۳ تاریخنده درسعادتده وفات ایتمشدر.

محوی اسمنده برقاچ شاعر دها کلمشدر.

خیره‌بوللی شاعر محوینك مرتب دیوانچه‌سی واردر.

(محی الدین افندی)

شیخ الاسلام جیوی زاده‌نك اسمی اولوب جیوی زاده ماده‌
سنه مراجعت اولنه.

(محی الدین افندی)

شیخ الاسلام مشهور فناری محمد افندی احفادندن اولوب
عصر سلیمان قانونیده مشیخته کچمش و ۱۹٤۸ دن ۹۵۲ یه قدر اوچ
سنه‌دن زیاده بو مقامی اداره ایتمش علما وزهاددن برذات ایدی.

۱۵ سنه قدر روم ایلی وآناطولی قاضیعسکرلکنی برلکده اداره
ایتمش ایدی. ایوب الانصاری جوارنده مدفوندر.

(مختار افندی)

شیخ الاسلام مرحوم ترشیجی زاده در.

۱۲۸۹ ده مشیخته کچوب ۹۱ ده ارتحال ایتمشدر.

قره‌جه احمد مزارلغنده یول اوزرنده مدفوندر.

مشار الیهك سانی یوسف پاشا حفیدی احمد مختار بك اون بش
آی مقام فتواده بولنمشدر.

(مخلص بابا)

دور تأسسمزده یتشمش وعثمان غازی حضرتلریله محارباتده بولنمش
واجب الاحترام برذات ایدی.

قره‌مان دیارنده وفات ایتمشدر.

(مخلص پاشا)

سیروز اعیانی اسماعیل بك زاده یوسف مخلص پاشادر.

دور محمود ثانیده بعض ولایات والیلکلرنده بولندقدن صکره
۱۲۵۹ ده سیروزده وفات ایتمشدر.

(مراد پاشا)

دور سلطان محمد خان رابعده ایکی دفعه مسند صدارته کچمش
و ۱۰۶۴ ده قپودان دریا اولوب وندیك دوننماسنه قارشو برمظفریت
بحریه قازانمش اولان وزرای عثمانیه‌دندر.

ایلك صدارتی ۱۰۵۹ده وایکنجیسی ۱۰۶۵ سنه‌لرنده‌در.

مراد خان اول

سلاطین عظام عثمانیه‌نك اوچنجیسی اولان و خداوندکار نام
جلیلیله مشهور بولنان پادشاه جلیل العنوان اولوب پدرلری اورخان
غازی ومخدوم وخلفلری ییلدیرم بایزید حضرتلریدر.

یدییوز یکرمی آلتی تاریخنده مهدجهانه قدم‌زن ویدییوز آلتمش
برده اورخان خان حضرتلرینك رحلتنده سریر سلطنته قعود ایله
خداوندکار نام عالیسیله معنون اولمشدر.

زمام ادارهٔ حکومتی دست معالی پیوست شهنشاهیلرینه آلور

آلماز روم ايلى فتوحاتنى اكمال ايلمك اوزره اولجانبه عزيمته حاضرلنمقده ايكن دولتك هر غائله‌سندن استفاده‌يى اخص آمال ايدينن قرهمان اوغلنك ممالك محروسهٔ شاهانه‌ده برغائله چيقارمق اوزره اخى واعيان طائفه‌سنى تحريك ايتمسى آمال شاهانه‌لرينى برمدت توقيفه سبب اولمغله همان روم ايلى فتوحاتنى شمديلك تأخير ايله آخيلر طائفه‌سنك الندن آنقره‌يى اخذ ايتدكدن صكره روم ايلى فتوحاتنه دوام ايتمك اوزره روم ايلى‌يه كچدى و آز مدت ظرفنده ادرنه وفلبه‌يى و جوارينى الده ايدرك بالقانلره قدر توسيع ممالك ايلدى .

برطرفدن دخى سلانيك وحواليسنه سوق سمند سطوت ايله ماكدونيانك نصفنى ضميمهٔ ملك عثمانى ايتمشدر .

روم ايلده سلطنت عثمانيه‌نك بو درجه توسعى ملل متجاورهٔ خرستيانيه‌نك باعث خوف وانديشه‌سى اولديغندن همان برهيئت صليبيه تشكيليله ممالك عثمانيه‌يه صالدرمشلر ايسه‌ده عثمانلونك حاجى ايلبكى قومانداسنده بولنان بر پيشدار فرقه‌سى بونلرك جمعيتنى بر شبخون مانوره‌سيله پريشان ايديويرديكندن آز وقتده بو مظفريت عثمانيه سائقه‌سيله عثمانلو اردولرى بالقانى آشوب طونه ياليلرينه قدر ايلرولمش وشمنى، نيكبولى ، سلستره ايله ارنبوداقده مناستر و حواليسى سلك فتوحاته كچمشدر .

بارقهٔ سطوت عثمانيه‌نك ييلديزملردن دها سريع صورتده روم ايلده عكس انداز اولمسى دول نصارادن صرب، بوسنه، بلغار، مجار، بغدان وسائره موجب انتباهلرى اولديغندن ايكنجى براتفاق دها ترتيبله ممالك شاهانه‌يه ايكيوز بيك كشيلك براردو سوق ايتملريله جناب

خداوندكار بو متفقين عسكرينى قوصوه‌ده قارشولامش ومستعيناً بالله حربه كيريشوب كروه اعدايى تارومار ايلمشدر .

آنجق بومظفريت عظمانك حاصل ايتديكى سرورچوق سورميوب ميدان حربده حضرت خداوندكارك شهادتيله مبدل آلام واكدار اولدى (٧٦١) .

قوصوه ملحمهٔ كبراسنده صرب قرالى لازار ايله برقاچ حكمدار وبيكارجه عساكر اعدا يرلره سريلمش وميدان وغا دشمن لاشه‌سيله طولمشدر .

مراد خان ثانى

چلبى سلطان محمد خانك اوغلى وفاتح سلطان محمد مرحومك پدرى اولوب سلاطين عثمانيه‌نك آلتنجيسى در .

٨٠٦ تاريخنده طوغمش و٨٢٤ده جلوس ايتمشدر .

ابتداى جلوسنده دوزمه‌جه مصطفى اسمنده بر شقينك ظهور ايتمسى دولتى خيلى اشغال ايتمش ايسه‌ده اولوباد چايى قربنده وقوعه كلان محاربه‌ده عسكرى منهزم وكنديسى تلف ايدلدى .

دوزمه مصطفانك ظهورى روم قيصرينك اثر تشويق و تسهيلى اولديغندن پاى تختى محاصره اولنمق صورتيله ترتيب جزاسنه مباشرت اولنديسه‌ده آناطوليده اسفنديار غائله‌سنك ظهورى ترك محاصره‌يى منتج اولمش ايدى .

اسفنديار بكك تربيه‌سى ويريلوب سينوبدن ماعدا ممالكى اخذ اولنمشدر .

افلاق بكنك قيامى اوزرينه ودين محافظى فيروز بك كشور

افلاقی تاراج ایتمش اولدیغندن ویووده‌سی ادرنه‌ده رکاب پادشاهی‌یه یوز سوروب مظهر عفو اولمشدر .

دولتك باشنه بر بلا کسیلمش اولان جنید بکك فسادی حددن آشمغله حمزه بك واسطه‌سیله کندیسی تدمیر وممالکی ضبط وتسخیر قلندی و آناطولیده بولنان بلادات، توقات، منتشا وکرمیان مملکتلری ضمیمهٔ ممالك عثمانیه قلندی .

قرەمان اوغلی محمد بکك بر قیامی دها وقوعبولمغله انطالیه محاصره‌سنده بر گله اصابتی ایله تلف اولدقدن صکره اوغلی ابراهیم بکك استرحامی قبول اولندی .

٨٣٣ ده بالذات پادشاه سلانیکی وارنبودلقدن بعض نقاطی ضبط ایتدکدن صکره قرەمان اوغلنك یکی بر قیامنی تسکین ایتمش ومجارستان وافلاق وبغدان عساکرندن مرکب بر فرقه‌یی اورنوس زاده علی بك قهر وتدمیره موفق اولمشدر .

مجارستان ایشنك اهمیتنه مبنی حضرت پادشاه بالذات اول طرفه کیدرك سمندره‌یی ضبط ایله ادرنه‌ده استراحتگزین ایکن افلاقلویه قارشو فرید بك وشاهین پاشا فرقه‌لرینك متعاقباً انهزامی وقرەمان اوغلنك بتکرار قیامی خبرلرینی آلمغله همان قرەمان اوغلنی تأدیب ایله عودت ایلدیکی اثناده اوغلی سلطان علاءالدینك وفاتی اکدار وآلامنی تزیید ایتدیکندن زمام ادارهٔ حکومتی فاتحك ید مؤیدینه تسلیم ایدرك بر مدت استراحت ایتمك اوزره مغنیسایه چکلمش ایکن مجار، بوسنه افلاق، بغدان حکمدارلری جسیم بر اردویی ممالك عثمانیه‌یه صالدیرملری اوزرینه حضرت پادشاهك اردوی همایونك باشنه کلمرینه لزوم کورلدیکندن همان بر سرعت خارق العاده ایله آناطولی حصارندن روم

ایلی‌یه کچه‌رك مأمول اولمیان بر زمان قایلده دشمن مقابله‌سنده ارائهٔ صفوف دهشت ایلدی .

دشمن کندیلرینی الآن مغنیساده ظن وقیاس ایدرکن وارنه سورلری آلتنده بولنملری اعدانك یورکنده‌کی خوف وخلجانی تجدید ایتمش ایسه‌ده چارناچار محاربه‌یه باشلانیله‌رق وقایع حربیه‌نك برنجیلرندن اولان وارنه محاربهٔ مشهوره‌سی وقوعه کلمشدر .

بوغوغاده اوّلا دشمن سواریلری اوتاغ همایونه قدر صوقولمش ایسه‌ده قره حضر اسمنده بر یکیچری دلاورینك قرال لادیسلاسك باشنی کسوبده دشمنه قارشو تشهیر ایتمسی اعدانك فاحش صورتده هزیمتنی نتیجه ویرمشدر .

وارنه محاربه‌سنده مقتول اولان اعدانك حد وحسابی یوقدر . میدان معرکه دشمن لاشه‌سیله طولوب مسلمانلره قارشو ایدیلان یمینك حکمی یوقدر دیو نقض عهده سبب اولان قاردینال چزارینی دخی مقتولین میاننده بولنمشدر .

وارنه غالبیتندن صکره حضرت پادشاه موره‌وصکره قاستریوطینك یرینه کچن اوغلی اسکندر بك اوزرینه یوریه‌رك آقچه حصاری محاصره ایتدی و وارنه‌ده بوزیلان ژان هونیاد تکرار عسکر طوپلایوب قوصوه‌یه کلمش ایسه‌ده بودفعه‌ده دخی هزیمته کرفتار اولدی .

قوصوه محاربه‌سندن صکره ینه ارناودلغه واریلوب اسکندر بکله محاربه‌لر ایدلمش ایسه‌ده قطعی بر ایش کوریله‌مامش وبو آرالق حضرت پادشاه ارتحال بیورمشدر (٨٥٥) .

مراد خان ثالث

دولتمزك اون ایکنجی پادشاهی اولوب سلیم ثانینك اوغلی ومحمد خان ثالثك پدرلریدر .

٩٥٣ ده طوغمش ٩٨٢ ده پدرلرينك ارتحالنده تخت سلطنته قعود ايتمشلردر .

زمان سلطنتلری پارلاق گچوب لهستان حمايه يه آلنمش فاسده پورتكيزليلره قارشو وادئ السيل محاربه سی قزانيلمش شاه اسماعيل ثانی ايله آچيلان شرق محاربانده سردار لالا مصطفی سنان وعثمان پاشالرك همتيله گرجستان شروان داغستان دربند روان تبريز ممالك وبلادی تسخير قلنمش و آوستريايه قارشو آچيلان محاربانده موفقيتلر يوز گوسترمشدر .

١٠٠٣ ده ٥٠ ياشلرنده اولدقلری حالده ارتحال دارنعيم ايتديلر .

(مراد رئيس)

عثمانلی قپودانلرندن و مشاهير بحريوندن اولوب بر مدت مصر دونانماسنده بولنمش وسيدی رئيس و پيری قپودان ايله بحر عمان وبصره دكزلرنده پورتكيزليلر ايله محاربه لر ايتمش ايدی .

ردوسده مدفوندر . اسكدارده جامع ومحله سی دخی واردر .

(مرتضی افندی)

جامع الرياستين فيض الله افنديك اوغلی اولوب محمود اول وعثمان ثالث دورلرنده ١١٦٣ دن ٦٨ ه قدر مشيختده بولنمشدر .

(مرتضی پاشا)

محمد خان رابع دورينك وزراسندن اولوب قورناز و ايش بيلور بر ذات ايدی .

جلالی ايشلرنده خصوصيله آبازه پاشالر ماده سنده يارارلغی گورلمشدی .

(مسيح پاشا)

فاتح دورنده اون اوچ سنه قپودان دريا و بايزيد خان زماننده

٩٠٥ ده نائل منصب وزارت عظمی اولمش صوفی مشرب بر ذات اولوب ردوس فتحنه عدم موفقيتی سوء تدبيرينه حمل اولنه رق وزارتی رفع اولنمش ايدی .

(مسيح پاشا)

بوكا خادم مسيح پاشا ديرلر .

سلطان مراد ثالث دوری وزراسندن وارباب اقتداردن اولوب حرم همايون آغالغندن يتشمشدر . مصر واليلكنده حسن خدمتی واداره سی گورلمش واوز دمور زاده عثمان پاشادن صكره صدارته گچمشدر .

٩٩٧ ده مستقيماً ارتحال ايدرك قره گمركده انشا كرده سی اولان جامع حظيره سنده مدفوندر .

(مشربی)

سليم خان ثانی حضرتلرينك شهزاده لكلری اوانده مغنيساده منظور التفاتلری اولمش دكولی بر شاعردر .

(مصطفی افندی)

ابو الميامن مصطفی افندی سلطان محمد خان ثالث واحمد خان اول دورلرنده ١٠١١ و ١٠١٥ تاريخلرنده ايكی دفعه مسند مشيختده بولنمش اولان علمادن برذات اولوب عن اصل بروسه لی اولديغی حالده درسعادتده ابو السعود افنديدن اوقومش ايدی .

(مصطفی افندی)

سلطان محمد خان رابع دورينك شيخ الاسلاملرندن اولوب ١٠٦٧ ده مقام فتوايه نصب ومشهور كوپريلی محمد پاشايه مماشات ايتمديكيچون عزل اولنمش ايدی .

(مصطفی پاشا)

جلالی ابشیر مصطفی پاشادر .

ابازه پاشانک اقرباسندن ایکن سرای همایونه داخل اولوب میرا-
خورلق منصبنی اکتساب ایتمش وبعده بودین وشامه والی اولمش
ایدی .

درزیلرک تربیه‌سنده شدت کوستردیکیچون منصبی حلبه تحویل
قلنمش وجلالی آبازه حسن پاشایه معاونتده بولندیغندن نظر دولتدن
دوشمش ایسه‌ده حسب الزمان اغماضی لازم کلوب درسعادته جلب
وصدارته اصعاد اولندی . آنجق درت آیده جمع کثیر ایله اسکداره
کله‌بیلوب ایکی آی قدر صدارتده بولنمش وصهریته دخی نائل اولمشدر .
یکیچریلرک وعونه‌سنک چیقاردقلری بر فساد اوزرینه جزاسی
ترتیب اولندی .

(مصطفی پاشا)

سلطان مصطفی خان اول دورینک صدراعظملرندن لفکه‌لی
مصطفی پاشادر .

١٠٣١ ده صدارته کلمش ایسه‌ده نا اهل اولدیغندن براز صکره
عزل اولنمشدی .

(مصطفی پاشا)

چوبان مصطفی پاشا نامیله مشهور وارناود جنسنه منسوب بر
ذات اولوب سلطان سلیمان ثانی دورلرنده وزرات ثانیه‌ده مدت مدیده
بولنمش وزرادن در .

سلطان سلیمان خانک همشیره‌لرینک زوجی اولوب ردوس ومجا-
رستان محاربا تنده حسن خدمتی کورلمش ومصر والیلکنده مصری

عادتا یکیدن فتح ایتمک درجه‌سنده اقتدار کوسترمش ایدی ٩٣٥
تاریخنده ارتحال ایدرک ککبوزه‌ده اثر بناسی اولان جامع خطیره‌سنده
مدفوندر .

(مصطفی چلبی)

ییلدرم خانک شهزادکانندن اولوب آنقره محاربه‌سنده غائب اولمش
ایدی .

مصطفی خان اول

سلاطین عظام عثمانیه‌نک اون بشنجیسی اولوب ١٠٠١ تاریخنده
تولد و ١٠٢٦ ده تخت سلطنته قعود ایتمش و ١٠٤٩ ده وفات ایتمشدر .

مصطفی خان ثانی

آوجی سلطان محمد خانک اوغلی اولوب یکرمی ایکنجی پادشاهدر .
١٠٧٤ ده تولد و ١١٠٦ ده سریر عثمانی‌یه جلوس ایتمشدر .
جلوسنک ایلک کونلرنده ساقزک استردادی خبری کشایش طالعلرینه
فال خیر عد ایدلکله قلوب اصدقا سرور وحبور ایله مالامال اولدی .
کندیلری ابتدای سلطنتلرنده عمومه قارشو شدید المآل بر خط
همایون آسطوری ایله هر کسی ایفای وظیفه‌یه دعوت ایتدیکی کبی
اجداد عظاملری کبی اوچ دفعه حربده بولنه‌رق احراز مثوبات غزا
ایتمشلردر .

برنجی سفرلرنده نمچه جنرالی وترانی مغلوب ایدرک لاغوس
محاربه‌سنی قزانمش ایکنجی سفرده پرنس دوساقس قوماندا سنده‌کی
جسیم بر اردویی پریشان ایلمش اوچنجی سفرده کوپرینک بغتة
انهزامی اوزرینه زنتاده عساکر عثمانیه‌یه آثار هزیمت یوز کوسترمشدر .
زنتا بوزغونلغی دولتک لاینقطع درت دولتله حرب ایتمسی

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

خصوصنك فائده‌سزلکنی نزد اولیای اموردە تحقق ایتدردیکندن عموجه زاده حسین پاشانك صدارتنده مشهور قارلوفچه معاهده‌سنك عقدینه لزوم کورلمشدر .

قارلوفچه معاهده‌سندن براز صکره سلطان مصطفی خان ترك مشغلهٔ جهان ایلدی .

مصطفی خان ثالث

سلاطین عثمانیه‌نك یکرمی آلتنجیسی اولوب ١١٢٩ ده احمد ثالث حضرتلرینك صلبندن دنیایه کلمش و ١١٧١ ده سلطان عثمان ثالثك وفاتی اوزرینه جالس سریر عثمانی اولمشدر .

ابتدای سلطنتلرنده راغب پاشایی مقام صدارتده ابقا ایدرك تزیید واردات وتصحیح سکه ومنع سوء استعمالاته فوق الحد همت وغیرت بیورمشلردر .

حضرت پادشاه اوته‌دنبرو روسیه‌لونك دولت علیه علیهنده‌کی نیات فاسده‌سنه وکوندن کونه تزاید ایتمکده بولنان تجاوزاتنه برسد چکمك اوزره اعلان حربی آرزو ایدرلر ایدیسه‌ده صدر وقت اولان قوجه راغب پاشا مضایقهٔ دولتی ویکیچریلرك انتظامسزلقلرینی درپیش مطالعه ایله محاربه‌دن مجتنب بولنه‌رق محاربه‌یی ازدیاد سطوت و تنظیم قوته تعلیق ایدرلر ایدی .

مشار الیهك وفاتنده قترینه‌نك لهستان حقنده‌کی تشبثات استیلا جویانه‌سی سر رشته اتخاذ اولنه‌رق ١١٨٢ سفری اعلان وکشاد اولندی .

راغب پاشانك وخلفی محسن زاده‌نك خلاف رأیلری اوله‌رق آچیلان بو سفرده روسیه‌نك منتظم اردولرینه قارشو ایشه کوجه

یرامیان یکیچری اورته‌لرنده طرف طرف آثار هزیمت کورنمکه باشلادی .

خوتین قلعه‌سی روسیه‌لونك النه کچدی، مملکتین مارشال روما نزوفك بازدهٔ استیلاسی اوله‌رق مسقو اردولری طونه‌یی مرور ایله بلقانلره طوغری ایلرولمکه باشلادی جبل الطارقدن طولاشان روس فیلوسی دونمامزی چشمه لیماننده غافل اولایوب احراق ایلدی .

ایشلر فنالشمغه باشلدقده حرب طرفداری اولمدیغی ایچون معزول اولان محسن زاده محمد پاشا صدارته کتوریله‌رك مدافعهٔ دشمن خدمت مهمه‌سی دخی آکا حواله قلندی .

محسن زاده‌نك تدابیر حسنه‌سی ثمره‌سیله وقایع حربیه یولنده کیتمکده ایکن سلطان مصطفی خان مرتحل دار آخرت اولدیلر .

شهریار مشار الیه غایت غیور ومقدم وسفاهتدن صوك درجه‌ده مجتنب زهد وصلاح ایله معروف ایدی آیازمه ولاله‌لی جامعلری جملهٔ خیراتندندر .

مصطفی خان رابع

عبدالحمید خان اولك اوغلی ودولتمزك یکرمی طقوزنجی پادشاهی اولوب ١١٩٣ ده طوغمش ١٢٢٢ ده جالس سریر عثمانی اوله‌رق ٣١ یاشنده مرتحل دار آخرت اولمشدر .

(مصطفی رشید پاشا)

سلطان محمود خان ثانی وعبد الحمید خان دوری وزراسندن اولوب آلتی دفعه مسند صدارتده واوچ دفعه خارجیه نظارتنده بولنمش ولوندره وپارس کبی مراکز حکومتده سفیرلك ایتمشدر .

فنون ادبیه وسیاسیه‌ده زماننده نادرالاقران وسخاوت ونزاکتی ایله ممتاز ایدی .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

تنظيمات خيريه جملهٔ اجراآتندن اولوب مصر يونان ومملكتين مسائلنى حسن صورتله تسويه‌يه موفق اولمش و روسيه ايله آچيلان ٧١ محاربه‌سنده انكلتره ، فرانسه ، ساردنيا دولتلرينك اتفاقنى جلب ايلمش ايدى .

وفاتى ١٢٧٤ تاريخنده‌در .

(مصطفى نائلى پاشا)

عن اصل ارناود اولديغى حالده مدت مديده كريد واليلكنده بولنمسى كريدلى مصطفى پاشا ناميله اشتهارينه سبب اولمشدر .

١٢٦٧ و ٧٢ تاريخلرنده ايكى دفعه مسند صدارتعظمايه نائل اولمش ومجالس اعضا ورياستنده بولنمش وزرادن اولوب اوائل حالنده مصر واليسى محمد على پاشانك خدمتنده بولنمش ومشار اليهله حجازده وهابى محاربانه دخى كيتمش ايدى .

بر آرالق كريده مأمور اوله‌رق بالآخره واليلكى صاحب ترجيحه توديع قلنه‌رق ٣٠ سنه مذكور جزيره‌يى پك كوزل اداره ايتمشدى.

١٢٨٩ ده يتمش آلتى ياشنده اولديغى حالده ارتحال ايلمشدر.

(معلول زاده)

صدوردن معلول امير افندى زاده اولوب عصر مراد ثالثده منصب فتوايه صعود ايتمش وكنجلكنده ابوالسعود افنديدن اوقويوب صره‌سيله قطع مراتب ايدرك مشاراليهه داماد دخى اولمش ايدى .

(مكى محمد افندى)

سلطان حميد اول وسليم ثالث دورلرنده ايكى دفعه مشيخته كچمش علماى عثمانيه‌دن برذات اولوب مكه ملاسى خليل افنديـنك صلبندن ١٢٢٦ ده مكه‌ده دنيايه كلش وصره‌سيله مراتب طرقى قطع ايتدكدن

صكره ١٢٠٢ ده مشيخته كچمش و ١٢٠٥ ده ثانياً مقام فتوايى احراز ايلمشدر . اواخر عمرنده غايت اختيار اولديغى حالده روم ايلى حصارنده منزويانه ياشامقده ايكن ١٢١٢ تاريخنده ارتحال دار بقا ايلمشدر .

(منقارى زاده يحيى افندى)

محمد خان رابعك شيخ الاسلاملرندن ذكرلى بر ذات اولوب مواليدن منقارى زاده عمر افنديـنك اوغليدر .

١٠٦٩ ده استانبول قاضيسى ٧٢ ده روم‌ايلى قاضيعسكرى ٧٣ ده شيخ الاسلام اوله‌رق تمام اون سنه بو مقامده قالمش و ١٠٨٨ ده مفلوجاً وفات ايدرك اسكدارده آچيق تربه دنيلان تربهٔ مشهوره‌ده دفن ايدلمشدر .

(منكلى كراى خان)

بو اسمده قريم خانلرندن ايكى ذات كلمشدر :

برنجيسى برنجى دفعه در دولته دخالت ايله قريمك ممالك شاهانه‌يه التحاقنه سبب اولان حاجى كرايك اوغليدر .

بوذات قزان خانى سيد احمد وسائر اعداسى طرفندن كورديكى تضييق اوزرينه ابو الفتح سلطان محمد خانه دخالت ومنكوب طرحان وكفه‌نك جنويزليلردن اخذ وضبطنه معاونتى وعد ايتمكله مسئولى اسعاف اولنه‌رق طوغ وعلم اعطا قلنمشدى بايزيد خان دورنده دخى كيلى وافكرمان ضبطنده حسن خدمتى كوريله‌رك مظهر التفات ودنيه‌پر سواحلنده مالكانه اوله‌رق كنديسنه اراضىٔ وسيعه احسان اولنمشدر .

مشار اليه ٤٧ سنه حكومتدن صكره ٩١٩ ده ٧١ تاريخنده دار بقايه ارتحال ايتمشدر .

بو اسمده ١١٣٧ و ١١٥٠ تاریخلرنده ایکی دفعه مسند خانی‌یه نائل اولمش اولان حاجی سلیمکرایك اوغلی بر منکلی خان دها کلمشدر .

طوپخانه‌ده‌کی کلشن درکاهنك بانیسیدر .

(مهرماه سلطان)

قانونی سلطان سلیمان حضرتلرینك دختر پاکیزه‌سی و صدراعظم رستم پاشانك حلیلهٔ محترمه‌سیدر .

درسعادتده ادرنه قپوسنده واسکدارده اسکله باشنده مع مشتملات برر جامعی اولدیغی کبی عین زبیده‌یی دخی مکهٔ مکرمه‌نك ایچنه اساله ایلمشدر .

(میخال بك)

دور تأسس عثمانیه معاصریندن اولوب سلطان عثمان زماننده خرمن قیاده حاکم ایدی .

بوذات غازی عثمانی معروض اولدیغی برسوء قصددن قورتارمش وبالآخره درگاه عثمانی‌یه دخالت ایدرك کافهٔ حروب ومغازیده مشارالیهله برابر بولنمشدر.

تأسسمزه پك بیوك معاونتی وفتوحات عثمانیه‌ده اونودلمز خدمتی کورلمشدر .

٧٠٦ تاریخنده داخل دین مبین اولدیسه‌ده شهرتنه بناءً اسمی تبدیل اولنمامشدر .

مشار الیهك اولاد واحفادی دخی عثمانلو اردولرنده آقنجیلق مأموریتلرنده بولنه‌رق پك کوزل خدمت ایتمشلردر .

(میرم چلبی)

علوم ریاضیه وادبیات وتاریخده صاحب ید طولا علمادن اولوب سلطان بایزید ثانینك معلمی ایدی سلیم اوّل دورنده قاضیعسکر دخی اولمشدر .

الغ بکك زیجنی وعلی قوشجینك فتحیه‌سنی امر پادشاهی ایله شرح ایتمشدر .

ارتحالی ٩٣١ سنه‌سیدر .

حرف النون

(نابی)

اونبرنجی قرن هجریده یتشمش اعظم شعرای عثمانیه‌دن اورفه‌لی یوسف نابی افندی‌در .

دور سلطان محمد رابعده درسعادته کلوب مصاحب مصطفی پاشایه انتساب ایتمش ومشار الیهه دیوان کاتبی اولمشدی .

بر آرالق حجازه عزیمت ایدرك عودتنده مصاحب پاشایه کتخدا اولمش وبر مدت حلبده اقامت ایلمشدی .

بالطه‌جی محمد پاشانك حلب والیلکنده صاحب ترجمه‌یه فوق العاده التفات وصدارته نصبیله درسعادته کلدیکنده برلکده کتوروب باش محاسبه‌جی نصب ایلمش ایدی .

١١٥٤ تاریخنده درسعادتده وفات ایدرك قره‌جه احمد مزارلغنده مسکینلر تکیه‌سی جوارنده مدفوندر. اشعاری متین وسلیس واکثریسی ضروب امثال صره‌سنده السنهٔ ناسده متداودر .

مرتب ديوانى، خيريه‌سى، خيرآبادى. تحفة الحرمينى و آثار سائره‌سى واردر .

(ناجى)

عصرمزده يتشمش شعرادن معلم ناجى افندى وارنه ده مكتب رشديه‌ده معلملك ايتمش و درسعادته كلديكنده بعض اشعار و آثار ادبيه نشر ايدرك ادبيات عالمنده اشتهار ايلمش و اخيراً دخى مكتب سلطانى ومكتب ادب ادبيات عثمانيه معلملكنده بولنمش ايدى اوچيوز اون تاريخنده ارتحال ايلمشدر .

برچوق منظوم ومنثور آثارى واردر .

(نامق پاشا)

مشيران سلطنت سنيه‌دن اولوب ايلك نظام تأسيسنده عسكره داخل واوروپاده فرانسز لسانى وفنون سائره‌يى بعد التحصيل درسعادته كلوب سلك عسكريده قطع مراتب ايدرك مشيرلك رتبه‌سنه نائل اولدى .

بغداد واليلكنده ايكى دفعه وسرعسكرلكده اوچ وبحريه نظارتنده ايكى دفعه بولنديغى كبى ايام اخيره‌ده قومسيونلرده وزياستلرده بولنه‌رق اوچيوز اون سنه‌سى ٩٥ ياشنده وفات ايتمشدر .

(نامى)

نشانجى محمد پاشانك شعرده قوللانديغى مخلصيدر .

(نجاتى)

عثمانلى شعراسنك قدماسندن اولوب عن اصل ادرنه‌ليدر . فاتحك منظورى اوله‌رق شهزادكان خواجه‌سى اولمش و سلطان

عبد الله ايله مدت مديده سنجاغنده بولنه‌رق مشار اليهك ارتحالنه مرثيه دخى سويلنمشدى .

(نحيفى)

مشاهير شعرادن سليمان نحيفى افندى استانبوللى اولوب شق ثانى دفتردارلغنده بولنمش واران ومجارستانه دخى كيتمشدى .

١١٥٠ ده ارتحال ايتمشدر .

اشعارى غايت لطيف اولوب مثنوئ شريفى نظماً ترجمه ايتمش ومولد شريف قصه‌سنى وحلية الانوارى پك دلنشين صورتده يازمشدر .

(نديم احمد افندى)

صدر اعظم داماد ابراهيم پاشانك نديمى و كتابجيسى اولوب عصرنده فوق العاده اشتهار ايتمش وشعر وانشاسى اليوم ادبيات عثمانيه‌ده برمهم موقع احراز ايلمش ذكرلى برشاعردر .

منجم باشى تاريخنى تركجه‌يه ترجمه ايتمشدر .

١١٤٣ تاريخنده ابراهيم پاشانك شهادتى منتج اولان وقعه كونى طامدن دوشه‌رك وفات ايتمشدر .

اسكداره قوشباغى قبرستاننده مدفوندر .

(نركس)

عن اصل بوسنه‌لى اولوب عثمانلى منشيلرندن زماننده شهرت قزانمش برذاتدر خمسهٔ نركسى اسميله يازديغى براثر غايت طمطراقلى الفاظى حاويدر .

١٠٤٤ ده ارتحال ايتمشدر .

(نزهت افندى)

رجال دولت عليه‌دن ومتأخرين شعرادن محمد امين نزهت افندى

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

استانبوللی اولوب ۱۳۳۷ تاریخنده درسعادتده خواجه پاشا سمتنده قضاتدن رشید افندینك صلبندن دنیایه کلەرك تحصیل ابتدائیی مکاتب موجوده‌ده اکمالدن صکره طریق کتابته سلوك ایدرك صدر اسبق صارم وداماد محمد علی وکریدلی مصطفی پاشالره دیوان کتابتی خدمتنده بولنمش وبر مدت صکره خداوندکار ولایتی ، وطربزون ، یانیه ، کردستان ولایتلری دفتردارلقلرنده ابراز اهلیت ایدرك حجازه دخی کیتمشدر .

براز وقت معزولاً اسکدارده‌کی خانه‌سنده اقامتدن صکره دفعهٔ ثانیه اولەرق یانیه‌یه دفتردار ورسومات نظارتنه نصب اولنوب ایکی سنه قدر مذکور ولایتده بولندقدن صکره درسعادته کلوب دیوان محاسبات مالیه اعضالغی انضمامیله باش کتابتنه تعیین اولنمش و ۱۲۸٤ ده ارتحال ایلمشدر . صاحب ترجمه محرر فقیرك پدری ایدی .

شعری ومنثور بعض آثاری وار ایسه‌ده غیر مطبوعدر .

(نشری)

سلطان بایزید ثانی دورنده وقعه نویس اولان مورخ مشهور نشری افندیدر عصر مذکورده مدرسلك وظیفه‌سیله بر خیلی زمان اشتهار ایتدکدن صکره امر پادشاه زمان ایله وقعه نویس اولمش ومکمل بر تاریخ یازمشدر .

جهانما اسمنده برده ترك وتاتار تاریخی واردر .

(نصوح پاشا)

وزرای عثمانیه‌دن کوملجنه‌لی برذات اولوب سرای همایونده نشو ونما بولەرق چاوشلقله طشره چیقمش ۱۰۰۸ حلب والیسی ومؤخراً

دیاربکر والیسی اولمش وعائشه سلطانك تزوجیله شرف صهریته دخی نائل اولمش ایدی .

۱۰۲۰ تاریخنده مشهور قویوجی مراد پاشادن صکره صدارته کچدیسه‌ده اوچ آی صکره مقتولاً وفات ایتمشدر .

غایت زنکین وصوك درجه‌ده طمعكار وغرضكار بر ذات ایمش .

(نعیما)

تاریخ مشهور صاحبی نعیما افندیدر .

بوذات عن اصل حلبلی اولوب اوائل حالنده تبرداران اوجاغنه وبعده زمرهٔ کتابه دخالت ایدرك قلایلی قوز احمد پاشایه انتسابی سببیله آناطولی محاسبه‌جیلکنه نصب اولنمش وبر آرالق بر مأموریتله موره‌یه دخی کیتمش ایدی .

یازدیغی تاریخ غایت سلیس وطرز افاده‌سی وبر وقعه‌یی تصویرده‌کی اقتدار قلمیسی جالب حیرتدر .

۱۱۲۸ ده وفات ایتمشدر .

(نفعی)

شعرای رومك حقیقهٔ سرفرازی دینمکه شایسته اولان نفعی عن اصل حسن قلعه‌لی عمر بك نامیله معروف ایدی .

سلطان احمد خان اول دورنده درسعادته کلەرك بعض وزرایه انتساب ایتمش وخاقان مشارالیه عثمان ثانی ومراد رابع حضراتنه قصائد ومدحیه‌لر تقدیمیله مظهر التفات اولمش ایدی .

مراد رابع حضرتلری زماننده نفعینك قدر ومنزلتی بالاتر اولوب شرف مصاحبته دخی نائل اولمش ایکن بایرام پاشا حقنده سویلدیکی بر هجویه‌سی باعث موتی اولمشدر .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

قصائدی غایت لطیف وآبداردر .

سهام قضا اولو بر هجو مجموعه‌سنه صاعقه اصابت ایتمسی اوزرینه هجوه توبه ایتمش وظرفای عصر شو وقعه‌یه بو بیتی سویلمش ایدی :

کوکدن نظیره ایندی سهام قضاسنه
نفعی دیلیله اوغرادی حقك بلاسنه

آتیده‌کی ابیات عثمان خان حقنده‌کی قصائدندر :

آفرین ای روزکارك شهسوار صفدری
عرشه آص شمدنکیری تیغ ثریا جوهری
پارهٔ الماسدر سنك فسانی نیلر اول
چرخه چکمه بردخی شمشیر والاکوهری
تیغنه نوله یمین ایلرسه روح مرتضا
بر غزا ایتدك كه خوشنود ایلدك پیغمبری

نفعینك وفاتنه حساد زمانه شو بیتله تشریح صدور ایتمشلردی :

آن شاعر هیجا کوکه نام اوست نفعی
قتلش بچار مذهب واجب چوقتل افعی

حرف الواو

(واصف)

سلطان محمود خان ثانی دورنده یتشمش مشهور اندرونی واصف افندیدر زماننده شعر وادیسنده طولاشمش وبرخیلی اشعار سویلمش ایسه‌ده جملهٔ اشعاری تنقید ایدلمك لازم کلسه ایچنده ایوسی پك آز بولنور . مرتب ومطبوع دیوانی واردر .

۱۲۴۰ تاریخنده ارتحال ایتمشدر .

(وانی)

مشاهیر علمادن ۱۰۰۰ تاریخنده مدینهٔ منوره ملاسی ایکن ارتحال ایدن ذاتدر .

لغتده فقهده وادبیات عربیه‌ده یدطولا صاحبی ایدی .

صحاح جوهری‌یی ترجمه ایتمش درر وغرره حاشیه یازمشدر .

(وانی)

سلطان محمد خان رابعك عصرنده یتشمش متعصبین علمادن اولوب واعظلق وشهزادکان خواجه‌لکیله اشتهار ایتمش ایدی .

(وفا)

اعاظم مشایخندن ومظهٔ کرامدن شیخ مصلح الدین مصطفی افندی حضرتلری اولوب اسمنه منسوب میدانده‌کی زاویه‌سنده مدفون وقبری زیارتکاهدر .

عن اصل قونیه‌لی اولوب فاتح سلطان محمد زماننده درسعادته کله‌رك وعظ وارشاد ایله مشغول اولمش ایدی .

وفاتی ۸۹۶ ده در .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

﴿ ولی الدین افندی ﴾

١١٧٣ و ١١٨٠ تاریخلرنده ایکی دفعه مقام معلای مشیخت اسلامیه‌ده بولنمش عفیف و مستقیم وخط تعلیقده ماهر بر ذات اولوب ١١٨٢ تاریخده ٩٠ یاشنده ارتحال ایلمشدر .

ولی افندی دینمکله مشهور مسیره صاحب ترجمه‌نك اوراده انشا ایتدرمش اولدیغی چشمه سببیله تسمیه قلنمشدر .

﴿ ویسی ﴾

مشاهیر علمادن مدت مدیده اسکوب قاضیلغنده بولنمش و ١٠٣٧ ده اوراده ارتحال ایتمش اولان اویس افندیدر .

طرز قدیمده اولان انشاسی پك لطیف وزمانه کوره نظیره قبول ایتمیه‌جك درجه‌ده‌در .

سیر ویسی نامیله معنون اولان آثاری درجهٔ فضلنی اثباته کافیدر.

حرف الهاء

﴿ هدایی ﴾

اعاظم مشایخندن طریق جلوتینك پیر واجب التوقیری اولان عزیز محمود افندی قدس الله سره الودود حضرتلریدر .

مشار الیه اوائل حالنده علمادن وقضاتدن اولدیغی حالده پیر افتاده (قدس سره) دن اخذ انابت ایله تکمیل سلوك ایدرك عصر سلیمان خان قانونیده درسعادته کلمش وارشاد ایله مشغول اولمشدر .

پادشاه وقت سلطان عثمان ثانی واحمد خان اول حضراتی عزیز مشار الیهی زیارتله شرف صحبتلرندن متلذذ اولورلر ایدی .

سلطان عثمان مرحومك کوردیکی بر رؤیایی قوهٔ ولایتله تعبیر ایتدکلری مشهوردر .

اشعاری متصوفانه وعارفانه اولوب آتیده‌کی بیت جملهٔ اشعارندندر.

بیت

ذات بیچونك مکانلردن منزهدر سنك
بس سنی یاقنده بولسون آغلایوب فریاد ایدن

﴿ هدایت پاشا ﴾

عصر اخیرده یتشمش مشیراندن اولوب بعض ولایتلر علی الخصوص بغداد وبصره والیلکلرنده واردو مشیرتنده بولندقدن صکره ارتحال ایتمشدر .

﴿ هاشمی ﴾

شعرا وساداتدن بر ذات اولوب ٩٤٨ ده مدینه‌ده ارتحال ایلمشدر . مظهر الانوار آدلو بر منظومه‌سی واردر .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

١٢١٢

(هجری)

استانبول قضاسنده ایکن ارتحال ایتمش برشاعرک اسمیدر .

(هزار پاره احمد پاشا)

دور ابراهیمینک اواخرنده مسند صدارتده بولنه‌رق شهریار مشار الیهه داماد اولمش اولان مزاجکیر نبض آشنا برذات ایدی .

(هلالی)

اوننجی عصر شعراسندن اولوب کلیله ودمنه‌یی نثراً ونظماً ترکجه‌یه ترجمه ایتمشدر .

(هدائی)

لسان فارسی‌یه شدت انتساب ایله مشهور مقتدر بر شاعر اولوب کلستان وبوستانی ترجمه ایتمشدی .

صوك

1 Osman oğlu

مؤسس بنیان سلطنت غازی
سلطان عثمان خان حضرتلری

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

Orhan

بروسه فاتحى غازى سلطان اورخان
حضرتلرى

1 murad

خداوندكار غازى شهرتيله معنون
سلطان مراد خان اول حضرتلرى

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

رابع تاجداران عالیشان غازی سلطان
یلدیرم بایزید خان حضرتلری

مؤسس ثانی سلطنت چلبی سلطان
محمد خان غازی حضرتلری

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

2 mehmet

ابوالفتح والمغازى سلطان محمد خان
ثانى حضرتلرى

2inci murad

غازى سلطان مراد خان ثانى
حضرتلرى

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

2inci Bayazid

غازی سلطان بایزید خان ثانی
حضرتلری

1inci Selim

فاتح مصر سلطان سلیم خان اول
حضرتلری

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

1 inci Suleyman

غازی سلطان سلیمان خان اول

حضرتلری

2. Selim

غازی سلطان سلیم خان ثانی

حضرتلری

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

3 murad

غازی سلطان مراد خان ثالث
حضرتلری

3 mehmet

اکری فاتحی غازی سلطان محمد
خان ثالث حضرتلری

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

1. Ahmet

غازی سلطان احمد خان اول

حضرتلری

1 mustafa

سلطان مصطفی خان اول

حضرتلری

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

Genç Osman

کنج سلطان عثمان خان حضرتلری

4 murad

فاتح بغداد غازی سلطان مراد خان
رابع حضرتلری

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

سلطان ابراهیم خان

حضرتلری

غازی سلطان محمد خان رابع

حضرتلری

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

2inci Süleyman

سلطان سليمان خان ثانى

حضرتلرى

2. Ahmet

سلطان احمد خان ثانى

حضرتلرى

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

2- mustafa

سلطان مصطفى خان ثانى

حضرتلرى

3- Ahmet

غازى سلطان احمد خان ثالث

حضرتلرى

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

1. mahmud

غازی سلطان محمود خان اول

حضرتلری

3. Osman

سلطان عثمان خان ثالث

حضرتلری

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

3. mustafa

غازی سلطان مصطفی خان ثالث

حضرتلری

1- melid

غازی سلطان عبدالحمید خان اول

حضرتلری

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

3. Selim

فاتح ثانیٔ مصر غازی سلطان سلیم
خان ثالث حضرتلری

4. mustafa

سلطان مصطفی خان رابع
حضرتلری

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

2 inci mahmud

غازی سلطان محمود خان ثانی

حضرتلری

1 mecid

غازی سلطان عبدالمجید خان

حضرتلری

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI